A 455

* A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA *

MIKROFILMTÁR

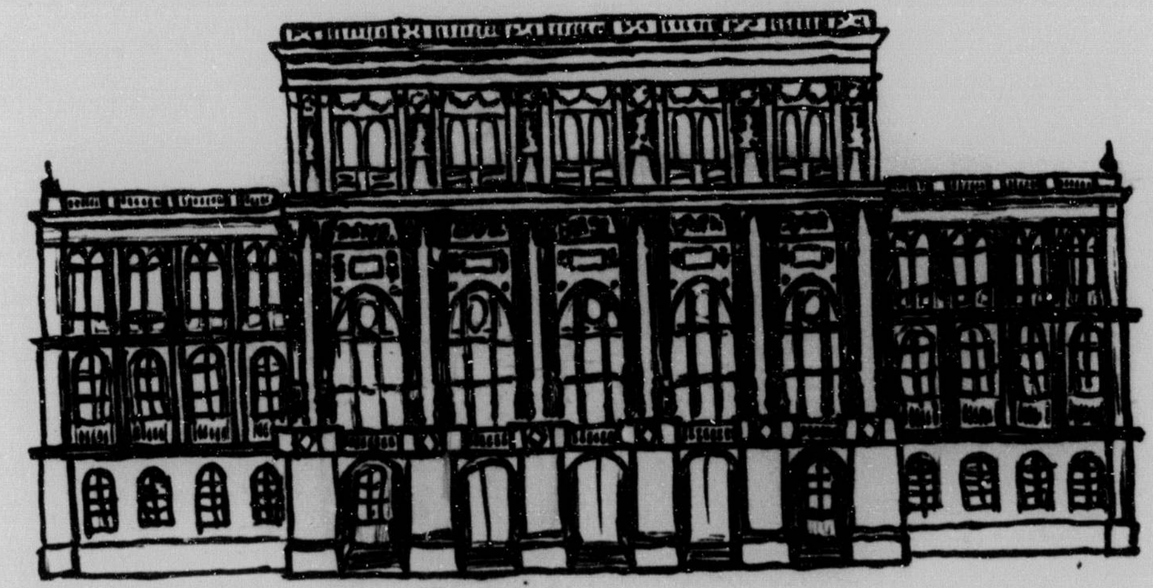

BUDAPEST

* BIBLIOTHECA ACADEMIAE SCIENTIARUM HUNGARICAE *

1959

FOTO
F. Sné.

MTAK – KÉZIRATTÁR

MAGYAR IRODALOM
LEVELEZÉS

4°

61/d.

TOLDY FERENC
LEVÉLTÁRCÁJA

IV. „B"

2

M. Irodalom. 4 dlét 6/d

[I–IV. köt.]

[I Levelek.]

Toldy Ferenc levéltárczája.

III.) kötet.

Berghaus	1 levél.
Bernegyi Farkas	4 „
Béldy János	1 „
Béray János	3 „
Biedermann	1 „
Bielowsky Agost	3 levél.
Birk Ernő	8 „ I. köt. 4. ülvg. 12 lev.
Bittnica Lajos	14 „
Bietzowsky János	1 „
Bogyó István	1 „
Buldányi	1 „
Bolemann István	2 „
Bolyay Farkas	2 „
Botka Tivadar	5 „ I. köt. 1. ülvg. 6 lev.
Bowring János	16 „
Bozóki János	1 „
Brassai Sámuel	8 „ I. köt. 5 lev. ülvg. 13 lev.
Brestyánszky Béla	1 „
Brezsny István	1 „
Brockhaus	2 „
Brs Lajos	3 „
Brüderle Ulrik	1 „
Budacz József	1/2 I. köt. 3. lev.
Bugát Pál	25 „
Bucay Emil	3 „

Bujánszky

Bujanovics Ferenc 2 levél.

Burján Pál 3 " I. Ker. 4. ház. 7

Nb. Burgschmied J. D. ag. Locle 1847-n

lesoc Burján Pál által

27 levélből 114 levél.

Régi jelzés: 207. Szám.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

63. Berghaus

idt

1835 bül.

MAGY. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Hochgeehrtester Herr Professor,

Das wertschätzliche Schreiben vom 11 v. M. traf mich am 18ten
Cantayer; dasselbe die Verständigung meines Diplomes, das
entsprechenden bitte. — In Nachricht über Herr Csoma de Körös
Csoma de Körös Tod überhaupt nicht zu
neuen Mittheilung, welche sie im letzten Band
283 199. finden, sowie sein Werk ebenso; in dieser Nu
sich seiner Reisen und seiner Verbindungen
denselben gegeben. — Herr Prof. Duncan
in der englischen Darstellung von Herr. Jahrgang 16 Ba
Himalaya ist aber auf von dem Verstorbenen
den Text; er spricht darin ausdrücklich so: — Here (in Kan
met with Schoma de Coxas, an Hungarian Traveller, wh
the purpose of ascertaining the origin of the Huns. He
and the Punjab; and some years before this present
frontier, and requested either to be forwarded to A
wed to reside some years in Thibet. He had bee
and had acquired a knowledge of the language,
an object of suspicion, he had come south and
in the Library at Kanum. He said that he (ma
had

MAGY. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Hochgeehrtester Herr Professor,

Das verehrliche Schreiben vom 11ten M. traf mich am 18ten auf dem Heimwege; dasselbe die Verständigung meines Aufenthalts, die ich gütigst Ihrer entgegensehen bitte. — Die Neugierde über Ihren glücklichen Landsmann Csoma de Körös Theil Ihnen sein glückliches Leben zu bestätigen, dem ein schöner Wirkungskreis, welches sich in seiner Laufbahn ereignet, Ihnen 283 199. suchen, sowie seine Reisen auf seinen Forschungen, während der Abwesenheit Ihrer in der asiatischen Darstellung von Kaspi. Forschungen Reisen Manuscripte etwas aus seinem Zeitungsbrief, Himalaya ist über aus von dem Gebirgsketten Ungarns eine Kette; er sprach darin englisch Ihnen:— Here (in Kanum) they (the Priests) met with Tchoma de Coxas, an Hungarian Traveller, who was there for the purpose of ascertaining the origin of the Huns. He came through Persia and the Punjab; and some years before this presented himself on our frontier, and requested either to be forwarded to Ava or to be allowed to reside some years in Thibet. He had been in Luddak, and had acquired a knowledge of the language, but having become an object of suspicion, he had come south and buried himself in the library at Kanum. He said that he had made some curious

(*) Sie wurde in der Sitzung der R. G. S. London, vom 24 Februar 1834 gelesen.

discoveries, and among others, that he had found translations of
some of the classics — amongst the rest a very accurate version
of Virgil. — He was not very communicative, and lived the
life of a hermit, upon an allowance granted him by the
Company. — Hr. Prinsep devine, dass Herr Jolson uns Vorwurf
Reisegesellschaft im Juni 1827 in Benares war.

Wegen der Liste Vollzähligkeit und der freundlichen Übersendung
Akademie vielleicht angenehm ist, so bemerke ich mich über
britische Französ. General Consul in London, der ein vertrauter
Freund eines der Directoren der Ostindischen Compagnie ist, und
mit dem ich in Briefwechsel stehe, auf dessen Ersuchen
Exemplar von Körös erbeutigen, sowie vielleicht, in Folge der
obigen Bemerkung von Jaschke, die sicherste Weg sein dürfte,
zu einer genauen und bestimmten Nachricht zu gelangen.

Mit der größten Hochachtung habe ich die Ehre zu sein

Euer Wohlgeboren

ganz ergebenster Diener

Berlin,
den 10 Juli 1835.

64. Berzsenyi Farkas
4tt
1858ból

3

'58

úl, v
vedja
"mi, né
+ illetés
a'kello"
xx azon
lát a'se
lő, v a'
edja, a'
lemi, k
Ezzel, k
bue ab
De mut
bal, ki
arattai
aratá
segéd
v.v.c"
a'sker
elo" örö
lellett,
vetés

vége

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

gr. Fejérvári Károly

Pest. május 29. 858

4

Tekintetes Ur!

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Hozzánk intézett becses sorait vévén, boldogult édes atyánk, i-
amal munkái ercánti szives figyelmért, fogadja
a' Tekintetes Ur fiai forró köszönetünket. Ami, né-
hai édes atyánk' munkáinak ujabb ki adását illeti:
már rég fel lett czélunk volt, hogy mihelyest a' kellő
idő-szakot arra elérkezettnek tapasztaljuk, azt arom-
nal. ön magunk eszközlni fogjuk. Ha tehát a Te-
kintetes Ur, mint Pesten a "Hon" szerkesztőségében lakó, i a'
boldogultnak általunk is igen tisztelt Barátja, a'
közhangulatból ugy mélóztatik értesülve lenni,
hogy csak a' többség' kivánatára tekintsünk arral,
ha a' kiadást tovább nem halasztjuk; az esetben ab-
ba bele eggyezni idegenek nem vagyunk. De mint-
hogy munkája eddigi kiadások, éppen azok által, ki-
ket a' boldogult, az ő "legtisztább szív és elv-barátai
nál tartott, ugy eltorzitva, i amaz-i tájékoztatá-
sokkal, hozzá toldásokkal, i többféle irtelenségek-
kel meg terhelve, jutottak csak, a' szépet érző"
Magyar Közönség' kezébe: hogy azokért a' szer-
zőnek, – az utóbbiért pedig, még nekünk élő" örö-
kösinek is pirulni, i miatta bosszankodni kellett; g
emgyi csalódások, meg birák minket emgyi veszte-

vigza

vissza élesel után, erős határozatunk az: hogy az ujjabb kiadást a' leg szigorubb figyelemmel kiszerzi, 's a' felett oly hüven őrködni fogunk, hogy a' mula, mind addig sajtó alá ne kerüljön, még annak minden sora, általunk is alaposan vizsgálva, 's helyben hagyva nem lesz. Ezt kivánjuk a' Nemzet ezért egyszer oly hévvel lángoló, már vég hamvadó kőbér', kellettünk lebegő szent árnyéka, ezt ő rőlőzetünk becsülete, — ezt a' hazafiui tiszteletre méltó magyar olvasó közönség, melly joggal várhatja, hogy az ő eggyik kedveltt Tanitványunk hátra hagyott müvei, már egyszer oly hüven, 's tisztán juthassanak a' Haza' szent kebelébe, a' minőt azok egykor annak lelkéből faladtak! — Ha illy értelemben, 's illy őszinte nyiltszivüséggel tekintünk a' Tekintetes Urnák rokon érzelmeivel találkozhatunk, különös örömünkre szolgál, 's ha azon óhajtott esetben az ujjabb 's izletesb kiadást elvállalván, attól nagy becsü párodzatait megtagadni nem fogja, mint nálunknál sokkalta minden bizonnyal avatottabbnak szives közre munkálatát előre is kérni bátrak vagyunk. Mivel pedig a' tévolság, milly közöttünk fajdalom, lehetetlenné, a' személyes, 's minden oldalu bővebb értekezéstől, mostanában elvált bemunkat; hogy addig is, még a' dolog folytán, később Pestre fel rándulhatnánk, legalább lélekileg egymáshoz közelithessünk: a' Tekintetes Urnak a' kiadásra körüli főbb nézeteit, annak kül

<u>és</u>

és bel alakjára, 's egész tartalmára nézve, ezennel tellyes bizalommal ki kérjük. Mellyek megértése után, mi is a' magunk óhajtásait, 's vélekedését a' Tekintetes Urral nyiltan közölni, szerencsével leendünk. Mi a' müvek kiadásából, anyagi haszonra kortalan számitással, 's leg kedvesb jutalmunk az leszen, ha azok valahára, olly kül diszben, minőt a' minőt azok belértéke igényelhet, 's beltartalmukra nézve, olly hüven 's tisztán jelenhetnének meg, a' mint szerzőjeink lelkéből származtak. Mi a' boldogabb nékünk verseinek, mellyek mind addig sajtó alá nem kerülnek, csak ritkán tudjuk; feltünőbb örülnénk, ha azokat a' Tekintetes Ur velünk közölni méltóztatnék. A' Boldogultnak jótálatos árvaképe, mellyet minden esetre, Munkái elébe tenni óhajtunk, birtokunkban vagyon, 's azzal a' mi kedvében szolgálni fogunk. Továbbá, mintán a' Tekintetes Ur emlités arra figyelmeztetni kegyes volt: hogy birunkban Pesti könyvárasi, ninchai édes Atyánk' verseit, hirünk, 's tudtunk nélkül, ki nyomatni szándékoznak; ezennel tellyes tisztelettel meg kérjük és felhatalmazzuk a' Tekintetes Urat: hogy azon Pesti könyvárust, sőt általjában minden ollyat, boldogult édes Atyánk' bármelly munkáját, a' mi tudtunk, 's bele egyezésünk kivüli jogtalan ki adásától haladék nélkül hivatalilag

<u>le</u>

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

gr Fejérvári
Marcali

Pest. május 29. 848

4

Tekintetes Ur!

Hozzánk intézett becses sorait vévén, boldogult édes atyánk, i
amal munkái erántti szíves figyelméért, fogadja
a' Tekintetes Ur fiai forró köszönetünket. Ami, mi
hogy édes atyánk munkáinak ügyébe kiadását illetn
már rég fölséges czélunk volt, hogy mihelyest a' kellő
idő' szakot arra elérkezettnek tapasztaljuk, azt aron
nal. Ön magunk eszközlni fogjuk. Ő tehát a Te
kintetes Ur, mint Pesten a Tek[intetes] szívében lakó, i a'
boldogultnak általunk is igen tisztelt barátja, a'
közhangulatból ugy mélóztatik értesülve lenni,
hogy csak a' többség' kívánatát tellyesítjük azzal, ha
ha a' kiadást tovább nem halasztjuk; az esetben abban
be sem eggyezni idegenek nem vagyunk. De mivel
hogy munkája eddigi kiadásai, nem arról által, hogy
ket a' boldogult, az ő' legkivibb szív és elv-barátai
nál tartott, ugy elterjedve, i annyi változtatás
sal, hozzá toldásokkal, i többféle értelmességek
kel meg terhelve, juthattak csak, ki szépet érző
magyar közönség' kezébe: hogy azokért a szer
zőnek, – az utóbbiért pedig, még nálunk élő örök
kösnek is pirulni, i miként bosszankodni kellett; g
annyi csalódással, meg birálmakat annyi vesze

vissza

vissza élesel után, erős határozattal az: hogy az ujjabb kiadásra a' leg szigorubb figyelemmel lészünk, s a' felett olly hüven őrködni fogunk, hogy a' munka, mind addig sajtó alá ne kerüljön, meg annal minden sora, általunk és ábt vizsgálva, s helybe hagyva nem lesz. Ez kivánjuk a' Nemzetért egyfor olly hüvel lángolo, már vég hamvadó Költöt', kinek lelkében lebegő szép árnyéka, ezt Ő. rőlőseinél becsülete, – ezt a' hazafiui tiszteletre mél to magyar olvasó közönség, melly joggal várhatja, hogy az ő eggyéi kedvelt Lantosának hátra hagyott müvei, már egyszer olly hüven, s tiszta jutharsa. sanal a' Haza' szent kebelébe, a' mint azok egyfor annak lelkéből faladtak! – Ha illy értelemben, s illy őszinte nyilatkozat mellett, a' Tekintetes Urnak rokon érzelmeivel találkozhatunk, külön örömünkre fogja, s ha azon óhajtott esetben az ujjabb kiadás elválalvan, attól nagy becsü javadozásait meg fogadni nem fogja, mint nálunknál sokkal bővebb bizonyal arra tapasztalhatóbnak szives közre munkálását elöre is kérni bátor vagyunk. Mivel pedig a' tá. volság, melly közöttünk fekszik, a' szemi. lyes, s minden oldalu bővebb értekezéstől, mostani. ban elvált bemünket; hogy eddig is, még a' dolog tolytán, késöbb Pestre jel rándulhatnánk, leg. alább csak kizárólag egynehez közelíthessünk: a' Tekintetes Urnak a' kiadás körüli fő nézeteit, annak kü

és bel alakjára, s egész tartalmára nézve, ezeknek tüljes bizalommal kérjük. Mellyek meg értése után, mi is a' magunk óhajtását, s vélemenyét a' Tekintetes Urral nyiltan közölni, szerencsével leendünk. Mi a' mü kiadásából anyagi haszonra kilátásunk szándékunk, s leg kedvesb jutalmunk az leszen, ha azok valahára, olly kül alakban, mint a' minőt azok' beérésére igényelhet, s beltartalmuk nézve, olly hiven s tisztán jelenhetnének meg, a' mint szerzőjeknek lelkéből származtak. Mi a' boldogult' nehány verseinek, mellyek mind eddig sajtó alá nem kerültek, csak czímeit tudjuk; jelentő több örömünkre, ha azokat a' Tekintetes Ur velünk közölni méltóztatnék. A' Boldogultnak jótálatos. Czéljára, mellyet mindenekfelett, Munkái élébe mezetni óhajtunk, kéziratunkban vagyon, s azzal. annak idejében szolgálni fogunk. Továbbá, mint a' Tekintetes Ur kiemülés arra figyelmeztetni kegyes volt: hogy bizonyos Pesti könyváros, hai édes Atyánk' verseit, kiadnák, s tudtunk nélkül, ki nyomatni szándékoznak; ezeknek tellyes tisztelettel meg kérjük s felhatalmazzuk a' Tekintetes Urat: hogy azon Pesti könyváros, sőt általjában minden ollyt, boldogult édes Atyánk' bármelly munkáját, a' mi tudtunk, s bele egyezésünk kivüli jogtalan ki adásától haladék nélkül hivatalilag

le

Vác jul. 10. 1858

Tekintetes Úr!

Múlt Junius 12-ről kelt becses sori válaszát vettük. Leghűbb sajnálatunk, hogy tekintetes, s abban foglalt nyilatkozatunkra, bárha magyarázni mélóztatott. Mert mi, baldogult édes atyánk munkáinak ujjabb s illetlen kiadásával a Tekintetes Urat szíves örömmel megbíztuk, s arra magunk, mint napszámos elfoglalt mezei gazdák, most annában vele sem érhettünk. Azt tudta. Ki jelentette kívánatunk csak az volt, hogy midőn a munka sajtó alá kerülne, azt mi látni, s ha talán némi észrevételeink lenni találnának, azokat a Tekintetes Urnak mint kiadóval közölni, s figyelmébe ajánlani óhajtanánk. Erre pedig az indítva bennünket, mivel az előbbi kiadással, a mint a Tekintetes Ur ön maga is, sőt hozzánk intézett nagybecsü levelében, sajtó nyilvános ki mondá, annyi észrevételekkel, változtatásokkal, s toldásokkal megterhelve vagyunk, hogy azok a munka nagyságát is sokkal felülhaladják emelték, nélkül hogy annak becsét legkevésbé növelnék, sőt nagy közönség megelégedésére szolgálhatnának. Ha azonban a Tekintetes Ur tökéletes szabad eljárást kívánna s minden idegen befolyást mellőzni felkívánja, abban is megnyugszunk; Csupán arra kérjük a Tekintetes Urat, hogy.

jön

le tiltani méltóztassék: mert mi azon jussot, mint az elhúnyt szerzőnek életben lévő egyenes maradéki magunknak, s illetőleg az általunk még birandóknak jussát tartjuk.

Nagy becsü szíves sori leggeibe ajánlottnak, hazafiúi tisztelettel maradtunk

Tekintetes Urnak.

Miklós Május 25-én 1858.

alázatos szolgái
Varga.
Bérzsényi
Antal és László testvérei nevében is.

jön. Szeljóreteelen édes Atyámnak jó tanácsát arravéje, mellyel
mint már irtam, szíveren szolgálnod, a' munka e-
lébe jösön.

2dik Vála már a' szerencsétlen sorsot háborgatni, s hölcsey szétto
rácsait feszegetni, a' mint Dóbrentseinek, a' mondásban fel-
vetődnek; igen mélyeimet, hogy hölcseynek igen ér-
és igazságos halotti beszéde, mellyet elkunyt édes
atyának felett tartott, s mellyben Dóbrentseinek for
rását s hibáját visszaéli bé'vallja, s a' boldogultra
a' legszebb koszorúkat rakja, mint annak leg fényesb
elégtétele, ezek mellett szinte helyet nyerjen, és ki
ne maradjon.

3dik A' Dóbrentseinek bé adásban, Dóbrentseinek több és igen
terjedelmes, olly mélyi jegyzetekkel, mellyek nézetünk
szerint bé hagyandók volnának.

4dik Dóbrentsein, a' munkához csatolt ugyan egy bé rövid és nem
sok idejét bé vitt mythologiát s ezt jeles ódákban
előadó mythosi képek s nehezebb helyekre, mel
legesen a' járatlanabb figyelmet s olvasó, vagy az ódai tá
gya korszaki lépén, az utóbbi nemzedék nem értheti
meg magyarázni szükség elfejtsé. Ezen hiányt pótolni ta
nácsos lenne.

5dik Dóbrentsei, atyjánkhoz viseltetett tiszteletből ragadhatnak bá
rátsága s folytonos ragaszkodása daczára, azt több h
lyen nevetséges és igen gyermekies alakban tüntetni
elő". Az illy sértő és nem is igaz helyzetekre, a
ujj bé adásban mellőzni szeretnénk.

6dik A' boldogalo, a' mint mi igen jól tudjuk, tényes volt arra
hogy halála után; semmi olly munkája, bé ne nyomassan,
a' mit ő élétében; arra érdemesnek nem tartott. Ha tehát
a' Szerkesztés ur birtokában lévő, és előttünk ösmeretlen ódái
kain versei, csak tőrekvésszerüek, s tán még bé nem nyomatnának
miért nyomatnának azok bé? Hisz azzal csak a' boldo-
gultt tényének árnyékát tennénk, s a' munka becsét sem nevel-
nénk.

Mind ezeket egész tisztelettel tárgyalás elő bocsátása
után, tapasztalás igen nagy becsü szíves uri hajlandó-
ba ajánlok, különös tiszteletek maradtam

Szerkesztés Urnak

Miklai Julius 7dikén 1858.

alázatos szolgája
Szerzsey Farkas.

koge.

Sz. fejv. 11. 1878. 6

Tekintetes Ur!

Először is bocsánatot kérek, többoldalakból miatti késődelemért. Továbbá nagyon tisztelt Kisasszonyának, mostanában történt férjhez menetelét, melegen részvéttel érintvén, az Ur család i részbeni örömében szívesen osztozunk, s az uj Házas Párnak forró üdv-kivánatainkat is jelentetni kérjük. — Ami a jun forgó kiadási tárgyat illeti: ne mélóztassék rossz néven venni, ha mi, a megküldött felhatalmazási formulárétól kissé alá mentünk magadni kényteleek vagyunk. Egy részről, őszintén bé vallva, a jelen törvénykezési, s perlekedési rendszerrel, mint a fele bibe skerrel merni gazdálkodni, olly ösmeretlenek vagyunk, hogy minden fele perlekedést, a lehetőségig kikerülni óvakodunk. Más részről szerény szegénységünket tekintve, s a többség előtt önzés és hatalmaskodó bélyegének nyomná reánk, ha mi, boldogult édes Atyánk munkáinak kiadási joga felett, egy kellemetlen, s tán még többfele veszödségekkel, esetleg költségekkel járó perbe bocsátnánk. Ez mi nem olly csekélységért, mint a mi a mienk kiadási jogáért jelenben igényelnek, de több tekintetek is, például pedig nem tehetnénk. Nálunk, a mint a jelen példa is mutatja, az Olvasó közönség, fájdalom, olly kicsiny, s közönyös, de a Hon és pártelenek

6

tsleucbb, mint sem hogy itt még most, más miveltebb, s
gazdagabb nemzetek' példájaként, az író, vagy annak m
radéki, tehát egyet jutalmazva számithasnának. Ja
tán csak egy magasabb és zöldebb mezőt fele
lett hüzdenünk, soha tudnillik: hogy a hasznost mindig
illő csinnal ugyan, de még is minél olcsóbban jutta
sunak az olcsóbb vagyóni körbe, s az által az olvasó
száma növekedvén, az értelmiségi az emberiségi c
pcnz ügyc minél gyorsabban előbbre viteti. Ig
évezrünk mi már akkor, midőn a Schiller etwas has nés
édes atyánk munkáinak ki adásával meg bizván, nyi
tas ki jelentések, hogy mi anyagi határra nem szo
mások, s elégé jutalmazva lesznek; ha a munka a
ő eredeti tisztaságában s hallo hűlő érzéssel je
lenend meg ujjabban. De midőn mi a szerzőt sem
határon nem kerestük, egy szerencsés ügyes természetes
hogy egy által minden kellemetlenség, veszödség és pe
leredtől mentek maradni kívánunk, annyival is inkább
mintha mi a Döbrentei féle szerződéssel ki adás
hoz, már egy ét 200. pengő forintokkal járulnunk
s vajha az, a vissza fizetési jutalom helyett, ol
vasóknak, s barátokra nem elégítő, ne leendő
volna! Ekkek okok bocsátják ezután, továbbá a
kifejül: hogy mi a Schillertest Urnak, a munka ki adás
val megbizván, az által arra is feljogosítottak
hogy

hogy minden más és általunk meg nem bizott ki adási szán
délozót törvényesen le tiltasshasson, s a sértség esetére
meg is perelhessen. Miltóztassék tehát Tekintetes Gazdag
Urral, a ki adási szerződést bizton meg tenni, s an
nyit előlegezni, hogy azzal, ha ugy kívánnatnék, a De
kretes Ur tulajdon neve s felperessége alatt, a pert
meg kezdhesse, s le járathassa; mi semmi felelet terhét
annak költséget magunkra nem válalván. —

Többire nagy becsü szives uri leggyébe ajánlom
különös tiszteletek maradtam Pesten Szept. 8án
1858.

Schillertest Urnak

alázatos polgája
Bérczeny Farkas
Tekintetes.

Vitten jan. 20. 829

Tekintetes Ur!

Engem gardecsági dolgaim, a' mult hónapban ugy elfoglaltak, hogy a' Tekintetes Urnak Nov. 27-ről nyert igen kedves soraire, még csak most vagyok szerencsém válaszolhatni. – A' mit küldött, a' Fleckeisen-naſo Urral kötött szerződésre, tegnapi napon is alá irva ezennel vissza vettem, Fleckeisen Urnak igen szives tiszteletemben, a' nemes vállalatához, sorsa szerencsés kivánatomban ki jelentvén. Hogy a' boldogulónak nem csak Versei, de közelebb Mivei is, amazokkal egyyütt, és egyszerre ujra világot lássanak, igen óhajtanám: – egyszer azért, mert ha a szerencsés meg sértése nélkül ki szabad mondanom, az ő prózájában szinte nagy és fontos igazságok fejtegetnek: – más szor azért mivel azok, a' kik, részt ki vévé, a' poesisal általjában olly szoros kapcsolatban vagynak, a' kötési szépnek s hasznosnak olly örök törvényeit állapitják meg, hogy azokat, az ő különvélekedésök, melly azoknak tiszta ki folyása, s mellynek becsét, ezeknek tudása nélkül igazán meg itélni nem lehet, elválasztani kí-

vánt

kásos volna. Kásos volna pedig legutóbb az olvasó
sát kedvelő ifjuságra nézve, melly a Poesis nak
főkép legnagyobb's legdrágább köröns[z]ege; 's
mellynek még romlatlan izlését czélszerün vezet
's nemesbíteni, 's szemeit a' poesei való di szépsé
's hasznosra függesztenünk szükség. Hogy ezt
ő maga is, az élet' szép poesisát élve, 's már ter
mészet összhangzatát fogva, a' költő lyrai, más
felett legutóbb kedvelve, amaz kárt okozó hibá
meg ne szeresse.

Hogy kedves emlékü édes atyánknak arczképe
ezen ujjabb kiadásban, az ő munkái előtt állson
valamivel már előbb is kijelentém, a' mi óhajtás
is, 's mint igérem, annak találó arczképével, víg
várás feltétele mellett, rövid időn kedveskedni fo
gunk.

Edesen meglepetve érzjük, hogy a' jele
Barabás, a' Boldogultnak arczképét, a' M.
Academia teremi számára nagyban olajban
elkészitendi szándékozik. A' csak hirből, 's m
veiről ismert nemes kiblü Honfi, fogadja
azért előre is, a' mi hálás köszönetünket, 's
ta szivből fakadt hazafiui üdvözletünket.

Különös örömünkre szolgálván Tekintes Urnak

alázatos szolgája
Berzsenyi Farkas.

elnyal azon váratlan becses igérete, melly szerint ben
nünket egykor alkalmilag kedves látogatásával meg
tisztelni szándékozik! Legyen meg győződve, hogy
mi szerencsénknek tartandjuk magunkat, ha elhúny
édes atyánk' egyik hü tiszteljét, 's a' szeretett
Hazát eddig még általunk nem ismert kosrorus
polgárát, a' minél közelebbi jövő, körünkbe vezér
lé, 's azt, kit még idáig, csak a' távolból tiszte
lünk, 's szerethetünk, egykor személyesen is megismer
ni, 's közzénk szorosban is fűzni alkalmunk le
endhet!

Továbbá a' midőn már előbbi levelemben kifej
tett, kiadásközüli nézeteimet a' Tekintes Urnak
becses feggelmébe ajánlani, ujra bátor voltam;—
örömmel tapasztalni igen becses Uri hajlamiba
ajánlott, szives tiszteletből maradtam Miklán
Dec. 29én 1838.

Tekintes Urnak

alázatos szolgája
Berzsenyi Farkas.

65. Böldy István

ítt

1853-ból

Passow Y. Dec. 553.
Vett. jan. 4. 1844.

Tisztelt Titodnok Ur, érdemes honfi

Igen örülök ha azon irat mint régiség, mellyet a T. Pass tanár Ur által mellé helyére jutattni igyekezem, ámbátor csak töredék, ön által oly kitünő figyelemre méltattott, s ollehet azon csalomnak, minden tekintetben nagy tiszteletre vagyok, kiterjedven a régiségekre is, mind-azáltal, hogy azon említett irománny bár, tárgyára nézve többekkel nem versenyezhet, a jövendőnek alkalt adva fen maradjon, kimondhatlan örömmel bocsátom alkalmat be, hol az minden időben biztositékot találand, meg jedig egy fárasthatatlan nemzet kebelében.

Továbbá: igen örülök hogy szives sorai által, szerentsém, és alkalmam nyilt Hazánk egyik fárasthatatlan szorgalmu és munkásságu érdemes fiával meg ismerni, s legyen ön meg győződve arról, hogy ezen hazafiui indulatból hozzám intézett sorait mindenkor kedves emlékeim közé sorozandom.

Végre: fogadja ön viszont hálámat a Nem: irodalom tört. munkálatért, mellyet levelem hez mellékelve szivesked nálam kéreni, s esetleg számu könyv-táramat azzal gazdagitni. — Bereczkyhöz leg bocsánatot kérek hogy egy kéréssel terhelni kivánom, de tudva hogy neinü leg Emich Gusztávval érintkezésben van a T. Titodnok Ur, leg biztosabbnak véltem ezen utat választani czélom el-érésére; már esedezve hogy a N. Könyvtár számára le másolás végett (a mint azt meg irtam Emichnek:) Bétor Pál képét Ő nála fel küldettem oly hozzá adással, hogy az meg történvén küldeni azonnal vagyok mire még külön is fel szólittatam volt, de mind eddig siker nélkül maradt, ebből ki

A 455

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

MIKROFILMTÁR

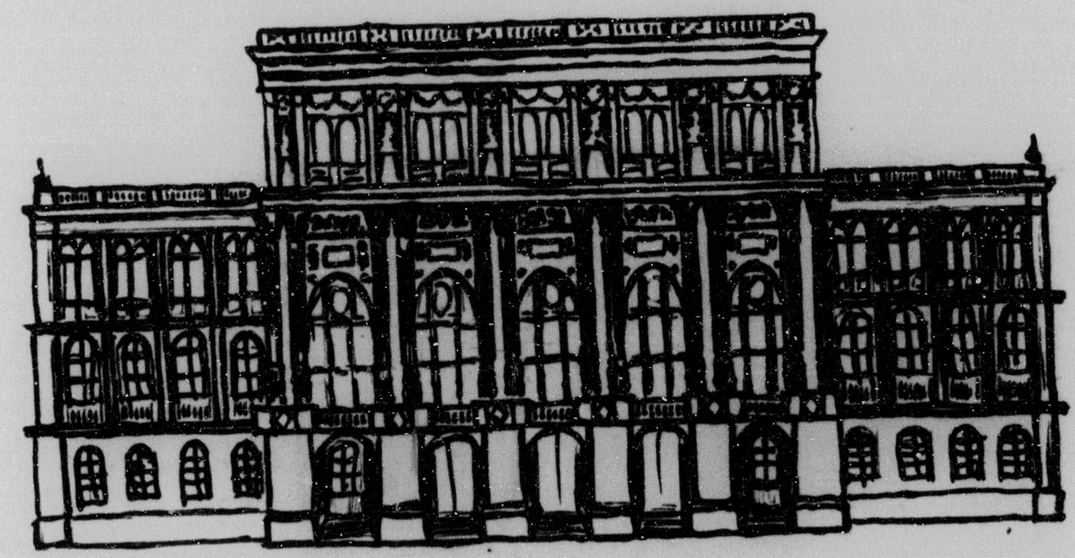

BUDAPEST

BIBLIOTHECA ACADEMIAE SCIENTIARUM HUNGARICAE

1959

FOTO
F. Sné.

MTAK - KÉZIRATTÁR

MAGYAR IRODALOM
LEVELEZÉS

4°

61/d.

TOLDY FERENC
LEVÉLTÁRCÁJA

IV. „B"

II. Irodalom. 4 hót 6j d

[I - IX. hid.]

[Levelek.]

Toldy Ferenc levéltárcsája.

III. / Kötet.

Berghaus	1 levél.
Bernegyi Farkas	4 "
Béldy József	1 "
Béray János	3 "
Biedermann	1 "
Bielowsky Agost	3 levél.
Birk Ernő	8 " I. kót. 4. ölrg. 12 lev.
Bittnicz Lajos	1 "
Bizdrowsky János	1 "
Boyd József	1 "
Buldányi	1 "
Bolemann József	2 "
Bolyay Farkas	2 "
Botka Tivadar	5 " I. kót. 1. ölrg. 6 lev.
Bowring János	16 "
Bolzóki János	1 "
Brassai Sámuel	8 " I. kót. 5 lev. ölrg. 13 lev.
Brestyánszky Béla	1 "
Brezsay József	1 "
Brockhaus	2 "
Brs Lajos	3 "
Brüderle Ulrik	1 "
Budenz József	1/2 I. kót. 3. lev.
Bugát Pál	25 "
Bulcsy Emil	3 "

Bujánszky

Bujanovics Ernő 2 levél.

Burján Pál 3 " I. Kat. 4. örng. 7

Nb. Burgschmied J. D. egy levele 1847-ből

levele Burján Pál első

27 levélből 114 levél.

Régi jelzés: 207. Szám.

MAGY[illegible]MIA
KÖNYVTÁRA

63. Berghaus

i dtt

1835 bül.

MAGY. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Hochgeehrtester Herr Professor,

Ihr verehrliches Schreiben vom 11ten M. traf mich am 18ten
Cawnpore; dasselbe die Versicherung meiner Dankbarkeit, die
entschuldigen bitte. — In Ihrem über Ihre gelehrten
Csoma de Körös und dessen schriftlichen Nachlass
neuen Mittheilung, welche Sie in Ihrer Zeitschrift aus
283 199. finden, sagen Sie Ihren Lesern, in dieser Beziehung
Sie seiner Reisen und seiner Verbindungen erwähnen
dessen gegeben. — Ihre erste Nachricht erhielt ich
in der englischen Darstellung von Herrn Jäschke's Reise
Himalaya ist aber auf von dem Abdrucke des gelehrten
den Tode; er schrieb dem Verstorbenen: — Here (in Kanawar)
met with Schoma de Coxas, an Hungarian Traveller, who
the purpose of ascertaining the origin of the Huns. He
and the Punjab; and some years before this present
frontier, and requested either to be forwarded to A
wed to reside some years in Thibet. He had bee
and had acquired a knowledge of the language,
an object of suspicion, he had come south and
in the Library at Kanum. He said that he (ma
had

MAGY. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Hochgeehrtester Herr Professor,

Das verehrliche Schreiben vom 11 v. M. traf mich am 18ten auf dem Kamm
Lahlagar; dieser die Verlängerung meines Urlaubes, den ich gänzlich für
entbehrlichen bilde. — Die Neugierde über Ihres gelehrten Landsmannes
Csoma de Körös Tod schmerzt sehr schmerzlich auch zu bedauern, dass
mein letzter Mittheilung, welche Sie im 10ten Band meiner Annalen, p.
283 199. finden, Ihnen Stoff dazu; in dieser Notiz ist mein Über-
fall seiner Reisen und seiner Sorgfalt, endlich die Aufenthalte in
denen gegeben. — Sein erster Aufenthalt war auf einem Zeitungsbureau,
in der amtlichen Darstellung von Ihrer Hochwohlgeboren, Himalaya ist also
der Name; er scheint dem englischen: — Here (in Kanum) they (the Kirgis)
met with Tchoma de Coxas, an Hungarian Traveller, who was there for
the purpose of ascertaining the origin of the Huns. He came through Persia
and the Punjab; and some years before this presented himself on our
frontier, and requested either to be forwarded to Ava or to be allo-
wed to reside some years in Thibet. He had been in Luddak,
and had acquired a knowledge of the language, but having become
an object of suspicion, he had come south and buried himself
in the Library at Kanum. He said that he had made some curious
Lit.

(*) Sie wurde in der Sitzung der R. G. S. London, vom 24 Februar 1834 gelesen.

dittoveries, and among others, that he had found translations of
some of the classics — amongst the rest a very accurate version
of Virgil. — He was not very communicative, and lived the
life of a hermit, upon an allowance granted him by the
Company. — Hierüber denn, bis Herr Jobson uns seinen
Reisegesellschaft im Juni 1827 in Kairo war.

Ueber die Hollyeboren und die Israelitischen Ungrischen
Akademien vielleicht angenehm ist, so kann ich mich über
diesen Gegenstand Gerne Gehör in London, als ein vertrauter
Freund eines der Direktoren der Ostindischen Kompagnie ist, und
mit dem ich in Briefwechsel stehe, auch dem sonstigen Schicksal
seiner Söhne, erkundigen, und vielleicht, in Folge der
obigen Verabredung von Jahren, die sicherste Art sein werde,
zu einer genauen und bestimmten Antwort zu gelangen.

Mit der größten Hochachtung habe ich die Ehre zu sein

Euer Wohlgeboren

MAGY. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Berlin,
den 10 Juli 1835.

ganz ergebenster Diener
Neumann

MAGY. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

64. Berzsenyi Jakab
4dt
1858ból

3

58

Pro Wohlgeborn
Herrn Professor Dr. Franz Schnitzler
Wohlehrwürden des Königl. Ungarischen Athenäums
Pest
Ungarn

BERLIN
13 B
1 V

Dr. Schl.

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Pest. máj. 29. 858

24

gr. Fejérvári Mariali

Tekintetes Ur!

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Hozzánk intézett becses soraiát vévén, boldogult édes atyánk, ő emlékét emlékezeti szíves figyelméért, fogadja a Tekintetes Ur fiúi forró köszönetünket. Ami, ni, hogy édes atyánk munkáinak ujabb kiadását illetőleg már rég feltett czélunk volt, hogy mihelyest a kellő idő-szakot arra elérkezettnek tapasztaljuk, azt azonnal. Ön magunk eszközleni fogjuk. Ha tehát a Tekintetes Ur, mint Pesten a Kön szívében laló, a boldogultnak álmainak is igen tiszteli barátja, a közhangulatból ugy méltóztatik értesülve lenni, hogy csak a többség kivánatát teljesítjük azzal, ha a kiadást tovább nem hallasztjuk; az esetben abba bele eggyezni idegenek nem vagyunk. De mivel hogy munkáin eddigi kiadását, éppen azok által, kik őt a boldogult, az ő legkivibb szív és elv-barátai nál tartott, ugy eltorzitva, s annyi változtatásokkal, hozzá toldásokkal, s többféle ízteleségekkel megterhelve, juttatnak csak, ki szépet érző magyar közönség kezébe: hogy azokért a szerzőnek, — az utóbbiért pedig, még nekünk elő örökösi köteink is pirulni, s mikép bosszankodni kellett; gy emyi csalódással, meg bizásunkat emyi viszszavissza

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

vissza ütések után, erős határozatunk az: hogy az ujjabb
kiadás a' leg szigorubb figyelemmel kíséreni, 's a' jelett olly
hiven őrködni fogunk, hogy a' mulá, minő addig sajtó
alá ne kerüljön, még annak minden sora, általunk is
ált vizsgálva, 's helybe hagyva nem lesz. Ezt kívánjuk
a' Nemzet érdekében egyfelől olly hívvel lángolo, már vég ham-
vadó hőfér', kelettünk lebegő szent árnyéka, ezt ő-
rölőinek bérsülete, — ezt a' hazafiúi tisztelettel né-
tő magyar olvasó közönség, melly joggal várhatja,
hogy az ő' egyik kedvesebb Lantosának hátra hagyott
művei, már egyszer olly hiven, 's tisztán jutha-
sanak a' Haza' szent kebelébe, a' minőt azok egykor
annak lelkéből faladtak! — Ha illy értelemben, 's olly
őszinte nyilatkozat mellett, a' Tekintetes Urnák rokon
érzelmeivel találkozhatunk, különös örömünkre fogja,
's ha azon óhajtott esetben az ujjabb 's tökéletesb kia-
dást elvállalván, attól nagy becsü pártfogását meg
tagadni nem fogja, mint nálunknál sokakban minden
bizonnyal avasottabbnak szíves közre munkálását
előre is kérni bátrak vagyunk. Mivel pedig a' szé-
volság, melly közöttünk fajdalom, lehetetlenné, a' szemé-
lyes, 's minden oldalu bővebb értekezéstől, mostanában elvétetik bennünket; hogy addig is, még a' dolog
folytán, később Pestre felruházhatnánk, legalább
lehetőleg egymáshoz közelíthessünk: a' Tekintetes Urnak a' kiadás körüli több nézeteit, annak kül-

's

és bel alakjára, 's egész tartalmára nézve, ezennel tellyes bizalommal kérjük. Mellyek meg értése után, mi is a' magunk óhajtását, 's vélemenyét a' Tekintetes Urral nyiltan közölni, szerencsével leendünk. Mi a' művek kiadásából, anyagi haszonra kilátásunk számításunk, 's leg kedvesb jutalmunk az leszen, ha azok valahára, olly kül díszben, mint a' minőt azok' belértéke igényelhet, 's beltartalmukra nézve, olly hiven a' tisztán jelenhetnének meg, a' mint szerzőjeink lelkéből származtak. Mi a' boldogult' nékünk verseink, mellyek mind addig sajtó alá nem kerülnek, csak címeit tudják, felesleg több örülnénk, ha azokat a' Tekintetes Ur velünk közölni méltóztatnék. A' Boldogultnak jól vált Arczképe, mellyet minden esetre, Munkái elébe mellékelni óhajtunk, birtokunkban vagyon, 's azzal annak idejében szolgálni fogunk. Továbbá, mintán a' Tekintetes Ur bizonyos arra figyelmeztetni kegyes volt: hogy bizonyos Pesti Könyvárusok, néhai édes Atyánk' verseit, kiadták, 's tudtunk nélkül, ki nyomatni szándékoznak; ezennel tellyes tisztelettel meg kérjük és felhatalmazzuk a' Tekintetes Urat: hogy azon Pesti Könyvárust, sőt általjában minden ollyat, boldogult édes Atyánk' bármelly munkáját, a' mi tudtunk, 's bele egyezésünk kívüli jogtalan ki adásától haladék nélkül hivatalilag

le

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

3

3

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Pest. május 29. 838

24

Tekintetes Ur!

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Hozzánk intézett becses sorait vévén, boldogult édes atyánk, s amal munkái erántti szíves figyelméért, fogadja a' Tekintetes Ur fiúi forró köszönetünket. Ami, néhai édes atyánk' munkáinak ujabb kiadását illeti: már rég jeltette czélunk volt, hogy mihelyest a' kellő idő-szakot arra elérkezettnek tapasztaljuk, azt azonnal. Ön magunk eszközlni fogjuk. Ha tehát a Tekintetes Ur. mint Pesten a' Kán' szivében laló, s a' boldogultnak általunk is igen tisztelt Barátja, a' közhangulatból ugy méltóztatik értesülve lenni, hogy csak a' többség' kivánatás tellyesítjük azzal, sal ha a' kiadást tovább nem hallasztjuk; az esetben abban bé nem egyezni idegenek nem vagyunk. De mivel hogy munkái eddigi kiadásai, épen azok által, kiknek a' boldogult, az ő legtávolb szív és elv-barátai nál tartott, ugy elterjesztve, s amyi változtatásokkal, hozzá toldásokkal, s többféle ittelmességekkel megterhelve, jutathatnak csak, a' szépet érző magyar közönség' kezébe: hogy azokért a' szerzőnek, — az utóbbiért pedig, még nálunk élő örökösönek is járulni, s miként honorálni kellett; gy emyi csalódással, meg bizásunkat emyi viszás

vissza

vissza élesel után, erős határozással az: hogy az ujjabb
kiadás a' leg szigorubb figyelemmel kiesérni, 's a' felett olly
hüven őrködni fogunk, hogy a' mula, mind addig sajtó
alá ne kerüljön, még annak minden sora, általunk is
ált vizsgálva, 's helybe hagyva nem lesz. Ezt kivánjuk
a' Nemzet ezért egyfor olly hövel' lángolo, már régh ham-
vadó hőkor', 'sletünk lebegő szűz árnyéka, ezt ő
rőlöseinek becsülete, — ezt a' haza fiai tiszteletre mél
tó magyar olvasó közönség, melly joggal várhatja,
hogy az ő eggyik Kedvelt Lantosának hátra hagyott
művei, már egyszer olly hüven, 's tisztán juthas-
sanak a' Haza' szent kezébe, a' mint azok egyfor
annak lelkéből faladtak! — Ha illy értelemben, 's illy
őszinte nyiltszivüseggel a' Tekintetes Urnak rokon
érzelmeivel találkozhatunk, külánös örömünkre szolgál
's ha azon óhajtott esetben az ujjabb 's izletesb kia-
dást elvállalvan, attól nagy becsü párodorait meg
tagadni nem fogja, mint nálunknál salabban minden
bizonyal avasottabbnak szives közre munkálását
előre is kérni bátrak vagyunk. Mivel pedig a' tá-
volság, mellyen közöttünk fajdalom, lészik, a' szemé-
lyes, 's minden oldalu bővebb értekezéstől, mostanái-
ban elvált bemünket; hogy addig is, még a' dolog
folytán, később Pestre jel ráérdulhatunk, leg a-
lább lelkileg egymáshoz közelithessünk: a' Tekintes
tes Urnak a' kiadás körüli jobbnézeteit, amaddig

és bel alakjára, 's egész tartalmára nézve, ezennel
tellyes bizalommal ki kérjük. Mellyek meg értés
után, mi is a' magunk óhajtását, 's vélemenyét
a' Tekintetes Urral nyiltszivüleg közölni, szerencsével
kezdünk. Mi a' müvel' ki adásából anyagi haszon
ra korántsem számitunk, 's leg kedvesb jutalmunk
az lenne, ha azok valahára, olly kül disszben, mint
a' minőt azok' belértéke igényelhet, 's beltartalmuk
ra nézve, olly hüven 's tisztán jelenhetnének meg,
a' mint szerzőjeink ülkéből származtak. Mint a'
boldogult' néhány versein, mellyek mind eddig
sajtó alá nem kerültek, csak czimeit tudjuk; jelest
több örülnénk, ha azokat a' Tekintetes Ur velünk
közölni méltóztatnék. A' Boldogultnak jól valo
araképe, mellyet minden esetre, munkái elébe
mellyek mindenesetre, munkái elébe
merzetni óhajtunk, birtokunkban vagyon, 's azzal
annak idejében szolgálni fogunk. Továbbá, minthogy
a' Tekintetes Ur bemünket arra figyelmeztetni ke-
gyes volt: hogy bizonyos Pesti Könyv' árus, ni-
hai édes Atyánk' verseit, birjuk, 's tudjuk
nélkül, ki nyomatni szándékozik; ezennel tellyes
tisztelettel meg kérjük a' felsőhatalmasságot, sőt általjában
Urat: hogy azon Pesti Könyvárust, sőt általában
minden ollit, boldogult édes Atyánk' bármelly mun-
kájának, a' mi tudtunk, 's bele egyezésünk kivüli
jogtalan ki adásától haladék nélkül hirlapilag

le

MAGY. AKADÉMIA LEVÉLTÁRA

le tiszai méltóztatásik: mert mi azon jusb, mint az elhúnyt szerzőnek életben lévő egyetlen maradéki magunknak, s illetőleg az általunk meg bízandóknak jutt tartjuk.

Nagy becsü szíves üri leggyeibe ajánlottnak, hazafiúi tisztelettel maradtunk

Tekintetes Urnak.

Miklós Május 25én 1858.

alázatos szolgái
Farkas.
Bérczenyi
Antal és László testvérei nevében is.

Vác jul. 10. 1858

Tekintetes Úr!

Mult Junius 12ről kelt becses üri válaszát vettük. Felettébb sajnáljuk, hogy levelünket, s abban foglalt nyilatkozatunkat, bátra maggyarázni méltóztatott. Mert mi, boldogult édes atyánk munkáinak ujjabb s ízletesb kiadásával a Tekintetes Urat szíves örömmel megbízni, s arra magunk, mint naponkint elfoglaltak merci gazdát, mostanában vele sem érhettünk. Szándéka ki jelentett kívánatunk csak az volt, hogy mielőtt a munka sajtó alá kerülne, arra mi látni, s ha talán némü észrevételeink lennének találnának, azokat a Tekintetes Urral mint kiadóval közölni, s figyelmébe ajánlani óhajtanánk. Erre pedig az indíték kemünket, mivel az előbbi kiadással, a mint a Tekintetes Ur ön maga is, első kézből értesült nagybecsü levelében, szintén nyilvánt ki mondá, annyi értelemtségekkel, változtatásokkal, s ezáltal elmaradhatott hozzá toldásokkal megterhelve vagyunk, kik azok a munka nagyságát és árát felettébb felemelték a nélkül hogy annak becsét legkevésbbé növelnék, sőt nagy közönség megelégedésére válna. Ha azonban a Tekintetes Ur tökéletes szabad eljárási kívánna s minden idegen befolyást mellőzni felsőrelne, abban is megnyugszunk; Csupán arra kérjük a Tekintetes Urat, hogy

jöv

jön. Feledhetetlen édes Atyámnak jó tanácsa szerint, mellyet
mint már irtam, szívesen szolgálunk, a munka e-
lébe jöjjön.

2or Ha már a szerencsétlen sonett háború, s hölcsey sértő
észrevételei, a mint Döbrentei tevé, a maradásban fel-
vetődnek; igen mélázunk, hogy hölcseynek igen élen
és igazságos halotti beszéde, mellyet elhunyt édes
atyánk felett tartott, s mellyben Ferencziskánk por
ráját s hibáját vérmérsékletének tudta, s a boldogultra
a legszebb koszorúzás rakja, miért annak legfényesb
elégtétele, annak mellett szíves helyet nyerjen, és ki
ne maradjon.

3or A Döbrentei-féle kiadásban, Döbrenteinek több és igen
terjedelmes olly mintái foglaltatnak, mellyek nézetének
sértik kiadóinak vakmerő voltával.

4er Döbrentei, a munkához csatolt igyan egy kis rövid és nem
sok ízléssel készített mythologiát is sok jeles ódákban
előforduló mythosi képekre s nehezebb helyekre, mel
lyeket a járatlanabb fiatal olvasó, vagy az ódai tár
gya torzsalási lázán, az utóbbi nemzedék nem értheté
meg magyarázni czélzásait. Ezen hiányt pótolni az
szívünk lelke.

5er Döbrentei, atyánkhoz viseltetett vagdalkozó laza ba
rátsága s folytonos ragaszkodása dacára, azt több h
lyen nevetséges és igen gyermekies alakban tünteti
elő". Az illy sértő és nem is igaz kelytelenségeket, a
ujj kiadásban mellőzni szeretnénk.

6or A boldogalo, a mint mi igen jól tudjuk, kívánt volt arra
hogy

hosza után; semmi olly munkája, ki ne nyomassék,
a mit ő életében, arra érdemesnek nem tartott. Ha tehát
a Ferencziek ur birtokában lévő, és előttünk ösmeretlen ódái
közül versei, csak közészerűek, s tán még kiadnyosak is,
miért nyomatásának azok ki? Hisz azzal csak a boldo-
gult sírnyugalát sértenénk, s a munka becsét sem növel-
nénk.

Mind czélunk egész bizodalommal történés elő bocsátása
után, tapasztalt igen nagy becsü szíves ur hajlandó-
ba ajánlott, különös tisztelettel maradtam

Ferencziek urnak

Miskán Julius 7én 1858.

alázatos szolgája
Szemere Farkas.

Pest Sept. 11. 1838.

6

Tekintetes Ur!

Először is bocsánatot kérek, többszöri kéréseimre pe-
lelemért. Továbbá nagyon tisztelt Kisasszonyá-
nak, mostanában történt férjhez menetelét, melegh
részvéttel értvén, az Ur családi örömei-
ben szívesen osztozunk, 's az uj Házas Párnak
forró áldás kívánatinkat kijelentésül kérjük. — Ki
mi a fent forgó kiadási tárgyat illeti: ne mélósz-
tajék rossz néven venni, ha mi, a megküldött felha-
talmazási formulárissal kivánt alá irásunkat megta-
gadni kénytelenek vagyunk. Egy részről, összeütkö-
zésbe válhva, a jelen törvénykezéssel 's perlekedési rendsze-
rel, mellyel a fele bibe skorzó nemzeti gazdát, olly ösme-
retlenek vagyunk, hogy minden féle perlekedést, a lehe-
tőségig kikerülni óvakodunk. Másrészről szerény
tegyületet tartunk, 's a többség előtt önzés és hajsza
vagy' bélyegét nyomná reánk, ha mi, boldogult
édes Bátyánk Munkáinak kiadási joga felett, egy
kellemetlen, 's tán még többféle veszödségekkel, 's vá-
ratlan költségekkel járó perbe bocsátnánk. Ezt mi nem
olly tekintetért, mint a mint a munka kiadási jo-
gáért jelenben igénylenek, de több tekintetek is, pi-
ralási nélkül nem tehetnénk. Nálunk, a mint a je-
len példa is mutatja, az Olvasó közönség, fáj-
dalom, olly kicsiny, 's könnyü, de a Hon és pénz

telenebb

tsleucbb, mint sem hogy itt még most, más mivelebb, v
gardagabb Nemzetek' példájaként, az író, vagy annak m
radéki, tehetségei jutalmára számithassanak. Ha t
kán csak egy magasabb és zöldebb nemesebb eszét fele
tett hüdönnek, soha tudnüllik: hogy a hasznosb munka
illő csinnal ugyan, de még is mindel alacsonyban jutha
sának az olvasói vagyon' körébe, s az által az olvasó
száma növekedvén, az értelmiség, az emberiség e
pen úgy can mindel gyarsabban előbbre viteték. Ig
érezvén mi már akkor, midőn a Tekintetes Uras nés
édes atyának munkáinak ki adásával meg bizvén, nyi
tas ki jelentsük, hogy mi anyagi haszonra nem sz
munkát, s tegyé jutalmazva lesznek: ha a munka a
ő eredeti tiszta alakjában, s belső külső csinnal ja
lenend még ujabban. De midőn mi e szorult sen
haszon nem kecsegtet, egy szerencsés igen természetes
hogy egy ollyan munka költségeinek visszatérése és p
leredtől mentek maradni kivánunk, annyival is inkább
mintsem hogy mi a Döbrönte-féle szerencsés sorsban ki adás
hoz, mar ugy is 200. pengő forintokkal járulunk
s vajha az, a vissza fizetés is jutalom helyett, ol
ösztön, s bizonyos egyen ki nem elégitő, ne leendő
volnak. Ekképen dicse boldogsága tudán, továbbá
hiszül: hogy mi a Tekintetes Urat, a munka ki adás
val megbizván, az által arra is feljogositottak

hogy

hogy minden más és általunk meg nem bizott ki adási szán
délozót törvényesen le tiltasshasson, s a szükség esetében
meg is perelhessen. Mikor sajtó tehát Heckenast Gusztáv
Urral, a ki adási szerződés bizton meg tenni, s annyi
előlegezni, hogy azzal, ha ugy kivánnák, a Te-
kintetes Ur tulajdon neve s felperessége alatt, a per
meg kezdhesse, s le járathassa; mi semmi felelet terhét
annak költségét magunkra nem válalván. —

Többire nagy becsü szives uri kegyébe ajánlva
különös tisztelettel maradtam Miklós Szeg. 8án
1858.

Tekintetes Urnak

alázatos polgája
Verseny i Gyula s
Testvérei.

Pesten jan. 20. 839

Tekintetes Ur!

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Engem gazdaságí dolgaim, a' mult hónapban ugy elfoglaltak, hogy a' Tekintetes Urnak Nov. 2dikán nyert igen kedves soraira, még csak most vagyok szerencsém válaszolhatni. – A' meg küldött, s Kecskemétre nézve Uraló kötött szerződést, tsupán csak által is alá irva ezennel vissza veszszük, Kecskemétes Urnak igen szíves tiszteletünket, s nemes vállalatához, porrá szerencsés kivánatunkat ki jelentvén, hogy a' boldogulásnak nem csak versei, de köztetlen munkái is, amazokkal egyjütt, és egyszerre ujra világot lássanak, igen óhajtanánk; – egyszer azért, mert ha a' szerénység' meg sértése nélkül ki szabad mondanom, az ő prózáiban szinte nagy és fontos igazságok fejtegettetnek; – más szor azért mivel azok, a' kik, részt ki vévé, a' poesissal álbaljában olly szoros lapszolatban vagynak, s a' költői szépnek s hasznosnak olly örök törvényeit állapítják meg, hogy azokat, az ő hóltig tellyes részről, melly azoknak tiszta ki folyása, s mellynek becsét, ezeknek tudása nélkül igen szán meg ítélni nem lehet, elválasztani kí-

vánnak.

ros

Károv volna. Károv volna pedig legújabb az olv
saját kedvelő ifjusága nézve, melly a Poesis nak
főképp leg nagyobb's leg drágább köröns ége; 's
mellyet még romlatlan ízlése szélszerün vezet
's nem csúdni, 's szemeit a poesis való di szépe
's hasznosra függeszteni szükség. Hogy ezt
ő maga is, az élet szép poesisát élve, 's már ke
mészeti ösztönénél fogva, a költ ely reme, más
felett legjobbat kedvelve, amát károsony hibá
meg ne szerezze.

Hogy kedves emlékü édes atyánkat arczkép
ezen ujjabb kiadásban, az ő muköi előtt állson
valamiat már előbb is kijelentem, a'mi óhajtás
is, 's mint igérem, amat találó arczképével, víg
várás' feltétele mellett, rövid időn kedveskedni fo
gunk.

Edesen meg lepetve érzük, hogy a jele
Barabás, a Boldogulonak arczképét, a M.
Academia teremi számára nagyban olajban
elkészitemi szándékozik. A'csak hirből, 's m
veiről ismert nemes kebli Honfi, fogadja
azért előre is, a'mi hálás köszönetünket, 's
ta szivből fakadt hazafiui üdvözletünket.

Különös örömünkre szolgált a Tekint
Urnak

Urnak azon váratlan becses igérete, melly szerint ben
nünket egykor alkalmilag kedves látogatásával meg
tisztelni szándékozik! Legyen meg győződve, hogy
mi szeretetünket tartandjuk magunkat, ha elhúny
édes atyánk' egyik kis tiszteljét, 's a szeretett
Hazát eddig még általunk nem ismert kozmus
polgárát, a minél közelebbi jövő, körünkbe vezet
lé, 's azt, kit még idáig, csak a távolból tiszte
lünk, 's szeretünk, egykor személyesen is megismer
ni, 's közzénk szorosban is fűzni alkalmunk le
endhet!

Továbbá a midőn már előbbi leveleinkben kifej
tett, kiadásközüli nézeteinket a Tekintes Urnak
becses fegyelmébe ajánlani, ujra bátor voltuk; —
örömmel tapasztalt igen becses uri hajlamába
ajánlott, szives tiszteletbe maradtam Mikén
Dec. 23 án 1858.

Tekintes Urnak

alázatos szolgája
Szerzsenyi Károly.

65. Béldy István
ítélt
1853-ból

Brassó 27/I Dec. 853.
Vett. jan. 4. 1854.

Tisztelt Tisztnök Ur, érdemes honfi

Igen örülök ha azon irat mint régiség, melyet a T. Vass tanár Ur által mellém helyezni igyekezzem, ámbátor: csak töredék, ön által oly kitünő figyelemre méltatott, s ollehet azután valamennyi, minden tekintetben nagy tiszteletre vagyok, kiterjedven a régiségre is, mind-azáltal, hogy azon említett irománynak bár, tárgyára nézve többel sem versenyezhet, a jövendőnek által adva fen maradjon, kimondhatlan örömmel botsátom által oly kézbe, hol az minden időben biztositékot találand, meg pedig egy fáradhatatlan nemzet kebelében.-

Továbbá: igen örülök, hogy, szives sorai által, szeretetem és alázatom nyilt tanusitványt egyszer fáradhatatlan szorgalmu és munkásságu érdemes tagjait meg ismerni: s legyen ön még győződve arról, hogy ezen hazafiui indulatból hozzám intézett sorait mindenkor kedves emlékeim közé sorozandom.-

Végre: fogadja ön vissont hálámat a Nem: irodalom tárgy: munkálatért, mellyet levelem hez mellékelve szivesked nálam kézbesiteni, s csekély számu könyv-tárnámat azzal gazdagitni.- Szeretnéktöleg botsánatot kérek hogy egy kéréssel terhelni kivánom, de tudva hogy nemüleg Emich Gusztávval érintkezésben van a T. Tisztnök Ur, leg biztosabbnak vélem ezen utat választani czélom el-érésére; már esdeklem hogy a N. Könyvtár számára le másolás végett (a mint azt meg is irtam Emichnek:) Béla Pál képét Bécsre fel küldettem oly hozzá adással, hogy az meg történvén küldené azonnal vissza, mire még külön is fel szólitottam volt, de mind eddig sikert nélkül maradt, ebből ki

66. Bérczy János
3dt
1831–1833

Universitäts-Bibliothek in Lemberg

MAGY. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Tekintetes Professor Úr!

A' Magyar Orvosi Társnak Kiadó által szükségesnek ítéltetett megjelenése az Orvosi Tudományok mindennapi élőbbre való lépésével megesmerkedni kívánó Orvosokra nézve Határunkban mindazáltal Olvasóinak korlátozottan fejlett körülménye, által szükségessé vagyok, hogy egyedül kívül 9: ki nem tud jól magyarul 3 Akadémiai azon mondatjában közrefizetnek, a miakben vesztenek:

Szabó András úr kerületbéli rendes Szolgos Romhányban.
Bauer György ns. — — Vanyarcon
Klöpfner Vincze ns. — Balassa-Gyarmaton
Lanzinger László ns. — Losonczon.
Rubint György ns. — Zólyomban.
Lovász Ignácz kerületbéli Szolgos Pásztón.
Novák János Szolgos D. Gyarmaton

Többen vannak Megyénkben, kik magyarúl olvasnak. Ezekhez én is örömmel kapcsolom magamat, is ha még valamit tsekerek az Orvosi Társnak elömozdítására, akkor örömmel tenni el nem mulatom.

A' 35 forintos Összegben, mint az előfizetésnek kívánatos díjjára kérlek fogja folgáltatni Tekintetes Országgyűlésnek Dorda Szabó Károly

Kerek

Schmerl'sche Bibliothek in Lemberg

kedö, ully barátságos kíséretemmel, hogy azon
példánya i kijövendö Orvosi Tárából, általa
szerzendö alkalmatossággal, közzétehes
korrám Balassa-Gyarmatra küldeni méltóz-
tassék.

Hü Tesvéri Szeretetének tiszteletbe ba-
rátságába ajánlván maggyal különös Kö-
telessel

Gyarmaton.
Boldog Asszony Havának
10dikén 1831.

Alázatos Szolgája
Bérczy Károly
Bi Nógrád Vármegyei
Jó Orvosa.

A Szolnap álszalon átadandó jegyzö
folvetten.

[illegible] Szerzett, ugyan [illegible]
rendelés ízt, mint alsóbban [illegible]
zimetven, abból [illegible]

Sr. wohlgeb. Bibliothek in Lemberg

223

Pelső. Mart 10.

Igen tisztelt Collega Ur!

Szerencsém vagyon az 1833dik esztendei Orvosi Tár. sa ez alkalommal kis előfizetőkről kar. mazsi és pengő forintos küldeni, e levélbezár. va. Az előfizetők: Klopper Vencel, Szabó Andr., Novák Sám., Lovrics Ignácz, Lanzinger Lász. ló, kerületi Sebészes Mest., Hoffmann Gyö. tás Izraelita Orvos, és Bánóczy Dániel Gyógy. szerész Ur. Egy kerületi Sebészes elmaradt, és kis Gyógyszertárosok. Ez utóbbi kihirdetésében arra, mivel a megigért Chemiai értekezések, és újabb kísérletnagyobb közlése, mi őket érdekli, kimaradt a tavali Orvosi tárból.

Megengedi tisztelt Collega Ur, orvosi intézetünkről és Orvosi tárunkról bővebb. ségesen közlenem. Kifogásul van t. i. több közlött következések Mest; mellyekben olly esetekből következtetnek, mellyekből sokkal ellenkezőbbeket következtetnének, ha bizonyosabban, hogy olly ügyes és megfigyelő esetekkel tudnának terjeszteni tapasztalásaikat, mint sajnálattal érezik az Orvosi tárban!

Svarel'sche Buchhandlung in Lemberg

10 xr.

Ajánlat

Pesthen Wenzel Bökés-
Ur Barátnál Dél Oldalt a Magyar
Kir. Udvarház-ban Egyen
Physicalische, Kis Chemische, Gyógy-
és Füvészetbeli munkái, Valamint
mind minden Orvosi, Sebészi, Vegy-
Kalóczi Városi Orvosnál
Mária Orvosi-ajánlatban
10. Szám. 24ik emeletben. 35/6.

Valóban sokat szívesebben olvasnék volna
igen tisztelt Dr. Wiadisch Leopold Úrnak ő
régebb években szíves közleményeit is, mint p
újabb években szíves kéréseit: az 1802-ki
Orvosi Tár kevesebb füzetében; mellyekben ren
mindképen nevezik, miért a tisztelt Úr újab
korának dicsőítését, a mit talán más Mód
ban tehetnem volna; és más szerencsések, ki
vált Sebészeknek összálítását, a mi kedvesebb
ségem olvas. Olly tapasztalás, kérlelve, mellyel
eskedjsel jár, gyarló; az összállás pedig sem
mi tanúságot sem ád, pedig ez kettejét az olvasó
Senki se tisztelé jobban náluamnál Dr. Wia
disch Leopold Urat, megismérve azon dicső
érdemeit, mellyekkel a St. Rokus-i kórházban
tétlene szerzett magának, 's mellyekkel éppen
években szíves közleseit éppen semmit se t
kettek. Mi orvosi tapasztalásokra kívánn
olvasni; olly tapasztalásokra, millyenekre
ama talhosaslan Zimmermann kívánt.
Remélyük is, hogy fiatal érdemk, kik a
orvosi tárba szerkesztik munkájokat
örvén franzosabb észrevételeiken kívül
próbák Szívből szíves kívánatokra fog
nak reflexiót közleni. 'S ez is reménye fog
a már igen szépen előre haladó, 's honnan

Szíves

tibe lakó Orvosokat nézve olly hasznos, sőt
szükséges Orvosi Tárt megalapítani, erősí-
teni, és tovább vinni.

Én is remélem, hogy rövid idő alatt még
egy két töredéket fogok küldhetni. Most pe-
dig engedelem barátságos levelemen, mellyet
csak négy falak közé kívánok szerzeni. Va-
lamint tisztelt Allegrelli: szíves Uri barátsá-
gában ajánlom maradni kitűnő tiszteletem

alázatos szolgája
Bierzij János
Kőgyűdi Jó Orvos.

Gyarmaton.
Boldog Asszony hava 26dikán
1833.

Library of the Ossolineum in Lemberg

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

273.

Különösen tisztelt Collega Úr!

Egy kerületi Seborvosunk, Rabinz György Úr, elmaradván előfizetésével az 1803dik Esztendei Orvosi Tárra, mai nap hozzám küldött 6 darabotta példányát előfizetés gyanánt ide téve oly barátságos készsel küldöm, hogy számára az eren évi Orvosi Tár 1sső füzetein, az ezekhez tartozó képekkel együtt ezennel megküldeni szíveskedjék, valamint a 2dik füzetet is pár más kéjött s már nyolc 9 darabokban. Úgy vinne a Nyelvgyakorlásban szép szemi elmaradt 14 első megküldött darabjaidra ide téven a 2 szükséges, - bátorodgyon kikérnem a körekben dő darabokat is. - Egyéb aránt nagyon sajnálnók miadagjára, kik e' megyében olvasnak az Orvosi Tárt, ezek jövendő megszűnésén. - Mi ön orvosok, valamennyien magyarul olvasnak, fogytigt megyünk szánnegyük arrak folyrattyát; és óhajtyuk, hogy e' Vármegyék Orvosi is szívekre vegyék annak, valamint a Magyar Litteraturát, úgy az Orvosi tudományminden ágaitt elömenetét nagy érdemű Magyar Hazánkban! - - Tisztelt Collega Úrnak barátságába ajánlom

Dtgyarmaton. Kis Asszony hava 24dikén 1803.

alázatos Szolgája
Bérczy Károly
Nógrád. Fő Orvos.

Szerző Collega Úrnak, hogy jó mennyiségben ígért, mint akkalkalmas pis. gimnasium, nebezen

Ivan Zelechowski in Lemberg

67. Biedermann

idt

Bibliothek in Lemberg

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

215

216

Verehrtester Herr!

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Ich habe mich sehr gefreut, aus Ihrem Briefe, daß Sie wieder, da ich Ihnen geschrieben habe, indem ich die nachbenannten Werke bis jetzt hier nicht erhalten, von Ihren Herren Collegen günstig finden werden, wenn Sie bedenken, wie ganz unvermuthet mein Gesuch Manuscripten in Haine, mich sehr erfreute und wie wenig ich vermuthete konnte, daß mein Gesuch in Erfüllung gehen würde. Ich bitte nochmals über das Jahr 1857 hinaus es zu bewilligen.

Zwar hatte ich gehofft, auf ein Jahr diese Manuscripte [illegible] ein ganzes Jahr - wiederholten und jedoch [illegible] Collegen nicht [illegible], da jedoch in Folge einer [illegible] Verbindung mehrere Verhältnisse diese Hoffnung [illegible] machen, [illegible] Sie bitten ich, [illegible] nochmals über Ihren [illegible] zu verfügen.

[illegible] Schall, ganz so wie im [illegible] ist, mit [illegible] gefälligst [illegible]

[illegible] Universitäts-Bibliothek in Lemberg

1). Gürög's „Magyar Atlas"
2). Jos. v. Lenner: Der Lenart.
3). Hegyr. Dr. J. H. Geschichte der Reformation. II. Bd.
4). Jos. Jos. Lenzer, Magazin für die Landwirthschaft. X. Heft.
5). Handelskammerbericht von Pressburg pro 185
6). Do. pro 185
7). Handelskammerbericht von Preßburg pro 18
8). Do. : pro 18

Indem ich also jenen Werken, die sich auf das Königreich Ungarn beziehen, und deren gänzlichen Mangel in unserer Bibliothek bisher vielfältig empfunden wurde, meine besondere Aufmerksamkeit widmete, glaubte ich auch die Anschaffung der übrigen Werke, welche in das Fach der Landwirthschaft einschlagen, nicht vernachlässigen zu dürfen, und ich hoffe, daß diese Anschaffungen, welche zum Theile auf Wunsch mehrerer Gelehrten gemacht wurden, der Bibliothek zum Vortheile gereichen werden.

Schließlich kann ich nicht umhin, Ihnen meinen verbindlichsten Dank für die große Gefälligkeit auszudrücken, womit mir in der Ihnen [illegible] unterstehenden Bibliothek Aushilfe geleistet wurde, und für die Zuvorkommenheit, mit der Sie selbst mir behilflich waren, und zu bezeigen.

Allein entschuldigen muß ich schließlich noch, wenn ich nicht [illegible] die ungenauen Lage sein, die Ihnen [illegible] Bibliothek einigermaßen benützen zu können; denn so mache

Zum Schluß, genau so wie im [illegible] ist, mich abschließlich [illegible] zu nehmen, verbleibe ich

[illegible] Bibliothek in Lemberg

16 7

[illegible] 18 m
[illegible] ebes
[illegible] yom
[illegible] 1818
[illegible] k
[illegible] ko
[illegible] k
[illegible] an
[illegible] ka 950
[illegible] ober
[illegible] k
[illegible] ann
[illegible] fur Ver

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

6 8.

Bielowski Augart.

3 tt.

1862–1863.

Ossolineum Bibliothek in Lemberg

MAGY. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

77

Hochwohlgeborner Herr Professor!

Es ist in Pesth beim Johann Thomas Trattner im Jahre 1818 ein Exemplar nachgedruckt, das ich nirgend finden kann, meines aber Ihnen so sehr willkommen in der Pester Universitäts-Bibliothek besitzen muß. Wer Ihnen dieses Exemplar verkaufen?

A nemes székely nemzetnek constitutioji privilegiumi es a' jószág leszállásait tárgyazó nemelly törvény itéletei több kitételes Levelek-tárokkal egybeszedve - Pesten nyomtatott Trattner Jónas Tomis betüivel s' költségével. 1818 in 8vo.

Ich wage mich Hochwohlgeborner Herr Professor Ihr gefälligst zu bitten, wenn es wirklich nicht ist, auf mein an Ihren Custos besser, und deshalb mich Ihrer Bekanntschaft Ihrer Bibliothekar dieses Exemplar zu Moscowitz wird es Ihnen beschreiben. Es wird mir sehr angenehm sein wenn Sie mir Gelegenheit verschaffen Ihnen irgend einen bibliographischen Gefallen zu erweisen, und Sie ganz für Ihren Diener. Adressiren wollen Sie gütigst ohne Titel an den bibliographischen Institut "Ossolineum" hinlänglich, genügend also meiner Adresse, und ich bin verbleibe Ihr Hochwohlgeborner Herr Professor

Lemberg am 10/12 62.

ergebenster Diener
August Bielowski
Bibliothekar des Ossolinskischen Nat. Instituts-Bibliothek in Lemberg

N.B. Im Bezirk meiner Bibliothek befindet, genau so wie im Verzeichniß ist, und deshalb sie, genauesten, beschreiben

Hochgeneigter Herr!

Ich habe die Ehre Euer Hochgeboren über Zuschrift
Euer des „Biblioteka Szolnokiek" zu übersenden (ohne na-
men Euer gemeldet zu haben Mangelhaft dürfte
Szolnok); und verfehle [illegible] Exemplar
Abschrift als Exemplar" A nemes Székely nemzetnek &c. &c.
sten nyomdából Trattner Jónas Tomis Kelmvel v' Kolozsvárt.
1818. in 8.» gnädigst beizulegen zu beehren. Eine beson-
dere Pflicht ist mir [illegible] Euer Hochgeboren
gebeten mich [illegible] bestens zu empfehlen.

Mit Hochachtung

Euer Hochgeboren

ergebenster

August Bielowski

Bibliothekar der ungar. Szolnokiek.
schen Nationalbibliothek in
Lemberg

Lem. 9 April
1863

Dr. Euer Hochgeboren Herrn
Franz Toldy
Professor der Universität, Bibliothek-
Vikar und Mitglied der ungarischen
Academie der Wissenschaften &c. &c.
wohlgeboren
in
Pesth.

Dr. Euer Hochgeboren Herrn Franz Toldy Professor der Universität Bibliothekar und Mitglied der ungarischen Academie der Wissenschaften &c. &c. in Pesth. No 12.

219

Hochwohlgeborne Herrn

Allerhöchst Seine Majestät haben mir neuerdings das gnädigste Vertrauen bewiesen, das bisherige Ministerium zu bilden; da es jedoch wahrscheinlich unmöglich ist, so bitte ich Sie inzwischen mir wenigstens die alte Sektion Ihrer Excellenz zu behalten, um schon die möglichst gute Einleitung treffen zu können. Inzwischen bleibt dieser Wagen sollten die Finanzminister als Vorwand vorhalten, sie wenn die Zeiten als Ausgenalls bezahlen. Indem ich gnädigst gütigst Aufbewahrung meiner Bestallung verbleibe

Hochwohlgeborne Herrn

Berlin den 16/4 63

ganz gehorsamster Diener
August Bielowski

Schmidt a. O. 25.

69.

Birk Enő

8 dt

1851–1854.

BIBLIOTHEK
KUNSTGEWERBE

Euer Wohlgeboren

Nach dem anliegenden Schreiben habe ich die Ehre Ihnen die von Sr Excellenz dem Herrn Grafen Joseph Teleki gewünschte Abschrift der Genealogie Johann von Hunyad zu übersenden und zu gewärtigen wie zu besonderem Vergnügen Sr Excellenz hierin dienen zu können.

Zugleich erlaube ich mir Ihnen unter Kreuzband einige Exemplare einer für die Geschichte der K. Matthias von Ungarn nicht unwichtigen Urkunde zu übersenden mit der Bitte sie Exemplare gefälligst Sr Excellenz gefälligst zu übergeben, die andern mögen Ihnen zu verwenden zu wollen. Das kleine Denkstück kann nicht in den Buchhandel kommen würde als Neujahrsgabe für einen kleinen Kreis von Freunden verausgabt, von denen jeder auf gleiche Weise einen Beitrag von einigen Blättern liefert, so ist bis jetzt schon ein kleines Album dieser ungedruckten historischen Notizen etc. sich damit gebildet hat.

Mit besonderer Hochachtung

Euer Wohlgeboren

Wien am 23ten Februar 1851.

ergebenster
C. Bitt

PESTH
2
FEB
1851

K. Universitäts-Bibliothek.

MAGY. AKADEMIAI
KÖNYVTÁRA

3

22

Hr. Franz Pfeiffer
Bibliothekar an der K. Universitäts-
an der K. Akademie in der Wissenschaften
in
Wien.

Seiner Wohlgeboren
Herrn Franz von Bly
Bibliothekar an der K. Universitäts-Bibliothek, conv. Wohlgeb.
an der K. Akademie der Wissenschaften etc.
in
Wien.

Pfeiffer

Euer Wohlgeboren

Auf Ihre gefertes Anfrage erlaube ich mir Ihnen folgendes zu bemerken. Die Hofbibliothek besitzt die kleine Schrift des Basilius de legendis poetis nur in Hagd zu Ihrem Zwecke in 4° gedruckt. Es sind 20 Blätter in 4°, jede Seite zu 24 Zeilen. Blatt 1. a. Inc. „Leonardi Aretini in opusculum magni Basilii de legendis poetis Prefatio incipit feliciter. fol. 2. a. „Incipit libellus magni Basilii" Blatt 15. a. endet der Tractat des Basilius „Hic finis libelli Basilii est per A. H. Bude." Auf der zweiten Seite des Blattes (fol. 15. b.) beginnt „Apologia (sic) Socratis incipit etc. und reicht bis auf fol. (fol. 20. b.) Es kann also nicht dem geringsten Zweifel unterliegen, daß die Apologie und dasselbe Zwecke vorhanden. Eine besondere Ausgabe der Apologie existirt nicht. Obwohl eine angestellte Vergleichung mit dem Julius Caesar des Imperial-Museums sehr ist die Ihnen Ihnen die letzten Zeilen des Basilius und den Anfang der Apologie in der Lettern in Facsimile zu übersenden. Sollten Ihnen noch weitere Nachfragen wünschenswerth scheinen so würde ich sie mit Vergnügen beantworten.

Mit dem Ausdrucke besonderer Hochachtung

Euer Wohlgeboren

Wien am 11. September 1851.

ergebenster
Bethe

fol. 15. a.

bilem insatiabilĩ transuecti sunt: nec ue-
nientes quidẽ medicos recipiũt. qđ uos
non patiamini nũc recta cõsilia aspnãtes.

Sic finis libelli Basilii ẽ.
per .A. .H. Bude.

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

fol. 15. b.

Sti Apologia Socratis incipit

Socratis quoq; dignũ mihi uidetur
meminisse cum in iudiciũ uocatus
fuit: quẽadmodũ de sua defensione mor-
teq; cogitauit. Scripserunt nãq; sup hoc

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

WIEN
11. SEP.

3

23

Euer Wohlgeboren

Der geneigteste und zugleich kürzeste Weg die von Ihnen ungewissen Exemplare beizuschaffen, ist offenbar gerade jener, welchen Sie selbst angedeutet, Ihnen auf einige Zeit zur Benützung anher gefällig zu erhalten, wäre, wenn sich die genannte Akademie in einer Zuschrift an die k.k. Hofbibliothek wendete vollkommen. Letztere würde sodann das Ansuchen dem k. ersten Oberstkämmereramte vorlegen und ich gewiß nicht an der Genehmigung von Seite dieses obersten Hofamtes, ohne welche die Bibliothek nicht gestattet ist Bücher, an wen immer, außer Haus zu verleihen.

Die bezeichneten Werke sind sämmtlich vorhanden mit Ausnahme des Werkes: Magyar Országgyülési Emlékek vom Jahre 1822. die nirgends in den Antiquariaten erscheint.

Auf die Benützung desselben verzichte in der Privatbibliothek Sr. Majestät des Kaisers befindet, gerne ich alle Verbindlichkeit. Die Möglichkeit der Ausgabe in der neuen Auflage dieses Werkes in Jahre 1838. muß dieser dahin gestellt bleiben.

Genehmigen Sie den Ausdruck besonderer Achtung mit welcher ich verharre

Euer Wohlgeboren

Wien am 19. Februar 1852.

ergebenster
C. Birky

Hochgeehrter Herr und Freund,

Lieb ist Ihnen gewiss Ihr Wunsch für Ihre Excellenz Graf Telekis gewünschtes Portrait des Gubernators Johann Hunyadi befindet sich nicht auf der k. Hofbibliothek und ist hier somit ausser Stande Ihrem Wunsche zu entsprechen. Allfällig liegt die Angabe in einem Irrthum vorhanden, eine Verwechslung der Personen zu Grunde, indem die Hofbibliothek ein entgegengesetztes Portrait als Königs Matthias, in einem Format von 1½ Zoll Höhe und 1 Zoll Breite, in einer für diesen König im Jahre 1488. verfassten zu Florenz drucken Sigismund de Sigismundis ad Ferrara verfassten Regierungsgeschichte von derselben Behandlung besitzt. Sollten in der Folge Sie eine Copie dessen wünschen so würde es mir zu grossem Vergnügen gereichen Ihnen diesen zu senden

Mit besonderer Hochachtung

Ihr Wohlgeboren

Wien am 19. July 1852.

ergebenster
Diener

Wien, [illegible] 27. 1853.

25

Euer Wohlgeboren!

In der Anlage habe ich die Ehre Ihnen ein ganz [illegible]
einen literarischen Kleinigkeit. Ungarn betreffend, gefälligen
Empfehlung zu überreichen, da sie nicht in Buchhandel ist und
nur 150. Exemplare gedruckt wurden. Ich bitte dieselbe mit Ihrer
so oft bewiesenen Freundlichkeit aufnehmen zu wollen. Zugleich
erlaube ich mir die Bitte an ganz andere beiliegende [illegible]
gefälligst an ihre Adresse gelangen zu lassen.

Endlich habe ich noch die Ehre in Namen meiner Collegen Dr. Wolf
Euer Wohlgeboren um gefällige Mittheilung einiger biographischen
Notizen über Paul von Jászay zu ersuchen, da in der [illegible]
Sitzung der k. Akademie der Wissenschaften im Mai l. J. allen
mit Tod abgegangenen wirkl. und correspond. Mitgliedern in einem Vortrage
ob Verdienste erkannt gedacht und Nachrichten über ihr Leben.
Werke u. s. w. eingeholt werden. Da Euer Wohlgeboren

[illegible]

Pfeiffer

Euer Wohlgeboren
[illegible]
Herrn Franz von Toldy, [illegible]
Pfeiffer'schen Buchhandlung, wirkl. Mitgliede
[illegible]
[illegible]
in
Pest

Sie Letzteren gewiß über den besten Willen zur Verfügung
haben, so würde Ich Euer gefällige Sendung so ungl
meiner Ungarischen Hofkanzlei zur sorgfältigen Beantwortung
einsenden zu können.

Mit Euer Gnaden besonderer Hochachtung

Euer Wohlgeboren

Wien am 2. Februar 1853.

ergebenster
Ernst Bisky
Hofr

MAGY. KIR. UDVARI
KANCZELLARIA

3

226

224

Euer Wohlgeboren

MAGY. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Den mit Ihrem gefälligen Zuschrift vom 15. August d. J. übermittelten Auftrag für das orientalische MS. habe ich sogleich meinem Vorstande, Professor v. Münch übergeben, bedauere jedoch sehr die Angelegenheit nochmal in diesen Angelegenheit übergeben zu müssen. Wegen der großen Wichtigkeit der gewünschten Handschrift hat der Oberstlieutenant und außerordentliche Professor dieselbe nur gegen einen Empfangs- Bestätigungsschein der k. ungar. Akademie abzufolgen, wie dies auch L. Münch in s. Schreiben bemerkte. Den Empfangschein der Akademie sich vorgestellt das MS. nach Ablauf der 3 Mon.

zuversetzt an die Hofstätt. gewärtigen zu wollen, dieselbe gen
und die Zustellung der Handschrift wird auf dem von E. H
angegebenen Wege alsbald erfolgen.

Mein kleines Fräulein, und Sie Brüder so gut uns erfreu
uns ein Freund von mir, der damals uns Post aus sein
neuen Wohnsitzen abging, an seine Adresse zu besorgen
so muß ich ein Postscript anschließen lassen, daß es gänzlich z
ausständig sein dürfe. Sollten Sie meinen kleinen Beitrag ab
Erwartung in die Magyar Mezem für würdig erachten, so b
es ganz nach Ihrem sowohlan damit zu verfahren.

Mit besonderer Hochachtung
Ihres Wohlgeboren

Wien am 19. August 1853.

ergebenster
E. Bürk

Euer Wohlgeboren!

MAGY. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Das in Ihrem werthen Zuschreiben bezeichnete Manuscript der kais. Hofbibliothek „Cod. theol. 82 bol. (Denis codd. theol. III. 2073) fand in Ihrem Wunsche gemäß meine Nachforschung. Leider ergab sich d Kovachich den Inhalt dieses Cod. mit uns die dazu gehörigen Versionen im Cod. jur. civ. 82 235. seinem Werke „formulae solennes stili" vollständig einverleibt hat. Einzelne Musterformeln bey einzelnen Völkern wären somit das einzige, was bey einer abermaligen Collationirung zu erwarten stehe dürfte.

Indem ich Ihr neues diesem wenig erfreuliches Ergebniß in Kenntniß setze, erlaube ich mir nur zu bemerken, daß ich jederzeit mit Vergnügen bereit bin, die neue Euer Wohlgeboren oder der ungarischen Akademie gewünschten Aufklärungen oder Nachweisungen mit Möglichkeit zu geben.

Hier erwarte ich es mir, als Euer Wohlgeboren meinen

3

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

224

kleinen Leitung der Finanzgeschäfte Ungarns im 15. Jahrh. Ihren ungarischen Namen einverleiben und ich danke unterdessen für die gütige Zusendung des betreffenden Heftes.

Meine Lage wurde eine Weggehoren durch die Post ein Fach mit einigen Urkunden meiner Stammbaum-Auszüge der Geschichte K. Friedrich des III. in den Jahren 1452-1467. erfüllen. Da einige mir Daten für die Geschichte Ungarns für Ihren finden dürften so wollen Sie meinem Werkchen einen Platz in Ihrer Bibliothek gönnen. Die übrigen Urkunden bitte ich Ihrer Excellenz Hr. Graf von Teleki, der ungarischen Akademie, wie auch meinen geschätzten Freunden Hr von Czech, Dr Wenzel und Professor Ad. Wolf gefälligst zukommen lassen.

Mit besonderer Hochachtung

Ihr Weggehoren

Wien am 6. Dezember 1853.

ergebenster
Birk

3

28

29

Euer Hochwohlgeboren

Endlich ist es mir gelungen ein genaue Notizen über Georg Bessenyei und sein Verhältniß zur Hofbibliothek auszufinden.

Im Jahre 1780. hatte die Kaiserin Maria-Theresia bestimmt. „dass ein gewisser Ungarischer Edelmann N. Bessenyey als titular-S: R: Custos &c: ohne jemals in die Wirklichkeit, oder in eine Besoldung zu treten: bey der Hof-Bibliothec bloss zur Aushilf angestellt werden sollte.“ Dieser scheint nie wirklich gedient zu haben. Im Mai des folgenden Jahres schrieb van Swieten über ihn: George Bessenyei a été autrefois dans la garde Hongroise, puis agent des protestans de Hongrie à Vienne, puis il s'est fait catholique, puis il a eu une pension, et enfin en Fevrier 1780 il est devenu garde titulaire de la bibl. imp. à condition de n'entrer jamais en activité, ni de recevoir des gages sur l'état de la bibliothèque.“ „Le seul bien qu'il ait avec la bibliothèque est de pouvoir ajouter a la signature de son nom le titre de garde de la Bibl. imp.“ Wer lange diese Verhältniss gedauert, ist mir unbekannt. Von

3

3

24

256
45

ad 1

Infolge einer Leistung an die Bibliothek ist beim Buch verschied
Mit besonderer Hochachtung

Ihre

Wien am 15. October 1854.
in größter Eile.

ergebenster

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

közlöm
. les"
ezim
sonak
. lakó
endsok.
a
asban

70.

Bitnic Lajos

14dt

1838–1861

MAGYAR AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

340

Tekintetes Titoknok Úr!

Az évkönyvek' harmadik körében álló érte-
kezésemi „a' legkisebb négyzetek' elvéről"
sok is pedig érzelmet tévesztő hibákkal vegyes
lenyomva. Illy hibáktal a' tökélység' kerébe
adni nem szeretném. Kérni bizodalmasan ké-
rem, méltóztassék az ide mellékelt hiba-
jegyzetet valamikép az olvasókkal közölni.
Kétségkivül legjobb volna a' jegyzetet megá-
hoz a' körecken csatolni; hanem ezt talán
már nem is tehetni, mivel hihetőleg né-
nekem nem kedvező esetben vagy a' Tudománytár
vagy a' Figyelmező mihelyué az olvasókat e-
zen hibákra. A' dolgot minden esetre Tekin-
tetes Uraságod' bölcs belátására bízom, ezért
ze úgy, hogy mind engem megnyugtassa mind az
olvasókat megkíméljen.

Nemzetkelyen, November 15dikén
1859.

Kész szolgája
Bitnicz[illegible] rágis Prof.

[illegible] mellett ideiglen [illegible]
, a' társasági nagy gyülekezetre ta-
nélkül lehetetlen megjelennem és
helyettes tanító, kire távollésem-
em tehát teljes birodalmamat kö-
Ő Excellentiájának, az Elnöknek,
bejelentem és előre elnézésáért kér
hogy eruttal értesítés nem küld.
hely tehetségem szerint e hiányt már

ülekezet is lesz tegnapunkról. Levelező
és műveiről már Tekintetes Uraságod
magyar író bátorkodom ajánlani.
jó akaratjába ajánlva, teljes tisz-

Szilasi barátom, reményben, már körötte rándc
lomat „a' kis Geometra" felöl. Megvallom ara
ban, kivé megüetörem, midőn a Stirnöl' 4
ráimában olvastam, hogy a' Vasárnapi ujságb
V. ct. úr elvégezte a' reverens könyv' visgál
tát, 's ennél fogva olvasóim kedvemat a' m
kától, mert mivel egy munkát kétszer meg
merzetni? – Aranban, mivel Tekintetes Uredgő
birodalmának szélly tehetségem szerint meg
akarok felelni, majd megpróbálom, mire meke
tet vele. Ha idóm lesz, folyóiratának rámár
talán más értekezéssel is kedveskedhetem.

Egyébiránt magamat uri jóvolcába ajánlván, t
jes tisztelettel vagyok

Tekintetes Uraságodnak

Szombathelyen, Juni. 18dikán
1838.

Kész szolgája
Bitnicz[illegible] Ferenc
Kegy. Piar.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Nov. 15. 748

n!

'tása mellett ideiglen Lyceumunk'
á, a' társasági nagy gyülcsre ta.
nélkül lehetetlen megjelennem 's
helyettes tanító, kire távollésem.
dom tehát teljes birodalmomat kö.
Ö" Excellentiájának, az Ülnökn
bejelentem 's előre elnézésére
hogy ezuttal értekezés nem küld.
tály tehetségem szerint e' hiányt más

ülésekor is lesz tegnálatom. Levelező
és müveiről már Tekintetes Uraságod
's magyar irói bátorkodom ajánlani.
jó akaratjába ajánlva, teljes tisz.

Szombathelyen, November 10dikén
1839.

Kész szolgája
Bitnicz[illegible] Ferenc
Kegy. Piar. Prof.

Nov. 15. 858

Tekintetes Titoknok Úr.
Különösen tisztelt Uram!

Mathesis' és Magyar nyelvtudomány tanitása mellett ideiglen Lyceumunk igazgatóságával is elfoglalva lévén, a társasági nagy gyülésre tartó kötelmeim tetemes határozására nélkül lehetetlen megjelennem és annál kevesbé, mert nálunk ninces helyettes tanitó, kire távollésem ben a tanitás biztatnám. Bátorkodom tehát teljes birodalommat kinyerni: tenném ezen fontos ügyben Ő Excellentiájának, az Elnöknek, legalázatosabb tisztelettem mellett bejelenteni s előre elnézését engem kimenteni. Kivite ez az oka, hogy ezuttal értekezés sem küldhetek; arrúl pedig reám nézve, hogy ezután értekezés sem küldjem ebben kipótoljam.

Még egyet. Tudom: mostani nagy gyülésen is lesz tagválasztás. Szeretném tagúl Szemere Ferenc ifjabb Professor és müveiről már Tekintetes Urasághoz is, mint tudom, jól ismére, leltem magyar irót bátorkodom ajánlani.

Különben tapasztalt úri szives jó akaratjába ajánlva, teljes tisztelettel maradok

Tekintetes Uraságodnak

Szombathelyen, November 15dikén 1859.

Kész szolgája
Bitnicz[illegible] dágis Prof.

342

Tekintetes Tudós Társaknak Úr!

Nem küldhettem előbb a' mathematicai pályairatokat, mert Villax Úrtól csak e' hónap' 9dikén kaptam tudósítást és a' pósavreter tőlünk hetentint csak egyszer megy Bécs felé; úgy hiszem azonban, még nem késtem el velok. ő'véleményetes a' III rámi pályairatba tettem. – Igen tetsző ajándékáért fogadja szíves köszönetemet. Kéjtet keresek, hogy az esmeretjeim' és a' jövő Országgyülésre adandó utasítás' kézhezvétele tőba vetessék. – A' kolmeri gazdasági intézet megtisztel; arról Villax Úr elhaggyán Kv. koncsa, mint vrá, Bécsbe megy. Egyébiránt szíves hajlandóságába ajánlva, teljes tisztelettel vagyok

Tekintetes Társaságodnak

Kész szolgája
Bicnicsky Ref.

Szombathelyen, Jul. 14diken
1840.

343

Tekintetes Tudós Társaknak Úr!

Nem küldhettem előbb a' mathematicai pályairatokat, mert Villax Úrtól csak e' hónap' 9dikén kaptam tudósítást és a' pósavreter tőlünk hetentint csak egyszer megy Bécs felé; úgy hiszem azonban, még nem késtem el velok. ő'véleményetes a' III rámi pályairatba tettem. – Igen tetsző ajándékáért fogadja szíves köszönetemet. Kéjtet keresek, hogy az esmeretjeim' és a' jövő Országgyülésre adandó utasítás' kézhezvétele tőba vetessék. – A' kolmeri gazdasági intézet megtisztel; arról Villax Úr elhaggyán Kv. koncsa, mint vrá, Bécsbe megy. Egyébiránt szíves hajlandóságába ajánlva, teljes tisztelettel vagyok

Tekintetes Társaságodnak

Kész szolgája
Bicnicsky Ref.

Szombathelyen, Jul. 14diken
1840.

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Tekintetes, Tudós Titoknok Úr,
Különösen tisztelt Uram!

Nagyméltóságú elnökünk felszólítására parancsnak tekintvén, ide mellékelve küldöm az életirási vázlatot és dolgozataim jegyzékét. Nem tudom: elvárható-e a kívánt mérvűek; arról, kérem, ha talán valamivel többet írnom kellene, az iránt bővebb közlésre szíveskedjék előlegesen utasítani, vagy változtassa meg. Úgy szintén dolgozataim jegyzékét tárgy szerint kívánatosan, mellyből annak idejében igen könnyű lesz helyre állítani. Egyébiránt szíves rendelkezésére ajánlva.
teljes tisztelettel vagyok

Tekintetes Urasságodnak

Szombathelyen, Jul. 20dik 1870.

kész szolgája
Bécsy [illegible]

[illegible]

Tekintetes Titoknok Úr,
Különösen tisztelt Uram!

Úrnak munkájáról irt tudósításomat ezennel küldöm az Athenaeum számára. A tudósítás kissé hosszabb, de a munka fontossága látszott azt így kívánni, hogy minden[illegible] lehetne: mennyi s miféle magyar pénz vagyon abban előirva kiadva. Ha ezt az Athenaeum czéljaira egyszóleg szerkesztve, újra irnom kellene.

Szerencsém gyengesége miatt kurtosan nem dolgozhatván, mathematicai czikkeim az értekezési számára most nincsenek készíthetve, s annak tervébe, mert, mennyire lehet, nagyobb czikkeim irásával kell az elsőbbi utasítás szerint foglalkoznom, hogy az ola hogy Nyelvtudományom első kötetének második kidolgozását is, mellyben pedig már valamennyire előhaladtam, az idén alighe bevégezhessem.

Egyébiránt szíves kegyeibe ajánlva, teljes tisztelettel vagyok

Tekintetes Urad[illegible]nak

Kolozsvárt, Május 15dikén 842.

[illegible]szolgája
Bitnicz[illegible]

[illegible]szolgája
Bitnicz[illegible]

[illegible]ven, aláirásomat kí[illegible]
[illegible]mérdésemben engem

levelet, mellyet nekem
nem rejtem megkatt tettek
[illegible]ségről, mint szamitsa

[illegible]ajánlva, teljes tisztel[illegible]

2735

Tekintetes Főkapitány Úr,
Különösen tisztelt Uram!

A ismeretes okok miatt nagy gyülésre meg nem jelenhetvén, alázatosan kérem nyögést: tessék Elnök Ő Nagyméltóságának elmaradásomra engem kimenteni.

Ide zárva küldöm Harsányinak egy eredeti levelet, mellyet néhai Nagy József szombathelyi Nagy Képes újjabb s nem régen megholt testvérének irományai közt találtak. Tekintetes Urasága, mint Harsányi művének kiadója, hihetőleg használni vélheti.

Egyébiránt tapasztalt úri szíveségébe ajánlva, teljes tisztelettel maradok

Tekintetes Uraságodnak

Szombathelyen, Novemb. 5dikén 1875.

Kész szolgája
Bittnich ?

3

Vette. nov. 14. 1848 247

36

Tekintetes Kisfaludy Úr!

Köbölkey kemlelése végett mind véleményemet mind levelemet csak egy egy levélre írtam, mivel reményleni mind a Tek. Társaságtól mind kiegészítő bocsárattot nyerek. – Véleményem az idő rövidsége miatt kevesen ki jöhetnek talán még is elég lesz, hogy miattam kalamaradás ne történjék. Ennek megítélését kegyedre bízom. A veleni törlés munkálatjaim hiányos mert Győri Úr analysisének II füzete nem 1848ban lévén 1849ben jöhet ki, annál inkább véleményemben elmellőzven. A munkákat erős és jó kedvet. Egyébiránt szívességébe ajánlva tiszteletet nyert

Tekintetes Urasságodnak

Tekintetes Kisfaludy Nov. Gáborban 1848.

kész szolgája
Bajza

Tekintetes és Tudós
Dr. Schedel Ferencz Magyar Tudós Tár.
Társaság Titkárnak.
Pesten.

MAGY. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Tekintetes Tudós Társaság
Dr. Schedel Ferencz. Magyar
Tudós Társasági Titoknok Urnak.
Kívánatosb.

Pesten

S. AKADÉMIA 12. NOV.

237

Tekintetes Titoknok Úr.
Különösen tisztelt Uram!

Mivel nem teljesen bizonyos, hogy Nagy János úr
e téli rossz időben lemehes-e a' nagy gyüléshez-vé-
leményemet a' mathematicai pályaratokról ide
mellékelve megküldöm.

Neken ismeri azon kellemetlen sors gúzsa, hogy
hármas hivatalom miatt ez évi nagy gyüléseiről is
elmaradni kényszerülvén, köszönjük tehát aláírásom-
mélóságát ölni bejelentése mellett elmaradá-
sam a' Nm. Elnökségnél kimenteni.

Egyébiránt a' subjs mindkáig erős és egészsé-
ges kívánván s magamat szívesb hajlandóságába a-
jálván, maradok

Tekintetes Titoknok Urnek

Nemeskeszthelyen, Nov. 30d. 846. kész szolgája
Bizonyos

Dr. Schedel Ferencz. Magyar
Tudós Társasági Tiszteletbeli Tagnak.

Pesten

Szombathelyen. Aug. 28ân 1855.
Vett. sept. 20. 1855. 38

Tekintetes Úr!

Szíves jelentése következésében itt küldöm „egy-
szemes szánakodozány"omat. Ha kelyben találja
és kiadóra talál, majd akkor hozzá adom az
elsővel szükséges tájékozás végett. Helyesírá-
sa a Magyar academiai szabályokat követi;
azonban a „melly, illy, olly" szókban, úgy tetszik,
igen czélszerü csak egy ly-t irni. Ahára ha a mun-
ka talán sajtó alá kerül, azon szókat, kérem,
úgy tessék iratni. Egyébiránt szivességébe
ajánlva, teljes tisztelettel maradok

Tekintetes Uraságodnak

kész szolgája
Bitnics

3

Ur. Ackedel Terencz. Magyar
Tudós Társasági Titoknok Úrnak.
Kivánatból.

Péter

Tekintetes Titoknok Úr.
Különösen tisztelt Uram!

A' megbiráltatás végett tőrökön küldött mathematicai értekezésemet ráhágva vagyok jelen sorokkal egyúttal ide mellékelve visszaküldeni. Hogy ezt előbb nem tehettem, oka, mert egyházi elhivatásomnak egyébb kapcsolt köteles végeim csak kevés időt engednek ilyetén foglalkozásra, és mert a' törökön való rövid létemben is idő kívánt, míg bele tanulhattam. Állásom köteles végei okozták azt is, hogy „eggyetemes számtudomány" czimü kéziratomat végén félre tettem, mert kiadását előbb kívánnám a' bírálók velem történt értesítései szerint kijavítani; ámbár ezen értekezések nemelyike nem áll, sőt nemelyike, legalább véleményem szerint, ellenmondást foglal magában. Különben mihez tehetem meg kéziratomban a' szükséges javításokat, arra jelenben nem tudom.

Tekintetes Urasságodnak még ajándékát igen, de igen köszönöm. Ezen mű nemcsak jele azon megbecsülhetetlen és fáradhatatlan munkásságnak, melyet tetszésben Ur irodalmunk ismeretének, tisztításában és tökéletesítésében tanusít. Bocsás ajándékát saját munkáimmal nem honorálhatván, bátortalan egyházi megyénk folyó évi revkönyvét ide kapcsolva megküldeni.

Egyébiránt szivességébe ajánlva, teljes tisztelettel maradok

Tekintetes Urasságodnak

Kész szolgája
Bittnicz Lajos

Szombathelyen, Május 27én 1858.

40

Szombathelyen, Decemb. 4én 1858.

Tekintetes Tiszteknek Uri!

Becses leveled tegnap vettem s rea azonnal válaszolok.
Felölö vala elöszer is, hogy az 1846-50 évkörben lejött
mathem. munkak velem körlöl lejegyzeseben on talál-
tam Kerchesnek 1849-ben kijött „Grecsmányenás", de az
vélem: ez kéziratra törzsét, hogy a jó munka tekin-
tetbe vetessék. Azonban e tévedésemet már elöbb, mint
sem tekintetes Uramnak levelét kaptam, észrevettem
olvasván az 1848-diki Reichsanzeigerben, hogy Kercher munká-
ja már jutalmat nyert Henselman müvéröl meg akar-
tam jegyezni, hogy inkább az archaeologiához mint sem a
mathematicához tartozik s arrol felöle véleményét adni
más osztály dolga lenne; de jegyzetemet bizonyos te-
kintetböl elnyomtam. Minthogy tehát Kercher elmarad
a versenyzésröl, és Villas müvének elsö füzete már
100 arany jutalomban részesült, igen méltányosnak lá-
tom, hogy a Mathesis mellett ágaboli munka is jutalma-
zás végett sorba jöjjön. Ismervén Henselman személy
dolgozatait az elsöröl és tudván: mikép fogadtatnak
külföldön ejtszeresti elmélete, igen örömest ajánlanám
a kassai egyházról irt müvét, ha az közelebbről is.
merném, mert úgy hiszem: az egyházi ejtszetre bátran
merjünk az elöszen ismeretlen lithographiai ujdon-
sággal. Arról kérem: siveszdjék Henselman müvéről
rá[l]

43 254 256 45

közlön
se el es.
ásnak
n laká
sudtok.
ni, a
ivaszban

43 254

3

3

256
45

rül előbb velem közleni, hogy skadacolva nyilatkozhassam f
löle.

A második cikkbeli munkáik körül Petzwalés dicséretem
kalloznam; arére, ha siveskedik megküldeni, talán arról is ad
tok igényelem véleményt. Brassai Ur müve. mikép irni tete
igaran csak töredéki, mert az elemi algebra egyik fontos ág a
nem érinti. Hollán Ernö „Mértane" magában egy egész, valóba
figyelmes érdemel s nagy köszönet véleményemben György Ur is
torik. Minden esetre a maid rendü pontalomére mélcán versenyez

Siket megkinálását a nagy gyülésre, igen köszönöm; teljes
nem kivánhatjak mind az academia tekintetéből, melyben sz
szakadtam, mind arra fordítak tekintetéből, kikkel egy cré
dolgozni mindig szerencsémnek tartottam; de elhaladott kor
és sokféle dologgal egybekapcsolt mostani állásom nem e
dik, hogy ily ecéli időben hosszu utra indulhjak.

Tapasztalt siveszejébe ajánlva, tisztelettel maradok

Tekintetes Uraságodnak

Kelt szolgája
Bitnicz[illegible]

MAGY. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

közlöm
se el es.
szim
ásnak
n laká
tudtok.
ni, a
lvaxban

247

Tekintetes Titoknok Ur,
Különösen tisztelt Uram!

Akademiánk mélt[ó]ságos elnökének felhívó uri levelére rejen kell vala felelnem, de különféle környül állásokról gátolt[a]tva, kötelességemnek eddig nem teljesíthettem. Most tehát a Kajsalan nevében tekintetes Warádgothoz folyamodom: legyen körbenjárónk D[e] Mélt[ó]ságánál, s e tekélyességes, mit jelen viszonyaink köz[ö]tt Akademiánkra áldozhatunk, nyilvánít[á]sok neki bemutatni. A Kajsalan nevében adom összegben az én részem is, melyet az Akademia kárára szántam, benne foglaltatik; az alap gyarapítására pedig saját nevemben küldöm a bejegyzett mennyiségen.

Egyszersmind ide zárok egy értekezés sz. Márton születésekéről. Ez iránt két különböző vélemény van tisztelt[e]inkt körött; igaz kodtam mindegyik vélemény okait röviden elő terjeszteni, hogy az olvasó azokat együtt találja

hassa s egymásra képest megisélkesse. Arokat
is megbíráltam s véleményemet nyiltan kifejez
Mi illetőleg az érckeresés irására, azt ennek utóla
szakasza megfejti. Minthogy munkámban térni cs
ezében egy részletező érctelepnek csáfolata, így
ben az akadémiai értesítőben nem volna illő he
szére tekintetes Uraságod becses folyóiratába
a Museumba ajánlom. Ha bőler czélsze szerint
felvetkeri; küngörgök: szivestedjék kisérletére u
a nyomdában számomra néhány példánya kiütn
raini s annak idejében nekem megtüldeni.

Egyébiránt uri szivességébe ajánlva, teljes tis
telettel vagyok

Tekintetes Uraságodnak

Szombathelyen, Febr. 14én
1860.

Kész szolgája a
Bizmicz Lajos kpra

MAGY. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

közlön
se el.
ezim
ésnak
n lakó
tudtok,
ni, a
hivásban

42

Tekintetes Úr!

Becses levele következtében, mivel kielégítő választ magamtól nem adhatnám, felszólításomra Nagy János tagtársunktól: ha nem tudná-e Nagy Pál halálának okát és napját? Felszólításomra azonnal ide Sopronba írt egy Nagy Sándernő asszonyságnak - vékai Nagy Pál árvájának, kitől az ide zárt levélkére éjjen most vettem, és én azt sietek tekintetes Urasságodnak átküldeni. Örülök rajta, hogy oly kitűnő és kimerítő tudósítással szolgálhatok, ügyében szíves hajlandóságra ajánlva, tisztelettel maradok

Tekintetes Urnak

Szombathelyen, febr. 10én 1864.

kész szolgája
Bizonyos Lajos nagyrépási.

43 254

256 45

közlöm
se el.
ztim
ásnak
n laká
tudok,
ni, a
hivatban

Tekintetes és Tudós Akadémiai Ur.
különösen tisztelt Uram!

Akadémiai dolgaim' végzésével vagyok jegyzésben a' „kis Geometriára" s' azokat ide várva küldik. Hogy pedig küldtem-e vagy nem, addig, még e' körül vagyok nem tudom; de azt, hogy ha fel akarja venni folyóiratába, leiri nem-is kell, mintha a' kiirtá már károm megismerszene. Sz. Gadja Tekintetes Urunkra nézve e' tekintetben egészlen közömbös. Különben tisztelettel vagyok Tekintetes Uradnak, teljes tisztelettel vagyok

43[254]

256
45

...rak!

...közlön
...se de es.
...ekim
...ásnak
...n lakó
...tudok.
...ni, a'
...ivatban

MAGY. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

50	75	
8	12	
12	18	
10	15	
20	30	8

...rak.

...közlés...
...se el es„
...ekim
...rásnak
...n lakó
...tudtok„
...ni, a
...lvasban

71.

Biatzovski János

ált.

1831-ből

trak '

közlön

se les.

ctim

rásnak

n lakó

rudtok.

ni, a

lvasban

256
45

Tekintetes, Tudós Professor, és Orvos Urak!

Az elmult évnek utólsó Napján velem közlött Tekintetes Urasságtok' Országszerte elesmért ügyességeitkel, Orvosi Tár szim alatt, közre bocsátandó Folyó irásnak Kitűzetésénye, mellyet Megyénkben lakó Orvos, és Seb-Orvos Uraknak tudtok, ra adni mindenképi szerénykedtem, a Nemzeti Nyelv' Hálok még divatban nem léte miatt, minden törekedéseim mellet-is csak két Előfizetőkkel szerencsélthettem.

De a Magyar Nyelv virágzása terjedettebb látó határára nálunk is leendő gyarapodásával Tekintetes Urasságtok' hazafiui fáradozásaiknak, és közhasznra dölő Ügyeinknek boldogabb jövendőt igérhetni; mellynek elömozdítására buzgó igyekodásimat midőn tovább is ajánlanám, ide fel jegyezvén az Előfizetőknek Neveit, külömös tisztelettel maradok Költ Nyitrán Szolvay Hava 22kén 1831.

alázatos szolgájok
Piaczovszky Nep János

Az Előfizetők:

1. Piaczovszky Nep János Itt. Nyitra Vmegye Fő Orvosa. Nyitrán
2. Nemes Geller Antal Sb Orvos. Nyitrán.

e végre mindkettőére ide rekesztődnek 12 fl. 48 kr. p.p.

73

72.

Bocsor István

ide

1845-ből

be thought of her. Mamma said, I asked what I urged ... in reality ...

MAGYAR AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Pápa február 4. 1875.

Tekintetes tiszteknek!
Különösen tisztelt nagy uram!

A' folyó évi prosectus lap 240-dik lapján tett jelentés következtében bátor vagyok a dunántuli ref. főiskolai igazgatóság részéről azon szíves kéréssemet tekintetes úrhoz intézni, hogy mielőtt Nagyságod kis számú szíves volt honmi tekintetből minden iskolai intézetnek néhány példányt igérni, méltóztasson iskolánk számára is azon tekintetes igéret következtében, hogy belátása szerint megkívánandó számú példányokat küldeni. Jelen alkalommal is hogná szóval.

Melly kéréssem mellett magamat tekintetes úr szíves indulatába ajánlva

Ee"

Tegyeibe ajánlva maradtam

Tekintetes úr

Különösen tisztelő nagy urammak

alázatos szolgája

Boros István

főiskolai igazgató.

73.

Boldényi

ide

1852-ből

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Paris, Rue de Provence, 14.

22 Novembre 1852.

Tekintetes ur. —

Ürök óta történelmi kéziratokkal foglalkozom, ma éppen oly tárgyú munkán dolgozom, jelentem, hogy mint ott Görgeinek hagyott kéziratban talán egy adati pótlásra a Rákóczy felkelés történetéhez tartozó levelek, tartok egy régi, egyéb hagyott történeti munkájú iratok közt ezen címmel kéziratot találtam. A pótlásra, amit egy kis egész részben világosítás, ezen ji részletben van. Talán hasznos lehet valaki a hagyaték tekintetében azt a magam részéről megjegyzem.

Hogyanhogy ez az iratmat kezemhez mint egy fontos egy pár kérdést intézem, hol hagyatékból történt megtalálás óta ji ezen ji [illegible] feltételes.

—

3

Semmiben tárgy hiszek által akkalmasnak Thierry elmélet
az nyelvek összehasonlító előadására. – E az elmélet, hogyan kü-
lönbségek között ki erkölcsiségnek a két faj által elsőmente
be lépve, elsajátítani, asszimilálni magyarok nemzetiségével kiván,
azt állítja, hogy előtted elhagyott hunt a hunnyit a régi
hitével inkább hozzájárult volna.

Amedei most arra kér:
Igazgatóm meg neki a magyar hazában fennmaradt kún
maradékot, melyek nemileg képviselhetnek elsőségi-
ket annak a két faja erkölcsiségének kölcsönzésében.
Akkam neki kimutatni hogyek irodalmi emlékjeiből,
i Regula elemeiből stb. ha így hunt nem elég. Ki
tudna időnem egyik nem lehet, hunt a Codex Cumanicus
kivan a letűnt "Kegyek emlékének tanúsítására, a mi-
dennapiban a tudós kún maradékok és tökéletes kiirtá-
sát. Thierry bálás köszönettel fogja Kegyed
munkáját emlékezni. –

Magyarnak is van egy felszólításom.

Mivel kényszerült az éppel-
lenben kárvinyse, s így kegyelet kívánom éjszakom. Mélty-
tatna éjszakom az alább felsorolt két kunkát vég-
gyűjteni és kiadásra előkészíteni, ez ugy kellő tudományos
kísérletnek. Éjszakéjem van rá egy nagyfontosságú fel-
szólítás francia nyelven, amelyet kár két óra fordí-
tásom. – Igen kötelezettségnek, s alkalommal mu-
tatkozásom valam is parancsolni. –

Éjszakéjem nagyra tisztelő
kegyelettel s nagyrabecsüléssel maradok

Tekintetes uram

alázatos szolgája.

Bitkey

Sárosbeitől.

"Kazárkérdés" s ahoz tartozó
kérdőjelek.

"Magyar kútfők Kútfői."

(Mind a két munka, ha nem szolgálhat Kegyem, Kútfőn jelent meg)

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Pest. 26. 852

Pest.

PD

PEST

Boldényi

14 Boulevart Poissonnière

J 4.

Boleman István

2 tt

1852–böl.

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Különösen tisztelt Szerkesztő Úr!

Kegyed és Kendrich Károly hazafias hangjai a tudósok és tudományokról, tényszerűnek felszólalásra. Küldöm tehát Magyarhoni humanismus és realismusról észrevételeimet, azon kéréssel, méltóztatnék azokat az Uj Magyar Muzeumban közleni, ha valóz a jó ügy előmozdítására.

Megkülönböztett tisztelettel maradtam

A Tekintetes Úrnak

Pozsonyban, Januar 24-kén, 1852.

alázatos szolgája
Boleman István
pozsonyi evang. lyceumi Prof.

3

V.A. aug 24/52 252 253

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Ha szétarányosnak találja, tegyes kedjék az ide mellékelt „Könyvismertetésnek" az Uj Magyar Muzeumban helyet engedni.

A ki tisztelettel vagyok

A Tekintetes Úrnak

Kazsongban, augusd 19-én, 1852. alázatos szolgája

Zoleman Károly

evang. lyceumi tanár.

73

75.

Bolyai Farkas

Ltb

1841–1846

MAGY. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Vesz. Apr. 15/840

54

Tekintetes Fitoknak Úr!

MAGY. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Utobbi küldésem után, a' mindennapi apróságon
kivül egyéb nem jött ki ez ekes hetspel,
dánypan ide szellékalmon kivül, és ez is
noha még 1843ba ki jött volt nagy ré,
szint, hölcség-hiány 's bajok' sokasága miat
csak a' mely öszön végkáltt be ennyire
is; az éppen emlitett Okokhan járulván a'
vénség is, csak valamennyire tehettem, a'
mit reményleltem, mikor a' Tekintetes Urnak
irtam vala ezen célomról. Az elö-szóban
's a' vég-szóban igyekezem mentsem a' mit
lehetett, — az orthographiai hibáknak
egy részre a' sokról elfoglalo vén Co.
re

he thought of her. Remember I asked what I could do, in case

rectus' Irgalatkozása — némelyek a' tanitó mi
különbségekről vannak, a' minő a' fe
Iró-tárban találtatni a' Be-vezetés végén
Méltóztassék a' Tekintetes Úr kiosztani a
Mathesisi Iskolabelieknek; én még nem tu
vani Név-könyvet, nem tudom miről lé
S akárhányan legyenek, a' kik megnézni
méltatnák, méltóztassék néhány rendben
tudósítani: s ingyen bé-kötve küldök; es
nevezik tudjam. T. i. Györi, Nagyszombati, D. Vallasi, Bécsi
Tarti Ügyekrek küldetnek, ha gyorsaknak —
Nem sokára szándékozom még valami
küldeni; s ha élek, még nyomtatni aka
rék: noha az ebben is sok sok hiba
nak észre nem vétele, hová-tovább alkom
dó vénségemben nem igen bátorit.
Maradok mélyen tisztelettel
A' Tekintetes Tiéknek Úrnak

Alvinczen 1846 alázatos szolgája
Aug. 20dikán. Dolgyai Farkas mpr.

Tekintetes Titoknok Úr!

El pirulok kéjedelmes s azt ki nem piroló válaszom-
mal, míg mentségemet meg nem írom: rajtam
semmi se mult el; én azonnal s igen sokszor
azután is nemesak a' nyomtató fő művészt,
s a' fő felvigyázót, hanem minden mésо,
tartót, tőlök a' Tekintetes Úr' kívánsági
teljesítését reménylettem, megkértem; de má,
így se tudtam semmire menni — Kerestem
nyomozva a' folyam' kúrójáig: csak an,
nyit írhatok, s azt is csak abból, hogy
Szájról szájra jött; hogy Beckben Farkas
Keresztes a' maga udvarában, nem kezdene
volt nyomtatás a' kipotrájáig — Most
akarnak jobb rendbe venni, csak volna ki,
vel: s akkor többet írhatok — most még nem
va

vegyünk tisztiben, csak vánszorog valahogy
Utobbi küldésem után az idei mellékelve h
vmi könyv jövén ki. Maradok érdemes tisz
telemel
A' Tekintetes Urnak

MAGY. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Wajtaky 6/8 47
Tavesz hó 15 dikén alázatos Szolgája
Bolyai Farkas
mp

76.
Botka Tivadar
5 dt
1860-1861.

59

62

Tekintetes Tanár é[s] Pitkár ür!

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Gróf Keglevich Ilkám kittapol[t]
fáhyi levéltárában, melly,
mivel azon Eiskám grófok
gyanuja é[s] javai gondviselője
vagyok, gondviselésem alatt
áll, több közt, a porok tsbor
Zápra Magyarországban vonatko[z]ó
8 irdekes leveleket é[s] iratok
találtanak, mellyekből egy
igénytelen vázlatot é[s] itélety
Kivonatot állitottam össze, é[s] azt,
az új Magyar Muzeum szerzői
ha irdekének találandja a Tekin
tetes ür, késsségem esmerő[s]ében
tom. Ha pedig arra nem való,

Eirant, szivesked[illegible] azt is[illegible]
vegezni. — Vannak a szeng[illegible]
levéltárban más, a hazai történ[illegible]
lem gazdagítására alkalmas t[illegible]
régi és ujabbkori okmányok is,
melyek a magyar-lovak nyomoz[illegible]
felvilágosítására szolgálnak, — k[illegible]
időfolytán szándok helyt lehe[illegible]
nyitni az Ujlak. Museumban, —
s ezt a Schmidtnek ide eggyes
Ejtelenléte által tudni fogom,
— hasafi kötelességemnek fogom
tartani, üdvözletemet ajánlani
Engleni. —

Egyébiránt hazafiui üd[illegible]
vözlettel és kitünő tisztelettel
maradok,

A Schmidtnek Urnak

Pesthen Marth 28. 1860.

kötelességtudó szolgája
Bella Ferenc

Schmidt Károly Úr
Magyaróvárott, adassék pósta: Ármányos Márt.

Tekintetes Tudós Társaság, Kegyetlenek,
és M. Academiai Titkára úr!

Két családtai adalékot van szerencsém az Uj Magyar Museum számára szemelni a Tekintetes Urnak küldeni.

Tőlünkpire megkülönböztetett tisztelettel és kiváló tisztelettel maradok

A Tekintetes Urnak

Kis Ujfalu
Epr. 7-ber 1838.

alázatos szolgája
Bodor Sándor

Tekintetes Kir. Egyetemi Tanár
és Akad. Titkár Úr!

Nagy betsü soraira tál járnak
minden válaszolásomon —
Örömmel vettem, a tudósítást
a feladtam adalékok állapotja
ról, melyel kegyed jóvá tenni
lepett. Elégülettel a fenn fel
költésit, a régen érdemesülni
ván mutatott B. tagsági ügy
gyuttonalig befejezé iránt. Nem
fak a 1847-ki ülésre, mellyen
következett pontom szerint, hanem
gyöngeségem' tudatában, mellőztetni
tak. — Ugyan többet mostis, egyen, talán
jobban mint előbb, a halandó lét súlyá
val s az irodalmi nagy tevékenység
Zártában. Ám de ha más kezem
tolhül nálamnál jobban fogjátok

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

ezek e meghívók, ébnek
joga és öszinteség ily kedv
elütteim, és ha semmi viták
vagy ellenkezés nem fog adn
alkalmat: akkor ébnek szíve
ajánlata őszinte barát érzés
mel találkozik.—

Gondom lesz, hogy e
15-ig lejtsek jöjjön dolgo
tom. Tudom aggan hogy a
ányokat alapos ismeretgyemen
s nem engedik a kalgato
de nem igazoláson folg
hogy ígen most nagyata le
lejönöm, Brüsselben fogv
tetlni s innét Franc. meg
Hollandi földre kirándulásol
temi. Vajha miön a boldog
belga neg találandani s alkot
ugyi viszonyainak authentice
tomlanságáról ily szép kedv
vágyam teljesülés ígérendem

szeretett kolgámtul jövő hírek
s ne késsítsék kétségbe.

Sobbal nem zárhatom kivalgó
tisztességemkor sorainat, mint
monda: Ittem áldja meg a kon
ét, ennek nagyhatta anlé
kegyetlen és szükségébe ajánl
tott maradok

Kit= Pest. K. Egy. Tanár Wenzel

Pesten 6. 12. 1861.

alázatos tolgája
Wenzel Sándor

MAGY. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

60

62

Tekintetes Bíró, Kir. Ügyészi Tanár Úr!

Még folyó évi Május 22-én indítottam el a Tekintetes Bíróhoz az Új Magyar Múzeum számára egy Szlávistami dolgozatot Fusio cím alatt, melly azok sorából emlékezetű folyóirat megjelenésével egy nem fűlő tűzzé nem lehető. Magyon kérő Tekintetes Bíró, ne méltóztassék magamat, ha abbeli kérelmemet pünktumra teljesítni, a Tekintetes Bíró, hogy mikor elvégzi kérni, újra e kérelmemet, kitűnő tisztel, sel s Lakatjai üdvözletel maradok

A Tekintetes Bíró

Kész Vezekény 24. II. 1869.

alázatos Szolgája

Bocska István

Tekintetes Bíró posta: Hangyos-Marót

261

Debrecen 13. 12. 1861.

262

Tekintetes kir. Egyetemi s. n. orsz. Academiai Könyvtár!

Szavamat beváltandó, sürgös utazásom közben juthattam oda eredményre, mely temet. jegyzőjén a sirfelirat magán hordja. Ez okon bizalmasan kérem és felhatalmazom a Tekintetet, a kitöltetlen dolgozattal azt tenni, mit bölts belátása javasland; kihagyni belőle egyes netán nemillő passusokat, vagy abban hagyni az egészet is.

Kitünő tiszteletem biztositása mellett maradok

Tekintetes Urnak

alázatos szolgája
Botka Tivadar

62

77.

Bowring James

16th

1825–1846

MAGYAR AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Hamburg. Jan 8 Hoy 1825

Liebster Freund

Ich schriebe Ihnen ein Brief nach Copenhagen (aber warum ? Sprach ich Deutsch. Ich werden Englisch geschrieben — so Ich will write English. And let me represent — you spending a month in England will hardly cost you more than your spending so much time in Paris. You must come. You need bring no introductions, but your name. & you shall have as cordial a greeting as you can desire — a fireside of hearts — and you shall see our great men & our, real men — Our hospitals and Schools. — towns of our country. Let me know when you will come & I'll take care of and for you. I have not heard a word from Ramy, — for a long time. Will you tell him to whom you write & tell him to send any thing & all things for me to Prince Esterhazy's Secretary at Vienna under cover to Mr Mayer, Governor of the Privy Prince Esterhazy, London. But my book will be out before you can come. However you will correct its faults, and prepare with me another Edition. I wish however you would send me any remarks on the peculiar genius & character of the Magyar language & any hints as to the ~~decoration~~ distinguishing traits of its poetry. What say you to the Reviews in the Wiener Jahrbücher?

Your pretty little book delights me greatly. Of the Censorship I'll — I thought you will speak in England. Dobrentei collected for me the hand writing of the principal living Magyar poets for my Album. I have never yet seen them. I wish I could see whether they are wonders — but you must try to collect something for me from Kisfaludi, Vörösmarty, Kazinczy & the rest — I have spoken with a friend here who like you is a stranger about the cost of the Journey & the living there. You will come from Paris for £3 to £4 per a month there for £15 more. Let me hear your determination. Do you want letters to Bonn, Bruxelles, Paris? I can give you them to Niebuhr, Schlegel & many others. Say to me frankly what you think I can serve you in. I shall be too happy to do so. I do not know the Englishmen you mention — but you shall see our poets & every body in the literary world whom you would like to see. I will send you the Sheets of the Volume as soon as I get back. I start with the first Steamboat

Affectionately Yours
J Bowring.

3

HAMBURG
10/11

MAGYAR KIRÁLYI
POSTAHIVATAL

12
11

Nov.

Dr. Bowring
Gaetan Strasse No 25
Hamburg

Novemb.

264

Copentagen 21 Nov 1822

My dear Sir

I receive your letter just as I am stepping into the carriage to return to England by way of Hamburg. I answer it instantly. I shall be in England, as I hope, in ten days. You must come & see us — that is positive — the rest will be little — You may stay a month in 15 Sterling, if you will: & you shall make my house as much your home as you like. My house is N 5 Millman Street (N 2 Wellington Street, is the Office of the Westminster Review) — I will write you at length soon — & send you the Proof sheets of the Volume of Magyar poetry — bad as it is. Perhaps I shall have time to write from Hamburg — what, if possible, I will do. I have at last found a means of communicating with this Prime Secretary. I have been him 3 weeks, & have been rewarded with kindness, from the King downwards. I am studying the language more closely. Come to England — You shall have a Lapland month there — I will teach you the language — & show you much that will

In great hurry believe me
Dear yours
John Bowring

276
MERCY ARGYROPOULOS
ROSSA TAGA

London 10 Oct 1865
2 Burlington Chrs

My dear Sir

I receive your letter with unfeigned pleasure. I shall give you the best welcome I can. As to the time you spend here you will perhaps find it worth while to extend it for our Capital is really not to be seen in a day. I shall take care to be here to receive you & have a plan in view for you where you will sleep & comfortably too. As to Passports we have none in England the you may as well get yours endorsed by the English Ambassador it will do nothing.

We shall take of Magyars & Magyarország - I am nothing about distance & could find time to visit Hungary

My Album is half the size of this side - 2 Decents cut me last year the signatures of the living Poets - but they were lost & now alas! Victorien is Dead I have not the Aurora since 1826 shall be very glad to see it. The name of Bunsen's Secretary in Vienna is Wocher. He will take charge of all things for me under cover to M. Mayer. Preceptor to the young Princes London.

I am not sure that you would find an audience to pay for a lecture on the Hungarian Language & Literature. But I am sure that such a work would sell for enough to pay the expenses of your journey hither. Send me however per my book any suggestions you. I will send you the Thats of Dear Since an opportunity. I am not the translator of the Ens of Szemere but for you that is my translation. We will see about it both dear for Kisfaludy. I do not know Göttingen now. They do correspondents Eichhorn & Blumenbach are both dead. There is a letter for Schlegel. Let me hear soon. I will write again

Most truly Yours

John Bowring

Echo

Thou'rt mute - all but thy sighing - & the tear
Rolls down thy check in sad & silent way
And then dost turn to mortal men - & say
Pour out your sympathy & soothe me here
Then dreaming hapless creature learn - that they
Will turn on thee a cold & listless ear
And then thy gloomy pilgrimage mayst steer
Thro' misty and stormy and sorrowy - thy are gay

Mäge Schlafzim a 7-12 h
Zum a Tisch a 2 to meet
nach Brüge bis 5r März.

Berlin

However dark thy grief - no sympathy
Is in their breasts - but come O come to me
Who am a mourner too - & I will mourn
with thee - last death been with thee & tell the name
of thy last love - I will repeat the same
And we will weep together o'er her urn

This is the only poem in the Magyar language of which I remember to have seen an English Translation. It will be found in Kleist's Handbuch der Ungrischen Poesie Bd 2 p. 226

Megkapam Julius 11.

IN THE PRESS,

POETRY OF THE MAGYARS,

WITH

AN ACCOUNT OF THE LITERATURE AND LANGUAGE OF HUNGARY AND TRANSYLVANIA,

AND

BIOGRAPHICAL NOTICES OF THEIR MOST DISTINGUISHED POETS.

BY

JOHN BOWRING, LL.D., F.L.S, M.R.A.S.,

HONORARY MEMBER OF THE ROYAL INSTITUTE OF THE NETHERLANDS, THE FRISIAN AND GRONINGEN SOCIETIES, OF THE ACADEMIES OF TURIN, &c., &c., &c.

PRICE TO SUBSCRIBERS 10*s.* 6*d.*

SUBSCRIBERS:

List to be returned to Mr. GEORGE SMALLFIELD, *Printer, Homerton, before the* 30*th August,* 1829.

Also, by the same Author,

BOHEMIAN ANTHOLOGY,

WITH

AN INTRODUCTORY HISTORY OF THE LITERATURE OF BOHEMIA.

Hudbu a zpěwy Čech milug.

In 12mo., Price to Subscribers Eight Shillings.

SUBSCRIBERS:

MAGY... ...ORIA

London 24 June 1829

My dear Sir

I hardly know whether your 'Slavonic' can cause me most of pain or pleasure. Pain – that my communications to you have never reached you – Pleasure that one packet – one alone out of many sent has at last found its way. I sent you on the 6 July thro' our Ambassador at Vienna a little work of mine on Bohemian poetry – another to Kumy – another to Dobrowsky – & others – I have written to Dobrenski many times but have never yet got a reply – The things which he said he had sent to Kayser & Gabler at Vienna never came – All the trouble he so kindly took has been in vain – the poetry he collected never reached me & I have been very unlucky indeed in every thing I have printed with miserably imperfect materials – But your Specimens of Bohemian Poesie has reached me – last autumn – & is my daily companion – It has been to me pre-eminently useful – I have mentioned it in the Westminster Review – & spoken of it on the Foreign Quarterly – so you are no longer strangers to the English public – How many times have I written to Hungary! – to you – to Dobrowsky! – to Kumy! – no word – no letter – So at last willing to wait no later I have begun to print 'Ceca Sigma' – I had intended my book to you & this I received your pretty little book of letters – In fact they only arrived this very day – & I have not an hour in thanking you – Pray tell M. Dobrenski that I never received his Wenceslai Gallicè – nor one of the Autographs he so kindly alluded – I mourn (of little like a Philosopher) for the sad loss – I know not how it can be replaced. Many letters I have sent to M. Dobrenski, but not a word come in return. There was a kind lady wrote to me from Torda – I answered her twice – but never heard I again – Her name is Julie de Kabona. I am delighted to find you are coming to Paris. You must come hither – That is certain – Sir if we will not welcome you – If this reach you pray let me soon hear from you. It will delight me much – Pray address my letters J.B. N 2 Wellington Street Strand

Ever, ever Yours

J. Bowring.

67

278 68

London a 30 Janvier 1830

Permettez que je vous recommande d'une manière particulière mon
ami Hongrois M. Schedel. Il va arriver en Angleterre je
crois beaucoup qu'il sera bien accueilli sur sa route. Il a rendu
de grands services à la littérature de sa patrie, l'on lui doit
une nouvelle bien riche: mais particulièrement je dois le remercier
de m'avoir frayé un grand nombre de difficultés dans mon
cher pays, mes amis, qui me voit permis de commander pour lui
le bon accueil. Agrées l'assurance d'une amitié cordiale

John Bowring

Mons Van Scheltema — à Utrecht
Mons Van der Palm, Siegenbeek } à Leyde
Bamaker
Mons de Wisselink, Sr. de Vries } à Amsterdam
Pauly — à Rotterdam
Mons Tollens

MAIN ARTHENIE BIBLIOTHECA

3

London den 5 März 1830

Ich erlaube mich Ihnen heute Ihr in Empfang
bestätigen zu werden. Ich habe Ihnen mein
Absenden bestellt in meinem Empfehlungsschreiben
N° 49 Hunter Street, Brunswick Square, wo Sie logieren
werden. Ich werde
auch daselbst warten um
zu erlauben mich Ihnen Freunden
Donnerstag um 9 Uhr vorstellen. Den Brief unter beigelegten
und ich hoffe Sie werden in Ihrem neuen Empfehlungsschreiben
einen Freund von mir treffen. Sowie Sie beglaubten
einen Freund von mir treffen. Sowie Sie beglaubten
Ich werde darauf rechnen.

Der Dienstag - Sobald Sie mich - Ich
habe Ihre Adresse - Ich selbe sein Ihnen mitteilen,
Briefe zu schreiben - Sie haben mein Ihre Adresse
genug schreiben um sie zu finden - aber seit Sie
London verlassen, bekomme ich von Ihnen kein
Freundschaftsbrief

ergebener Diener

Browne

I miei giri ai resto beaucoup, e mi rendo qui per - mais dans
vicende 6 jours on je retournerai de voir votre étonnement.

Londres. ce 31 Mars 1832
2 Wellington Street

70

Mon cher Prince

J'ai reçu votre lettre de Holland I send your paper
of 25 April - En calling on Smith & Wards they wrote that
they have not received the money for me The partners
has shown me the letter which says - Personne ne s'est présenté
chez nous pour payer et l'argent pour compte de M. Dorsey
Je vous prie donc de bien vouloir me faire savoir si vous l'avez reçu car
je n'y entends rien - Pour ma dette que vous avez le reçu -
M. Smith & Wards devant qui n'ai rien reçu - M. Richter
était un peu parti même quand je lui ai dit que je ne
pouvais nullement douter de votre parole - J'ai pour vous ne avoir
annoncé le payement d'une manière positive tout était
à l'argent un peu - J'en laisse un peu inquiet - de
manière que je me suis senti peu disposé d'écrire - de pouvant
en aucune manière me mêler au niveau de cette affaire
Votre silence ultérieur m'a chagrin - J'ai dû le croire - je
suis un peu de mauvais humeur - indisposé - enrhumé -
à bien porté à tout penser tristement - Envoyez moi donc
aujourd'hui - Dites moi quelque chose - envoyez moi aujourd'hui
que vous le pouvez la Recension promise - Quant à ce vers

A moi qui ai reçu beaucoup, il ne rend que peu - mais bientôt
viendra le jour où je réclamerai de vos bontés étrangères!

3

bien tranquille si vous pouviez être dans le logement
tout où vous savez — Il se parlait seul — Il
pensait à vous — Il parlait de vous souvent
plus les devoirs

J. Journiac

MARY ACADEMY
LONG ISLAND

MARY ACADEMY
LONG ISLAND

J'ai mis qui a reçu beaucoup, il ne rendra gros plus — mais tant pis
viendra le jour où je réclamerai de vos bontés étrangères!

Szüs idö éppen nincsen kedvem, vagy csak egy-más' éppen nincsen: vagyis ez nyílt
hasonlat. Összefoglalva nem arra valók. Ha a vezér szükségesnek tartja, hogy
a kard. Ha csak a vezér nagy nem egyenlő a vágyy, a rend és fegyelem nem szükséges.
dolkoltunk, de a fiatalság mindig csak tudatlanul morális. Én nem arra éppen kor és nagy kardok korra.
Kráppelin elragadtatja magyarokat — poetai szabadság.

Hyde Park 13.

London 6 Juin 1885

Je vous répond, chère Amie, sans perdre un instant à la douce impression causée par votre lettre. Mais avant tout laissez-moi vous remercier de votre inquiétude à mon sujet — Je vous assure que je n'ai pas été très inquiet — pas pour l'argent que je ne regrette que de la boue — mais la soupçon aux possibilités d'un mauvais lit était pire que toute perte pécuniaire — Cependant jamais la mauvaise planète n'est échappée de ma tête — Et à l'on a point parlé ni à ma femme — ni à Mayer — Et quand même vous m'auriez pris pour un idiote à un vol pas que j'aurais pu commettre un délit religieux — Je vais grander M. Richter [illegible] car il m'a causé bien de l'inquiétude — J'ai encore une lettre de lui écrite et y a quatre jours où il me dit qu'il avait une réponse de Paris et que rien n'a été payé pour moi — Il y a été et n'a rien lu la lettre en faisant l'éloge de la régularité de ma maison — Tout cela a été bien mystérieux pour moi — Je vais très faché de la peine que cette affaire vous a causée — Soyez sûr que je ne vous blâme pas — il serait très difficile de vous éloigner de mon estime — Peut-être ne vous avais-je écrit avec un ton méfiant — Mon anxiété m'a été qui la mesure de mon amitié — Adieu cette — Je prends la plume pour vous remercier pleinement avant de lire vos lettres — Vous m'avez rendu beaucoup plus de plaisir que vous n'avez demandé de rendre pendant votre séjour à Londres — Il a été qui très court — Si vous n'avez fait valoir pour trop peu.

Je vais cependant me servir de votre rapport avec vous avez dû remettre à Berlin, pour attirer de complément aux flatteurs — mais personne ne doit avec étrangers ce que je leur dois — De tout le côté j'ai été accueilli avec une bienveillance sans borne — à moi qui ai reçu beaucoup, je ne rends que peu — mais peut-être viendra le jour où je réclamerai de vos bontés étrangères!

Ai-je dit avoir été en Hollande? Change de scène! Bien! j'ai été dans les Highlands jusqu'à Culloden. J'ai passé quelques jours chez Sir Walter Scott à Abbotsford - Au mois de Juillet je vais passer une quinzaine de jours chez mon père, dans le Berry sous les auspices lugubres - J'ai que ce doit la goutte d'eau qui cherche dans la coupe sa goutte dont elle a été séparée - J'ai perdu avant-hier la goutte dans l'océan de l'oubli et de la mort. C'est comme si cent de ma mère - Pour elle - j'avais elle - j'avais elle - seule - il a eu un quarantaine d'années - J'ai ne trouve que du côté où il est son ombre.

Revenons la succession! Elle sera bien venue et je l'attends. Avez-vous vu le Jubilee de la Revue Encyclopédique? Je vois qu'il annonce un article sur la Poésie des Magyars. Je vois que vous pensez à l'Autriche de 1831. Pour vos Le Roi me l'Angleterre. Avec quel plaisir en les verrais-je? car votre portrait sera gravé par Upham. Le mien est sous la main de M. Ward, Graveur très distingué - Il sera prêt dans deux mois. J'ai dîné chez Colnaghi Samedi passé et il n'a été que si je veux aller en Hongrie qu'il me fera à connaître de la manière la plus agréable et satisfaisante - mais à dire le vrai je me suis fâché contre lui car Maguay ni je trouva point à table, y ayant été invité.

Faites moi avoir toujours de nouvelles positives de Vous quand vous serez chez vous. Je le ferai valoir dans l'intérêt Hongrois pour me donner une bonne lecture matinale - le malheur ne vient pas seul mais en bataillons. Je manquerai donc de l'autographe de Voivode de Pétronius. Dépêchez vous pour que je ne perde point le autres. Je vois avec inquiétude vos projets littéraires - Vous vous fatiguez trop - vous vous irritez trop - Dieu c'est moins la cause - et si par hasard l'on s'en occupe de vous et de Pétronius ici, ne vous

si bien aura du quoi vous plaindre de moi.

Vous voudrez bien me faire avoir tout ce que vous écrirez sur moi et mes ouvrages. Je ne vous prodiguerai pas - je vous en serai reconnaissant quand vous me ferez connaître une Erreur

Pour Victoire je ne doute aucunement qu'il ne soit nommé - je m'informerai de ma 2e visite

Pour l'Histoire Universelle je ne saurais point vous dire d'avance si l'on accepterait le Mss. Je doute si un tel ouvrage pourrait se faire en moins de 2 Vol 8vo - Je vois pouvoir trouver un Libraire qui s'en chargerait - mais je ne pourrais pas dire ce qu'il donnerait pour le Mss. sans pouvoir le montrer. Il faut que l'ouvrage soit entièrement comme Anglais d'origine - votre littérature - vos Arts - vos espérances - vos projets - Croyez vous que nous pourrions intéresser les Anglais

Tout à un arrangement avec le Museum pour le

Revoir - Je vous en prie part pressé

Votre ami - Votre Amicalement

Bowring

Au-p dit avoir été en Hollande? Chango revenu? Bien! j'ai été dans les Highlands jusqu'à Cullodem. J'ai passé quelque jours chez Sir Walter Scott à Abbotsford. Au mois de Juillet je vais passer une quinzaine de jours chez mon père, dans le Yorkshire sur les bords de l'Ouse - Je que si dit la goutte d'eau qui cherche dans la mer la place où la goutte dont elle a été séparée - Je ne peux avant de la retrouver dans l'océan de l'oubli et de la mort. C'est comme si cette de ma mère - Pour elle - je vivrai elle - je dans elle - seule - et à un quarantaine d'années - Je ne trouve que du côté où il va son ombre.

Revenons la reconnaissance! Elle sera bien venue Je je l'attends avec vous un Jubilation de la Revue Encyclopédique. Je vous prie annoncer un article sur la Poésie of the Magyars. Je vois que vous pensez à l'Aurora de 1831 pour vos Lettres sur l'Angleterre. Avec quel plaisir on le verrai-je? car votre portrait sera gravé dans ce plume. Le mien est sous la main de M. Ward, Graveur. Par distingué - Dupper qui sera fini dans deux mois. J'ai dîné chez Ebrahazy Samedi passé et il m'a dit que si je voulais aller en Hongrie qui me serait à connaître de la manière la plus agréable et satisfaisante - mais à dire la vrai je me suis fâché contre lui, car Magyar ni je trouva point à table n'ayant pas été invité.

Faite moi avoir toujours de nouvelles positives de Bel quand vous sera chez vous. Je le ferai valoir dans l'intérêt Hongr Vous me devez une bibliothèque maintenant - en malheur viennent par vents mais en bataillons. Je manquerai donc de l'autographe de Virag et de Vitkovics. Dépêchez vous pour que je ne perde point d'autres. Je vois avec empressement vos succès littéraires - Vous vous faites trop - vous vous visitez trop - Dieu c'est moins la cas - et si par hasard l'on s'en occupe de vous à la Dölzente ici, ne vous

bien aura de quoi vous plaindre de moi.

Vous voudrez bien me faire avoir tout ce que vous écrirez sur mon dernier ouvrage. Je ne vous pondérai pas - je vous en serai reconnaissant quand vous me prez connaître une Erreur

Pour Kossuth je ne doute nullement qu'il ne soit nommé - je m'informerai de ma 2e visite

Pour l'Histoire Hongroise je ne saurai point vous dire d'avance si l'on accueillerait à Mid. Je doute si un tel ouvrage pourrait se faire en moins de 2 Vol 8vo - Je croie pouvoir trouver un Libraire qui s'en chargerait - mais je ne pourrai pas dire à quel tems cet pour l'on pourrait le montrer Il faut que l'ouvrage soit achevé à Mid. sans pouvoir le montrer comme Anglais d'origine.

Votre avancement avec les Messieurs pour le Magyar - Je vous en prie part entière

Mille amitiés - Votre dévouée

Bowring

3

ANGLETERRE
MAGY MUSEUM
LONDRES

M. le Cte Stanislas Ostrowski
Rue Sainte Anne n° 71
à Paris
M. Mickiewicz
Auteur

282 Londres ce 7 sept 1830 72

Et me voici donc, Cte Stanislas, de retour à Londres après mon voyage à Paris – voyage bien inattendu quand nous nous sommes séparés. J'ai dûment reçu la votre du 5 Juillet. Si vous compte déjà quelques jours pour ma réponse. Sachez que j'ai reçu une très aimable lettre de Paris avec ma réponse. Je pense qu'un de ces jours je viendrai vous voir dans votre capitale – mais peut être ne me pas-je pas de illusions. Mon séjour à Paris a été délicieux – vous me direz comme je le dis vous – me trouver encore rendu de tant de preuves d'estime – J'ai été fort content de l'accueil que le Roi m'a fait – & de tout le monde – J'espère que ne doutez pas que vous serez très utile à Julian – Vous serez utile à nous autres tous. Faites nous connaître votre pays – votre langue – votre littérature – vos mœurs – vos espérances – vos goûts – Croyez vous que nous nous y intéresserons par – Tout le entourage nous y prendrons une vive satisfaction. Polette s'étant fondu à Paris – J'y ai vu de presque tout le peuple de l'Europe – moins le magyar – Le Polonais n'ont jeté – Je n'ai pas pu trouver M. Mickiewicz

O que oui – je pense valoir reconnaissance – J'ai reçu une très aimable de Colonna – Je renverai bien prié au reçu par de nous écrire entre vous – car toutes vos lettres à tous le deux me font croire que vous devez vous bien vous aimer – Le c'est que c'est qu'on gagne par de mauvais? Rien que de contenter – Vous connaissez quel a fait de service au moins au bonheur vous. Il me semble avoir le cœur bien patriote – Il est triste de voir de misérables gens –

Vous pouvez être sûr que je me garderai bien de me compromettre dans ce que vous m'écrivez –

I had not observe that you wished to be adapted in English – Je le ferai –

The words you wish not make inputing the history of Hungary were – The cost of translation would be 30 shillings in 16 octavo page.

The British Museum accepts the offer of exchanging insects – If your price either has received or will soon receive a letter

Let me now – after hear him von Apollonakis kom

Vienne
ALLEM
DEC 9
1851

Monsieur A. Bodenheim Schiedel
à Vienne

783 Londre ce 12 Fév 1851 73

Eh bien c'est bien, mon Ami! Vous parlez! Je ne savais pas ce que vous étiez devenu – mais comme je me retins de vous écrire à Vienne. Il fallait que j'eusse une seule fois en ma part vous le dire ainsi à vous – mais pourquoi ne vous ai-je pas de vous même ce que vous avez cent fois à mon égard – Apparemment pour me venger par le Secret sur mon Bonn Bodenheim – Sachez donc de le faire. Votre silhouette répond bien à mes souvenirs. Elle est toujours en face de moi dans ma Bibliothèque. Le Lieutenant se grave, j'achèverai le mois prochain – Vous l'aurez

Le beau voyage que vous avez fait! Et moi aussi j'ai fait pas sur le continent cette année ci – Pour vos comptes de nouveaux mais j'ai de souvenirs. Mais quel vieillissement que le mien depuis! Vous auriez dû le reconnaître pour me le présenter – Pour un Chasseur ne me dites point quel y a – quel fond avec de haines que ne s'éteignent pas sa mort – Je n'ai pas reçu l'aurora – je n'ai rien reçu de vous – Avec de vos nouvelles c'est un besoin pour moi – Vous vous des vous une chose délicieuse – vous me serez toujours – Quelque génie malin est contre moi et le Magyars – Lavez moi de toutes les personnes à qui j'ai écrit dans la Pennsylvanie aucune ne m'a répondu – Informez vous d'une Demoiselle, Sutes de Katona qui m'a écrit de manière la plus aimable de K~~ossuth~~ Torda mais qui ne m'écrit plus – Il est devenu S C Ramy qui m'a écrit si piquemment autrefois – Je ne me pas mêmes que le mort de votre Ami vous ait paralysé – Je tombe moi même souvent dans l'incrédulité mon esprit s'éteint – mais je ne puis pas le croire où je voudrais – J'espère vous en écrire pas – mon Ami s'éteint – Une faiblesse toujours croissante s'empare de mes nerfs. Je suis de homme qui ont beaucoup vécu dans une courte espace – le souvenir de mes Amis deviennent peut être de l'étendre à me-vie – mais je me sens vieillir dents me tombent l'une après l'autre – J'ai commencé à être plus infirme dans Pour moi J'ai vu Becky à Vars – Il n'a aussi pensé de se noyer Il n'était pas donner mes de votre – J'aille de votre Patrie – A de votre Literature – J'ai vos Amis – J'ai tout ce qui vous entoure. Je vous bien à Upsomyn

Ce dan le vrai la faute est tout-à-fait à moi que l'article non vf littérature n'a point encore paru. Je ne pouvais pas en parler dans la Correspondance, car alors cela aurait fait croire que je me servais de mon titre pour me faire valoir. Mais encore je le pourrai valoir.

Dobrentei - Depuis bien long tems je n'ai pas eu un mot de lui. C'est le seul tort qu'il ait. Il n'y a pas jusqu'à présent un Hongrois que je puisse accuser sans un sentiment d'amitié pour Dobrentei. Il est toujours empressé à me faire de services. Voilà tout. Il vous aime tous pour que vous me serez satisfait. Je ne puis pas haïr ceux qui n'ont fait du bien. Jamais de la vie ma méthode je ne juger de quelques qui ne me regardent pas. J'ai eu le bonheur dans les pays étrangers d'être bien vu de tous les partis. Le bonheur ne me reviendra-t-il en Hongrie?

En Hongrie! Je me mets entre à l'idée d'y faire élever un de mes fils. Combien cela me coûtera-t-il? Si j'y trouvais des avantages

Veuillez voir M. Wagner, le Libraire. Jamais il ne m'a remis l'argent que Dobrentei lui a payé pour ma souscription Hongroise. Pour bien le compte de lui demander ce qui en est -

J'ai envoyé pour vous à M. Mayer le Pesther y London & le Deutsch Almanach - Le 1/16 que cela a coûté payez à Wagand si vous avez oublié pas de me remettre ce qui me doit.

Körösi aura sans doute reçu ses Diplômes -

Mille et mille amitiés - à Mme - à tous. Bien sincères à votre bien -

J'attends ce soir de vos nouvelles

Votre devoué

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

MAGY. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

284

Paris 17 oct 1833

Mon cher Ami

Je viens d'arriver ici et je trouve votre aimable lettre du 30 7bre - J'ai été obligé 6 semaines de rester ayant eu une tracasserie du gouvernement Anglais en Belgique d'où je viens pour retourner chez moi. Je resterai ici une dizaine de jours et je me rendrai alors à mes Penates Votre lettre a fait du bien à mes esprit - car je ne savais quelquechose à quoi vous étiez devenu et j'avais bien de inquiétude à votre sujet - Je regrette votre bonheur - et je plains sympathise à votre perte - Pour moi j'ai déjà 6 Enfans et jamais il ne m'est arrivé le malheur d'en perdre aucun Il y a bien long tems que je reste sans nouvelle littéraire de cher vous - Il m'a paru que le muet Wolney était devenu silencieux depuis la mort de Kerjaludy - mais votre empire est de tous temps donner une vie nouvelle et de le sauver de l'oubli et de la négligence. La mort de Bentham m'a été une de plus grandes peines de mon existence - Je publie à Brexelles les deux premiers Volumes de ses oeuvres posthumes Je désire bien faire le dépouillement de tout ce qui a rapport à votre Academie - Dites moi seulement le moyen de vous le faire parvenir - Je vous en garantirai de Volumes et j'y ajouterai une douzaine de mieux - si l'Academie voudra bien m'honorer en me accueillant comme Associé

Mme Mme de Jochum S. Schendel

Pesth

Hongrie

WIEN

Paris 17 Mars 1872

Mon cher Ami

Je reçois votre aimable du 26 Fév – Je suis
si en Mission que j'y retournerai encore huit ou quatre semaines
à partager vos souffrances – je sais à quoi s'en tenir sur la bonne
& la mauvaise chance que nous ont donné naissance –
je sais à quel point grand c'est être a été tout ce que
vous désirez, & n'est pas mon bien que j'ai perdu mais
j'ai perdu ma mère – & je resta encore sous le poids d'un
malheur permanent. Mais courage – nos plaintes ne
changeront pas le passé – Ce qui a été, est – & le regrets
que ne pouvons rien influer sur les événemens sont
également vains & amers

J'ai écrit à mon Ami à Londres qui
doit s'entendre avec M. Mayer pour votre pauvre
Livre dont il a été question – Je serai charmé qu'il a bon
souvenir soit trouvé digne de votre accueil.

Jamais je n'ai reçu à Diplôme de votre
Académie – si la Chancellerie de l'Etat voulait bien
le remettre à l'Ambassadeur Anglais à Vienne me convient

à Lord Palmerston p. l'avoir bien reçu à Pesth.
Veuillez bien prendre la dépêche de renseignemens
ci-jointe. Je me fie entièrement de vous la nomination
de MM Babbage & Bowring.

C'est bien étonnant de voir par l'Académie
donner une impulsion prononcée à la Littérature Hongroise.
Je vous prierai de me faire avoir le Dictionnaire
étymologique & le Manuel Hongrois-allemand

Petit dommage que l'on ne laisse pas de la
libre sport à vos Dieux - Je ne sais pas si cette
Lettre vous parviendra jusqu'au p. l'envoi par
l'Ambassade Anglaise

Servez mes amours - Quand je retourne
à Londres je ferai la Bosquet de la Swabberly - Ici
je ne puis pas voir la fin encore

Vu pris Mrs Black &c de recevoir
ou M Otto Wigand la £27.6 - Pour le 50 exemplaires
de la Poésie de Magyar je ne pourrai pas dire le Plaisir
sont en Hongrie soit en Transylvanie Tout à vous

JB

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

WIEN

Lieb.
Var

A Dam worthst. Lassen
Jasmin Bookst. Scheedel
Vidmanovits
Pesth.

286

76

London 18 July 1832.

New Lebrew Hospital

Dear Lan Papers since I received any
news of you & I am longing to hear. But I write
to you now to entreat you will ask your Bookseller
M Otto Wigand how it is that he has never remitted
to me the money which Löbenstein paid him so very
long ago, & which he certainly ought to have sent to
me. It looks not like an honest intention of all
o' I pray you try to save it for me.

I hope you & yours are well.
Mayer & just now walk with the young Baron &
I am glad to have him here again. I am just
returned from France & shall now, I suppose, be
for some months in England

Affectionately Yours
John Bowring

Dr Schedel
Pesth

traced for us, to declare the succor of religion?
are numerous: we may be persecuted by
calumniated by falsehood. The bonds of a soci
altogether factitious would
he thought of her. 'Remarkable, remarkable,' said
he, 'for the second education.' I did not understand
him, and asked an explanation. 'I think,' said he,
'education consists of two parts; the first relates
chiefly to the receiving of ideas, and the

an extraordinary frontal development. I asked what he thought of her. 'Remarkable, remarkable,' said he, 'for the second education.' I did not understand him, and asked an explanation. 'I think,' said he, 'education consists of two parts; the first relates chiefly to the receiving of ideas, and the second to giving them out. She may not excel in the first part; but when it comes to the second, she will take a high rank.'

Still he was not particular enough. He then at last said she might not excel in writing, spelling and such elementary exercises, but when a little older, would in astronomy, natural philosophy, and subjects of that nature. He did not think she was inferior to most children in other respects, but her strength lay not there.

Her history is this. It is my custom in winter to employ the afternoons in giving lessons to the older pupils in natural philosophy, accompanied by experiments with the valuable apparatus belonging to the school. As the experiments are amusing, I have been accustomed to let the younger pupils attend as spectators, without expecting them to study the subject of the lesson. This child, then ten years old, asked permission to attend as a spectator. Her request was granted, and the next day she asked if she might recite the lessons with the class, for I always required the class to answer not only the questions in their text book, but also such others as I thought might fairly be asked. The request was novel; but as I never check any ambition of this sort, without first ascertaining that it is unreasonable, I allowed her to join the class, although so much their junior. As the attendance in the afternoon was voluntary, my regular duties ending with the forenoon, I proposed a prize of two dollars to whichever at the end of the course should have recited best, and should undergo the best general review. At the end of the season, it appeared that she had recited as well as any one in the class. Next came the review. I prepared twenty-five questions different from any that had been previously asked, and put them all to each of the thirty-two pupils that belonged to the class. Ten did not mistake. I then proposed five more difficult questions to these ten, and she alone answered them all correctly. Still thinking it possible that she might have obtained the knowledge from some other source than reflection, I gave her a further review, till I was satisfied that she had understood the principles, and was at no difficulty to apply them. She took the prize, and what was creditable to her class, it would have been difficult to say which was most pleased, the victor or the vanquished.

I next called up a little girl, whom he pronounced quick at figures. She *is* the quickest I have ever seen in the elements of arithmetic. I then called up the head and foot of a class formed of three or four classes that I had been reviewing, and asked him which was the best arithmetician. He instantly pointed her out, but said, 'the other was not deficient.' She was not, when compared with the class as below her.

By this time the curiosity of the pupils was so much excited, that all regular work was interrupted. Children that had been called, remained standing around the Doctor, and in a short time others joined them, and he had an audience of twenty or thirty. He was a decided favorite. At this moment, a few of the larger pupils brought forward a Miss about thirteen years old, who had, as they thought, a very small head, and requested Dr. S——

traced for us, to declare the succor of religion useless and superfluous? The sources of our sorrows are numerous; we may be persecuted by power, calumniated by falsehood. The bonds of a society, altogether factitious, wound us. Destiny strikes us where we have garnered up our affections. Old age, that sombre and solemn epoch, steals upon us, spreading chillness and dullness over the objects by which we are surrounded. We search every where for consolations, and almost all our consolations are religious. When the world abandons us, we form an alliance above the world. When men persecute us, we create for ourselves an appeal beyond men.—When we see our most cherished illusions—justice, liberty, patriotism—vanish, we console ourselves with the belief that a Being exists who will reward us for having been faithful, in despite of our age, to justice, to freedom, and to our country. When we regret a beloved object, we throw a bridge over the abyss that separates us, and traverse it in thought. Finally, when life glides away from us, we press forward to a new state of existence. Thus is religion the faithful companion, the ingenuous and indefatigable friend of the unfortunate. He who regards as errors all these hopes, should, in my opinion, be more profoundly affected than any other, by this universal concourse of all-suffering beings; by the demands of grief, addressed to a heaven of brass, from all quarters of the globe, to remain without answer; and by the deception which gives as a reply the confused noise of so many prayers, echoed in distance through the air. It is easy to exhibit the littleness of man and the immensity of the universe; but if we place the greatness of man in what really constitutes it—in his soul, in his sentiment, in his thought, all these philosophic declamations become as the idle wind. There is more greatness in a noble thought, in a profound emotion, in a sublime act of devotion, than in all the mechanism of celestial spheres.—[Benjamin Constant's Posthumous Works.]

Burke, as Described by Erskine.—He came to see me not long before he died. I then lived at Hampstead-hill. 'Come, Erskine,' said he, holding out his hand, 'let us forget all; I shall soon quit this stage, and wish to die in peace with every body, especially you.' I reciprocated the sentiment, and we took a turn round the grounds. Suddenly he stopped. An extensive prospect broke upon him. He stood, rapt in thought. Gazing on the sky, as the sun was setting, 'Ah! Erskine,' he said, pointing towards it, 'you cannot spoil *that* because you cannot *reach* it; it would otherwise go; yes, the firmament itself—you and your reformers would tear it all down.' I was pleased with his friendly familiarity, and we went to the house, where kind feelings between us were further improved. A short time afterwards he wrote that attack upon the Duke of Devonshire, Fox, and myself, which flew all over England, and perhaps the United States.—[Rushe's Residence at the court of London.]

Solitude in Old Age.—As to myself, I have had my full share of the world—a busy share from fifteen to fifty. I should want taste, did I not now enjoy that variety in life which I gain by solitude. Still a medium has ever been wanting, both in my public and private life, to give a zest of true enjoyment. I had thirty-five years of perpetual crowd and bustle. I have now had five of almost continual loneliness and

honorable and independent men, to which a great mass of the population eagerly affixed their signatures, avenged him of this defeat. The terms in which it is conceived, the marks of esteem and affection with which it is filled, and the light that it throws upon the causes of the failure, leave no doubt, but that Dr. Bowring will be called to fill some of those places, declared vacant, at the opening of a new Parliament. The friends of liberty should unite in ardent wishes, that so able an advocate may soon be called on to defend the interests of civilization, and assist its progress.

his accent, 'You, Miss, have the bump of so and so, and you, Miss, have the bump of so and so.' He laughed heartily at the verification of his prediction. He said she had courage, much self-esteem, and little caution, and must be guarded, or her imitation would be inconvenient to her.

I have mentioned some of the most prominent cases that fell under the Doctor's observation. He pointed out one pupil as having the organ of language largely developed, and she is certainly distinguished for one of her age. I called up several whose *forte* I had not been satisfactory to discover, and he generally pronounced that they had none.

American.

VOLUME XIV. NUMBER 4423.

PROSPECTUS OF GREENBANK'S PERIODICAL LIBRARY—forty-eight pages weekly, nearly 2,500 large octavo pages a year, for Five Dollars—furnishing annually select reading equal to fifty volumes of common size.

The Library will contain nearly all the new works of merit as they appear—viz: Voyages, Travels, History, Biography, Select Memoirs, Popular Science, Personal Adventures, Tales of unexceptionable moral bearing, and approved Poems.

GREENBANK'S PERIODICAL LIBRARY will be found indispensable to all lovers of good reading, in town or country. Every number will contain 48 pages of a size expressly adapted for binding, when the book is completed; printed with type so large as not to fatigue the weakest eye. Its immense capacity will enable the Editor to give any common sized book in two numbers, frequently in one. New works will thus be published as they arrive from Europe, and sent off fresh to its patrons. The subscriber in Missouri will be brought as it were to the very fountain head of literature. Works printed in this library will be furnished to him, when, without it, he would be wholly unable to procure them. A book that will cost us six dollars to import, can be reprinted and distributed to subscribers, owing to our peculiar facilities, for about twenty or thirty cents, with the important addition of its being fresh and new.

We shall furnish nearly 2,500 pages annually, equal to *fifty common sized books!* A title page will be given with each volume, so that the subscriber, if he please, may sell, or give it way, without injury to any of the others; or it may be bound up at the pleasure of the subscriber.

This work presents an extraordinary feature, unknown to any other periodical in the country. The subscription price may be considered a mere loan, as the work, at the year's end, *will sell for cost*, and in many parts of the United States it will bring double its original price to the subscriber.

The works published in Greenbank's Periodical Library will be of the highest character, both as regards the author and his subject. New works, of approved merit, will be sent out to the Editor by every packet from Europe, thereby giving him an unlimited field to select from, and enabling him to make this publication equal to any thing of the kind in America.

Works that have already appeared and are now publishing in the Periodical Library, viz:

Life and Trials of Pestalozzi; Count Segur's History of Peter the Great; Hazlitt's Tour through France and Italy; Last Essays of Elia; Moir's Wounded Spirit; Life, Poems, and Tales of Carl Theodore Korner; Major Archer's Tours in Upper India.

The above works, which in the London editions cost $7 95, have been afforded to subscribers at the amazingly reduced price of $1 05 only—being a *saving* to the subscriber of *seventy-three dollars and ninety cents.*

☞ In order that this work may come within the reach of every person, the Agents in this city will take subscriptions, and have the work delivered in weekly numbers, at *One Shilling.*

TELLER, TURELL & CO.
jy17 6m Periodical Booksellers, 114 Fulton-st.

THE WORKS OF DR. SPURZHEIM.—I. Phrenology, in connexion with the study of Physiognomy, Illustrations of Characters, with 35 plates—to which is prefixed a Biography of the Author, by Nahum Capen, 1 vol. 8vo.

II. Observations on the Deranged Manifestations of the Mind, or Insanity, with Notes, Improvements and Plates, with an Appendix, by A. Brigham, M. D.

III. Examination of the Objections made in Britain against the Doctrines of Gall & Spurzheim. Article of the Foreign Quarterly Review, by Rich. Chenevix, Esq., with Notes by Spurzheim, 1 vol. 12mo.

IV. Phrenology, or the Doctrine of the Mental Phenomena, in 2 vols. 8vo. Vol. I. Physiological part, with plates—Vol. 2. Philosophical part.

V. Philosophical Catechism of the Natural Laws of Man.

VI. Outlines of Phrenology; being also a Manual of Reference for the marked bust, 1 vol. 18mo.

VII. Funeral Oration, delivered before the citizens of Boston, assembled at the burial of Dr. Spurzheim, by Professor Follen.

VIII. A View of the Elementary Principles of Education, founded on the study of the Nature of Man, 1 vol. 12mo.

PEABODY & CO. Booksellers & Publishers,
jl7 219 Broadway, opposite the Museum.

NEW BOOKS.

OBSERVATIONS on Professions, Literature, Manners, and Emigration, in the United States and Canada, made during a residence in 1832, by Rev. Isaac Fidler.

THE WHIGS OF SCOTLAND, or the Last of the Stuarts, an Historical Romance of the Scottish persecution, 2 vols.

A HISTORY OF THE FLORENTINE REPUBLIC, and of the age and rule of the Medici, by Lorenzo L. Daponte, 2 vols. Just added to the Bowery Circulating Library, and for sale by
jl7 R. BARTLETT & S. RAYNOR, 76 Bowery.

ADVANCE TABLES.

TABLES of Advance on British Sterling, by which British Sterling is reduced to Dollars & Cents, with the advance thereon from five to one hundred per cent., by Enoch Chase, Boston; published by Josiah Loving.

ALSO—Tables of Discount on British Sterling, exhibiting at one reference the net proceeds of every sum by the progression of one penny from six pence to ten shillings, and of three pence from ten to forty shillings, at rates increasing by two and a half per cent. from two and a half to seventy per cent., by Enoch Chase, Boston; published by Josiah Loving.

ALSO—Tables of Interest on each Dollar, from one to ninety-nine, and on each hundred dollars, from one hundred to four thousand, with a table for five thousand, exhibiting at one view the interest thereon for any part of a year at six per cent, comprizing upwards of fifty-one thousand calculations, computed agreeably to the practice of merchants and banking companies in the United States, by Enoch Chase, Boston; published by Josiah Loving.

The above tables are just received, and for sale by
j3 EDWARD S. MESIER, 51 William-st.

HOOD'S COMIC ANNUALS—The Engravings only, on fine sheets, for sale by
11jy 3t WM. A. COLMAN, 122 Broadway.

NATIONAL PORTRAIT GALLERY of distinguished Americans, No. 4, containing the Portraits and Memoirs of Daniel D. Tompkins, Henry Clay, and General William Moultrie, just published. Subscriptions received at
R. BARTLETT & S. RAYNOR'S Bookstore,
j11 No. 76 Bowery.

ENCOMIUMS UPON THE KNICKERBOCKER MAGAZINE.

AN agreeable melange of the rich and racy, the sprightly and beautiful.—[Traveller.]

Master spirits have left their impress on almost every page.—[Phil. Gaz.]

The most original magazine of the day.—[Penn. Inq'r.]

If the Knickerbocker can command such articles.—[Truth Teller.]

It deserves encouragement.—[Phil. Reporter.]

A deservedly popular work.—[Lit. Inq'r.]

Able and entertaining.—[Balt. Amer.]

☞ So rapidly does the subscription to this work fill up, that the publishers have determined to stereotype every number, and as it is attended with nearly double the expense, a still greater

DOCTOR BOWRING.

[*Le Temps*, a Parisian Journal, has lately published a brief, but exceedingly interesting memoir of Dr. Bowring, with whose active exertions in the cause of universal liberty, few men of the present day are unacquainted. We have made the following translation from *Le Temps*, principally with the view of evidencing the friendly spirit which is happily growing between the people of two great nations, placed so long in such a deadly and impolitic state of warfare against each other.—Whig.]

John Bowring, whose name is associated with different epochs of our history, was born in 1792, at Exeter, a town whose manfacturing industry had formerly connected it with every commercial country on the globe. The Doctor's ancestors had, for many generations, been engaged in the staple manufacture of the country, so that he was early in life sent to visit different European countries, in order to acquire a practical knowledge of business. But, so active a mind, as that of Dr. Bowring, could not be tied down to mere commercial investigations, and, with his ordinary routine of business, he associated the relaxations of literature. Having lived longer than any of his contemporaries amongst nations seldom visited by travellers, he acquired a thorough knowledge of different languages, which enabled him to publish a greater number of works, than any living author, upon the popular compositions, and, especially upon the poetical productions, of foreign nations.

Dr. Bowring was the first who made the literati of central Europe acquainted with Russian literature. On this subject, he wrote two volumes, which procured him many honorable marks of distinction; and, amongst others, the gift of a diamond from the Emperor Alexander. The Dutch Institution, by admitting him as one of its members, and the King of Holland, by the gift of a gold medal, recompensed the publication of two volumes upon the poetry, and one volume upon the morals, of the Dutch. A volume upon Polish literature, procured him the honor of being quoted in a Ukase, by the Grand Duke Constantine, who discovered in the tone of this little work, a source of uneasiness and danger.

Dr. Bowring succeeded, in Spain, in forming a considerable collection of national ballads, whose translation was received with avidity, in England, as well as some new works upon the poetical literature of Hungary, Bohemia, and Servia. His translations from the Icelandic tongue, procured him the honor of being admitted a member of the Scandinavian and Icelandic Society; whilst, on the other hand, the Prince Royal of Denmark sent him his portrait, in proof of the pleasure afforded him, by the writings published on the literature of the three Northern Kingdoms, Denmark, Norway, and Sweden.

The political sentiments of Dr. B. being those of a firm and enlightened liberality, he had been brought into connexion with the most distinguished and patriotic men of Europe; and had, consequently, drawn upon himself the suspicions of the Holy Alliance, and the Bourbonite police. He was arrested in Calais, in 1822, returning from France to England; was brought back to Boulogne, and placed in the strictest imprisonment. All his papers were taken from him, under the most frivolous pretexts, but, in reality, because he was suspected of being furnished with money for the escape of Bories, Raoul, and other victims of legitimate persecution.

In the *Moniteur* of that period, may be seen the re-production of the calumnies which the Court of the Tuileries had inserted in the English Tory journals, in order to justify this violation of the right of nations. The celebrated Jeremy Bentham wrote to Mr. Canning, then Prime Minister of G. Britain, who hastened to demand the release of Dr. Bowring; and his liberty was restored, after several weeks imprisonment. He was banished from France, however, although important interests, which were compromised by this measure, demanded his presence.

It was not until the revolution of 1830, that France was again opened to him. The citizens of London made choice of him to present to the Parisians an address of congratulation, the drawing up of which was executed by him, and which expressed the interest our generous island neighbors had taken in the incalculable result obtained by heroic valor.—The people of Great Britain, in common with the French, were proud of that glorious victory, and were ready to make every sacrifice to consolidate its advantages. Dr. Bowring had the honor of a public dinner at the Hotel de Ville, and was enabled to renew the personal connexions which his talents had procured for him, with the most enlightened and distinguished men in France, connexions which had unfortunately been interrupted for several years.

When the Belgic revolution broke out, Dr. Bowring went to Brussels, and from thence escorted Mr. Van de Weyer to London, whose arrival at that critical moment contributed to overthrow the administration of Lord Wellington, already shaken by preceeding events.

At the period when the emancipation of the Catholics was in agitation, the Uni-

A HISTORY OF THE FLORENTINE REPUBLIC, and of the age and rule of the Medici, by Lorenzo L. Daponte, 2 vols. Just added to the Bowery Circulating Library, and for sale by
j17 R. BARTLETT & S. RAYNOR, 76 Bowery.

ADVANCE TABLES.

TABLES of Advance on British Sterling, by which British Sterling is reduced to Dollars & Cents, with the advance thereon from five to one hundred per cent., by Enoch Chase, Boston; published by Josiah Loving.

ALSO—Tables of Discount on British Sterling, exhibiting at one reference the net proceeds of every sum by the progression of one penny from six pence to ten shillings, and of three pence from ten to forty shillings, at rates increasing by two and a half per cent. from two and a half to seventy per cent., by Enoch Chase, Boston; published by Josiah Loving.

ALSO—Tables of interest on each Dollar, from one to ninety-nine, and on each hundred dollars, from one hundred to four thousand, with a table for five thousand, exhibiting at one view the interest thereon for any part of a year at six per cent, comprizing upwards of fifty-one thousand calculations, computed agreeably to the practice of merchants and banking companies in the United States, by Enoch Chase, Boston; published by Josiah Loving.

The above tables are just received, and for sale by
j2 EDWARD S. MESIER, 91 William-st.

HOOD'S COMIC ANNUALS—The Engravings only, on fine sheets, for sale by
11jy 3t WM. A. COLMAN, 122 Broadway.

NATIONAL PORTRAIT GALLERY of distinguished Americans, No. 4, containing the Portraits and Memoirs of Daniel D. Tompkins, Henry Clay, and General William Moultrie, just published. Subscriptions received at
R. BARTLETT & S. RAYNOR'S bookstore,
j11 No. 76 Bowery.

ENCOMIUMS UPON THE KNICKERBOCKER MAGAZINE.

AN agreeable melange of the rich and racy, the sprightly and beautiful.—[Traveller.]

Master spirits have left their impress on almost every page.—[Phil. Gaz.]

The most original magazine of the day.—[Penn. Inq'r.]

If the Knickerbocker can command such articles.—[Truth Teller.]

It deserves encouragement.—[Phil. Reporter.]

A deservedly popular work.—[Lit. Inq'r.]

Able and entertaining.—[Balt. Amer.]

☞ So rapidly does the subscription to this work fill up, that the publishers have determined to stereotype every number, and as it is attended with nearly double the expense, a still greater patronage is requisite to indemnify them. The work is increased 32 pages, making in all 80 octavo pages. Terms, $5 a year, invariably in advance. No letters opened unless post paid.—No orders supplied unless the amount of subscription is enclosed. Apply at the Knickerbocker Office, 219 Broadway, or address
j1 PEABODY & CO. New York.

THE LAST SONG—THE SEA ROVER.

Give me the Rover's life, so wild and free,
The tempest and the battle rage to dare,
That shout of welcome o'er the foaming sea,
That shout thrills with delight that we alone may share.
Hurrah, hurrah, hurrah! my brave and loyal crew,
I love alone my prow, I love the sea and you.

THE above is one of the verses of this new and *to be* admired Song—the music by Chevalier Nenkomm, author of "The Sea," &c. For sale, with all other new and standard Music, Fancy Articles, Stationary, &c.
17jy "BOURNE'S," 359 Broadway.

BOOKS BY MAIL.

LETTERS FROM THE NORTH OF EUROPE: or a Journal of Travels in Holland, Denmark, Norway, Sweden, Finland, Russia, Prussia, and Saxony, by Charles Boileu Elliott, Esq. of the Bengal Civil Service; of Queen's College, Cambridge, &c.

The above work will be commenced in this week's number of Waldie's Circulating Library.

From the London New Monthly Magazine:—"Mr. Elliott justly ranks among the most enlightened and intelligent of his class. His unpretending volume discovers enthusiastic love of nature, and the most liberal views of man in all his diversified conditions. We scarcely ever read a work in which there is so little to censure, and so much to approve. Unlike many of his brethren, he is a good writer: his style is pure and classical. He is likewise a philosopher, and a Christian. We first become his willing associates, and our intercourse soon ripens into friendship. We close the book with reluctance, and take leave of him with a sigh of regret.

CONTENTS.—Letters from Amsterdam, &c. Hamburgh, Copenhagen, Frederickshall, Christiana, Berlin, Stockholm, St. Petersburg, Kyrola in Finland, Berlin, Dresden, Potsdam, Leipzig, &c. &c.

THE JOURNAL OF BELLES LETTRES, accompanying the Library, contains a Review of Rush's Memoranda of a Residence at the Court of St. James; of the new volume of Bonaparte's Ornithology, Notice of McKenny's History of the Indian Tribes, now in press; Literary Novelties; Lists of London & American new publications; Original Correspondence, &c. &c.

Subscriptions to the Circulating Library & Journal of Belles Lettres, containing 1140 large quarto pages, of three columns each, $5 per annum, being the cheapest periodical ever offered to the public, thankfully received by
j17 PETER HILL, 94 Broadway.

THIS DAY RECEIVED,

THE American Journal of Science and Arts, by Professor Silliman: No. 50, for July. For sale by
j16 A. T. GOODRICH, 124 Broadway.

TO DRY GOOD MERCHANTS.

SEVEN STORES are now finishing in Canal street on the north side, in the best style. They will be finished about the 1st of August next. To Dry Good Merchants who will take the stores and occupy them for Dry Goods, the stores will be leased on very favorable terms. Apply to GEORGE W GILES, No 173 Canal street. j8

FOR SALE—a beautiful new STANHOPE, finished in the best manner. It will be sold a bargain. Apply at 57 White st
j25

HORSE FOR SALE.

A 7 YEARS OLD HORSE, that is gentle in harness or under the saddle, active, and warranted sound in every particular, is for sale cheap, the owner having no further use for him. Apply at 160 Broadway. j25

TO THE PUBLIC.

THE Proprietor of the Carminantia has removed to No 287 Hudson street, where he will continue to manufacture the above mentioned medicine. He has also offices for the reception of patients, wherein the greatest confidence may be placed.

N. B.—The Carminantia can be obtained at my office, or at 399 Broadway, corner of Walker street, my former residence, Mr. Mateur's, who is engaged for the sale of the same.
H. C. THORP.
m7

BIBLIOTHEQUE CHOISIE DE LITTERATURE FRANCAISE.

THE first two numbers of this new publication, containing "Les Ecoccheurs," by D'Arlincourt, have appeared.

The intention of this periodical is to give in a cheap form the best of the modern French publications, and none but such as may be read in families. The greatest care will be taken that no immoral or indelicate page shall appear in a publication which is undertaken to improve, and not to injure, the rising generation.

The Bibliothèque Choisie de Littérature Française will appear alternately on the 1st and 16th of every month, in numbers of sixty pages, containing more than the matter of a French octavo volume, price $5 per annum, payable in advance.

☞ The public is requested not to confound La Bibliothèque Française with the Bibliothèque Choisie de Littérature Française. Subscriptions received by
j18 2w CHARLES DE BEHR, 102 Broadway.

brought back to Boulogne, and placed in the strictest imprisonment. All his papers were taken from him, under the most frivolous pretexts, but, in reality, because he was suspected of being furnished with money for the escape of Bories, Raoul, and other victims of legitimate persecution.

In the *Moniteur* of that period, may be seen the re-production of the calumnies which the Court of the Tuileries had inserted in the English Tory journals, in order to justify this violation of the right of nations. The celebrated Jeremy Bentham wrote to Mr. Canning, then Prime Minister of G. Britain, who hastened to demand the release of Dr. Bowring; and his liberty was restored, after several weeks imprisonment. He was banished from France, however, although important interests, which were compromised by this measure, demanded his presence.

It was not until the revolution of 1830, that France was again opened to him. The citizens of London made choice of him to present to the Parisians an address of congratulation, the drawing up of which was executed by him, and which expressed the interest our generous island neighbors had taken in the incalculable result obtained by heroic valor.—The people of Great Britain, in common with the French, were proud of that glorious victory, and were ready to make every sacrifice to consolidate its advantages. Dr. Bowring had the honor of a public dinner at the Hotel de Ville, and was enabled to renew the personal connexions which his talents had procured for him, with the most enlightened and distinguished men in France, connexions which had unfortunately been interrupted for several years.

When the Belgic revolution broke out, Dr. Bowring went to Brussels, and from thence escorted Mr. Van de Weyer to London, whose arrival at that critical moment contributed to overthrow the administration of Lord Wellington, already shaken by preceding events.

At the period when the emancipation of the Catholic and Dissenting classes was in agitation, the Unitarian body confided its interests to a deputation, whose efforts contributed, powerfully, to decide that important question. Dr. Bowring formed one of the deputation. We may take occasion here to remark, that the English Universities grant no degrees to Dissenters; they only recognize those which have been given by foreign universities; and it was from Groningen that Dr. Bowring received the title of Doctor of Laws, which his knowledge of legislation had procured for him.

Dr. Bowring maintained an animated controversy on the subject of Negro Slavery, with Don Juan Bernardo Ogavan; and the African Society, by its thanks recompensed him for his efforts in the cause, and for the publication of a work on the same subject written in the Spanish tongue.

For many years, Dr. Bowring sustained the weight of *The Westminster Review*, one of the most distinguished periodical works of Great Britain, and which owes its origin to him. His articles may easily be known by their originality and depth of thought, and piquancy of style.

Dr. Bowring's principles have been developed in his work, entitled "Observations on the Restrictive and Prohibitory Commercial System," published some years ago, and compiled anew from the manuscripts of Jeremy Bentham, whose intimate friend he was, and who named him his executor. These principles are those of a boundless liberty in commercial relations, though Dr. Bowring understands and expresses by that, that his system can only be accomplished by means of that prudence and delicacy which the interests that the natural state of things has created, demand.

The Ministerial revolution which took place in England, enabled Dr. Bowring to take a part in official departments. Called on to contribute to the reform of public abuses, he was sent, with Sir Henry Parnell, to acquire a knowledge of the system which is followed in the accounts of the French Ministers. The extensive details which he addressed to his Government, on this subject, were printed by order of Parliament. Dr. Bowring entered, with the most minute detail, into the admirable plan upon which the accounts that are to be submitted to the nation are kept in France, and rendered complete justice to the superiority which France has obtained, in this respect, over all other nations. Since that period, Dr. Bowring has received a commission, in common with Mr. George Villars, a man who united the greatest intelligence with the most amiable private qualities, to make researches, touching the importance of the commercial relations at present existing between France and England. The object of this mission is to give to these relations all the developement that can be accorded, consistently with the interests of the two countries, and to deposit, in this alliance, the seeds of a prosperity which may be considered as the greatest triumph of civilization.

A Parliamentary inquiry was lately held in England, relative to the re-establishment of the prohibition French silks. Summoned, six different times, before the Committee, Dr. Bowring had the satisfaction of seeing, that his replies, more than those of any other person, and the influence which a thorough knowledge of facts had procured him, determined the question in favor of the admission of French manufactures. Not only did his testimony tend to make the prohibition be rejected, but it even showed the necessity of reducing the duties, to such a degree, that the profits of smuggling might be entirely turned to the advantage of the Treasury.

At the last general election, several cities showed a desire to be represented, in Parliament, by Dr. Bowring, and he gave the preference to Blackburn. He was thrown out, however, by a detestable combination of two extreme opinions, aided by corruption and debauchery. An address from the most

honorable and independent men, to which a great mass of the population eagerly affixed their signatures, avenged him of this defeat. The terms in which it is conceived, the marks of esteem and affection with which it is filled, and the light that it throws upon the causes of the failure, leave no doubt, but that Dr. Bowring will be called to fill some of those places, declared vacant, at the opening of a new Parliament. The friends of liberty should unite in ardent wishes, that so able an advocate may soon be called on to defend the interests of civilization, and assist its progress.

FROM SPURZHEIM ON PHYSIOGNOMY.

Phrenological Observations made by Dr. Spurzheim, at the Monitorial School at Boston, Mass.

'Soon after the commencement of Dr. Spurzheim's lectures in Boston, understanding that some peculiarities of my school had led him to express a wish to visit it, I desired a gentleman to invite him to visit the school whenever he pleased. He came, October 3d, accompanied by the gentleman before mentioned. It had been previously hinted to the pupils that Dr. S. would visit the school, and they having imbibed the notion that he could see farther than their teacher, were by no means at ease, when a very tall, stout man, with an exterior rather forbidding to children, was introduced. The first impression upon the minds of the pupils was unfavorable, but the countenance of the Doctor, which expressed the delight he felt at the sight of so many interesting subjects for the exercise of his skill, soon removed all apprehension.

The children were engaged at their desks in a variety of exercises, and I requested him to walk freely among them, remarking that he probably did not wish to see any exhibition of their acquirements. This, I said, because I wished him, if he gave any opinions, to do it while entirely unacquainted with the points of excellence which would naturally be developed by any exhibition.

I had just corrected some pieces of composition, and I remarked to him that one short piece seemed to have such a phrenological bearing, that it might amuse him. He read it, and said he should like to see the child that wrote it. I told him where she sat, and we carelessly walked in that direction.—Before we reached her, 'Ah,' said he, '*caution*.' 'Ask her,' said he, 'whether she ever heard any discussion upon the points touched in her theme?' I asked the question, and she, blushing deeply, replied, that she never had heard any one speak on the subject. 'Well, my dear,' said he, 'you have not given your *own* opinion; to which side of the question do you incline? She hesitated, and he turned to me and said, '*Caution* will take time to consider.' She then gave her opinion with great modesty, and it happened to favor his views of the subject. 'A fine head,' said he to me, 'a fine head. What conscientiousness! and what firmness! A fine model of what a female head should be.'

Caution is characteristic of this young female, who was then about fourteen years old. She is almost timid. Her talents are not so brilliant as those of some other pupils, but her perseverance which I take to be the product of her firmness, has always enabled her to rise above common pupils, and to rank with the best. With a perfect knowledge of her character, having had her under my care seven years, I could not have described her peculiar excellences as readily as he did.

As we turned to proceed back to my desk, he laid his hand on a little girl about five years old. 'Fun, fun,' said he, and laughed, 'Courage too,' said he, 'look out for her pranks.' The child had only been my pupil three or four days, but she had already exhibited symptoms of insubordination. A few months more exprience proved her playful to excess, and so courageous in the pursuit of fun, that she disregarded the restraints I usually impose upon insubordination and inattention.

The Doctor's attention was called to a child about ten years of age, to whom I had found it almost impossible to communicate instruction of any kind, and who seemed to have no memory.

He playfully touched her head, and said there was no deficiency of external developement, but he should think her mental powers sluggish. She will never commit any thing to memory, said he, but will perhaps learn something from those around her. I then told him her case, but he did not modify his opinion as to the external development. I thought this a paradox, but I was afterwards informed that the intellect was bright, until the age of three or four years, when a dangerous humour on the head was checked by powerful applications, which seriously affected the activity of the mind. He recommended exercise and almost exclusive attention to her physical education.

He next cast his eye upon one of the group that surrounded him, and said she had *Form* to a great degree. O, said he, if she would only cultivate this power, what could she not do? But,' added he to me, 'she probably never will. Her constitution is bad—too lymphatic. She lacks energy, and nothing but frequent and powerful exercise will ever reform her temperament. O,' said he again, 'how strong!' It is true that her skill in drawing, printing and writing is very great, and it is as true that all her movements are very sluggish.'

The attention of Dr. S. was now riveted upon a child about twelve years old, whose head exhibited an extraordinary frontal development. I asked what he thought of her. 'Remarkable, remarkable,' said he, 'for the second education.' I did not understand him, and asked an explanation. 'I think,' said he, 'education consists of two parts; the first relates chiefly to the receiving of ideas, and the second to giving them out. She may not excel in the first part; but when it comes to the second, she will take a high rank.'

Still he was not particular enough. He then at last said she might not excel in writing [illegible] his accent, 'You, Miss, have the bump of so and so, and you, Miss, have the bump of so and so.' He laughed heartily at the verification of his prediction. He said she had courage, much self-esteem, and little caution, and must be guarded, or her imitation would be inconvenient to her.

I have mentioned some of the most prominent cases that fell under the Doctor's observation. He pointed out one pupil as having the organ of language largely developed, and she is certainly distinguished for one of her age. I called up several whose *forte* I had not been satisfactory to discover, and he generally pronounced that they had none.

His visit lasted only two hours, and he left the school much to the regret of the pupils to whom his easy manners, benevolent advice, and knowledge of their thoughts had strongly recommended him. Next day, they requested me to beg him, to honour them with another visit. He promised to do so, but his engagements prevented.'

When at the Massachusetts State Prison, he selected one who probably would, as he said, soon return if he were liberated. This prisoner was there for life. He pointed out another who had, as he remarked, no particular developement that should have led him to crime; and on inquiry, the prisoner acknowledged that he was there for acts committed while in a state of intoxication. He thought the heads of the prisoners, compared with others of similar institutions, were unusually good, and he explained this upon the ground that a large proportion of them, previous to their commitment, were addicted to habits of intemperance, and were influenced by other than natural causes.

[*From the London Spectator.*]

MALIBRAN AND SCHROEDER—*A Comparison, not after the manner of Plutarch.*—It is curious to remark in how totally different a way the talents of two great singers are employed and developed at the same theatre. *The* greatest singers (we make no reservation or exception) now in London, are Malibran and Schroeder: they appear in the same hemisphere, but they occupy different orbits, and convince you of their superiority by opposite means. Malibran is a creature of strong impulse, acute feeling, and commanding genius. To the advantages which nature has given her, she has added a knowledge of her art perfectly astonishing. She is mistress of every style, and of every European language. Like most geniuses, she is flighty and capricious: she delights in the indulgence of whims and fancies, and one of these is to take up a worthless piece and make it attractive. Such, as we have said, is *La Somnambula*: it is dross, sheer dross; but, by the magic of her art, the part of *Amina* delights, enchants us. By a look, a tone, a gesture, she breathes life and soul into a lump of clay. Another of her freaks has been to take the part of *Count Belino* in the *Devil's Bridge;* a pasticcio opera, in which Braham wrote a popular song or two for himself, during the early days of the English Opera-house. It has been forgotten, deservedly forgotten. And why did Malibran revive it? Precisely for this very reason. She is come here to play the alchymist, to show us the reality of the doctrine of transmutation, to prove to our very senses that lead may be turned into gold. And she does convince us.—We acknowledge ourselves converts to her art, and bow to the power of her charms.

Schrœder is a being of a different order. She worships Music as her divinity, and those manifestations of its power which are displayed in the works of Beethoven and Mozart. Her allegiance is a sacred and unchanging principle, and she cannot bestow it at will upon good and bad, upon Beethoven and Bellini. She lives only in an atmosphere of musical greatness; it is the very air she breathes, and without it life would cease. She seizes with instinctive avidity upon all that is lofty, and completely identifies herself with her author. Could we conceive Beethoven to have sung, we would say, "he would have sung *thus*," when listening to her *Leonora*. Malibran will melt you into tears with her "Der parlate," captivate you with her Spanish ballads, or convulse you with laughter at her perfect imitation of "a certain fashionable lady,"—whose vocal powers were once ostentatiously displayed in her presence. Schrœder has none of this versatility. She will turn from Mozart to Weber, from Beethoven to Spohr; but she cannot descend into a lower region. She is the Siddons of her art—equal to the highest walks of it, but wholly incapable of the lowest. She could do nothing with Bellini, and the writers of the trashy school: her aim—her principle—is to set forth what her author wrote, precisely as he has left it, and, regarding herself merely as the vehicle of embodying his conceptions, no more at liberty to play tricks with or make additions to them, than Mrs. Siddons to the text of Shakspeare. Malibran, on the contrary, treats her author with the utmost scorn: her performance is a kind of improvisation, and is different every night.—She is in fact her own author; and if Beethoven would have been astonished at the perfect and faithful exhibition which Schroeder gives of his *Leonora*, Bellini must be no less amazed that Malibran has been able to invest his *Amina* with such grace and interest.

Advantage of Religion in the opinion of an Infidel.—Who would dare, in casting a glance at the [illegible] traced for us, to declare the succor of religion [illegible] less and superfluous? The sources of our sor[illegible] are numerous: we may be persecuted by pe[illegible] calumniated by falsehood. The bonds of a soc[illegible] altogether factitious, wound us. Destiny strikes [illegible] where we have garnered up our affections. Old age [illegible] that sombre and solemn epoch, steals upon us, spreading chillness and dullness over the objects by which we are surrounded. We search every where for consolations, and almost all our consolations are re-

my pupil three or four days, but she had already exhibited symptoms of insubordination. A few months more exprience proved her playful to excess, and so courageous in the pursuit of fun, that she disregarded the restraints I usually impose upon insubordination and inattention.

The Doctor's attention was called to a child about ten years of age, to whom I had found it almost impossible to communicate instruction of any kind, and who seemed to have no memory.

He playfully touched her head, and said there was no deficiency of external developement, but he should think her mental powers sluggish. She will never commit any thing to memory, said he, but will perhaps learn something from those around her. I then told him her case, but he did not modify his opinion as to the external devolopment. I thought this a paradox, but I was afterwards informed that the intellect was bright, until the age of three or four years, when a dangerous humour on the head was checked by powerful applications, which seriously affected the activity of the mind. He recommended exercise and almost exclusive attention to her physical education.

He next cast his eye upon one of the group that surrounded him, and said she had *Form* to a great degree. O, said he, if she would only cultivate this power, what could she not do? But,' added he to me, 'she probably never will. Her constitution is bad—too lymphatic. She lacks energy, and nothing but frequent and powerful exercise will ever reform her temperament. O,' said he again, 'how strong!' It is true that her skill in drawing, printing and writing is very great, and it is as true that all her movements are very sluggish.'

The attention of Dr. S. was now riveted upon a child about twelve years old, whose head exhibited an extraordinary frontal development. I asked what he thought of her. 'Remarkable, remarkable,' said he, 'for the second education.' I did not understand him, and asked an explanation. 'I think,' said he, 'education consists of two parts; the first relates chiefly to the receiving of ideas, and the second to giving them out. She may not excel in the first part; but when it comes to the second, she will take a high rank.'

Still he was not particular enough. He then at last said she might not excel in writing, spelling and such elementary exercises, but when a little older, would in astronomy, natural philosophy, and subjects of that nature. He did not think she was inferior to most children in other respects, but her strength lay not there.

Her history is this. It is my custom in winter to employ the afternoons in giving lessons to the older pupils in natural philosophy, accompanied by experiments with the valuable apparatus belonging to the school. As the experiments are amusing, I have been accustomed to let the younger pupils attend as spectators, without expecting them to study the subject of the lesson. This child, then ten years old, asked permission to attend as a spectator. Her request was granted, and the next day she asked if she might recite the lessons with the class, for I always required the class to answer not only the questions in their text book, but also such others as I thought might fairly be asked. The request was novel; but as I never check any ambition of this sort, without first ascertaining that it is unreasonable, I allowed her to join the class, although so much their junior. As the attendance in the afternoon was voluntary, my regular duties ending with the forenoon, I proposed a prize of two dollars to whichever at the end of the course should have recited best, and should undergo the best general review. At the end of the season, it appeared that she had recited as well as any one in the class. Next came the review. I prepared twenty-five questions different from any that had been previously asked, and put them all to each of the thirty-two pupils that belonged to the class. Ten did not mistake. I then proposed five more difficult questions to these ten, and she alone answered them all correctly. Still thinking it possible that she might have obtained the knowledge from some other source than reflection, I gave her a further review, till I was satisfied that she had understood the principles, and was at no difficulty to apply them. She took the prize, and what was creditable to her class, it would have been difficult to say which was most pleased, the victor or the vanquished.

I next called up a little girl, whom he pronounced quick at figures. She *is* the quickest I have ever seen in the elements of arithmetic. I then called up the head and foot of a class formed of three or four classes that I had been reviewing, and asked him which was the best arithmetician. He instantly pointed her out, but said, 'the other was not deficient.' She was not, when compared with the classes below her.

By this time the curiosity of the pupils was so much excited, that all regular work was interrupted. Children that had been called, remained standing around the Doctor, and in a short time others joined them, and he had an audience of twenty or thirty. He was a decided favorite. At this moment, a few of the larger pupils brought forward a Miss about thirteen years old, who had, as they thought, a very small head, and requested Dr. S. to tell what her head was good for. He turned to me and said, 'Imitation, oh how full!' I asked him how it would be likely to show itself. 'In mimicry,' said he, 'as likely as in any way. Is she not a great mimic?' I had never suspected her of any such disposition, and turning to her companions, I asked them if they had ever seen her attempt to mimic any one.' 'O, sir,' sad they, 'she is the greatest mimic you evert saw. She takes every body off.' This was news to me. 'You may rely upon it,' said Dr. S. 'she will be taking me and my foreign accent off before I leave the room.'

About fifteen minutes afterwards, he jogged my elbow, and pointed behind him, where I saw this Miss putting her hand upon the head of her companions in the very peculiar manner of Dr. S, and saying in

---

stow it all with upon Gobe and Bad, upon Beethoven and Bellini. She lives only in an atmosphere of musical greatness; it is the very air she breathes, and without it life would cease. She seizes with instinctive avidity upon all that is lofty, and completely identifies herself with her author. Could we conceive Beethoven to have sung, we would say, "he would have sung *thus*," when listening to her *Leonora*. Malibran will melt you into tears with her "Der parlate," captivate you with her Spanish ballads, or convulse you with laughter at her perfect imitation of "a certain fashionable lady,"—whose vocal powers were once ostentatiously displayed in her presence. Schroeder has none of this versatility. She will turn from Mozart to Weber, from Beethoven to Spohr; but she cannot descend into a lower region. She is the Siddons of her art—equal to the highest walks of it, but wholly incapable of the lowest. She could do nothing with Bellini, and the writers of the trashy school: her aim—her principle—is to set forth what her author wrote, precisely as he has left it, and, regarding herself merely as the vehicle of embodying his conceptions, no more at liberty to play tricks with or make additions to them, than Mrs. Siddons to the text of Shakspeare. Malibran, on the contrary, treats her author with the utmost scorn: her performance is a kind of improvisation, and is different every night.—She is in fact her own author; and if Beethoven would have been astonished at the perfect and faithful exhibition which Schroeder gives of his *Leonora*, Bellini must be no less amazed that Malibran has been able to invest his *Amina* with such grace and interest.

Advantage of Religion in the opinion of an Infidel.—Who would dare, in casting a glance at the career traced for us, to declare the succor of religion [illegible] less and superfluous? The sources of our so[illegible] are numerous: we may be persecuted by p[illegible] calumniated by falsehood. The bonds of a soc[illegible] altogether factitious, wound us. Destiny strikes [illegible] where we have garnered up our affections. Old age, that sombre and solemn epoch, steals upon us, spreading chillness and dullness over the objects by which we are surrounded. We search every where for consolations, and almost all our consolations are religious. When the world abandons us, we form an alliance above the world. When men persecute us, we create for ourselves an appeal beyond men.—When we see our most cherished illusions—justice, liberty, patriotism—vanish, we console ourselves with the belief that a Being exists, who will reward us for having been faithful, in despite of our age, to justice, to freedom, and to our country. When we regret a beloved object, we throw a bridge over the abyss that separates us, and traverse it in thought. Finally, when life glides away from us, we press forward to a new state of existence. Thus is religion the faithful companion, the ingenuous and indefatigable friend of the unfortunate. He who regards as errors all these hopes, should, in my opinion, be more profoundly affected than any other, by this universal concourse of all-suffering beings; by the demands of grief, addressed to a heaven of brass, from all quarters of the globe, to remain without answer; and by the deception which gives as a reply the confused noise of so many prayers, echoed in distance through the air. It is easy to exhibit the littleness of man and the immensity of the universe; but if we place the greatness of man in what really constitutes it—in his soul, in his sentiment, in his thought, all these philosophic declamations become as the idle wind. There is more greatness in a noble thought, in a profound emotion, in a sublime act of devotion, than in all the mechanism of celestial spheres.—[Benjamin Constant's Posthumous Works.]

Burke, as Deseribed by Erskine.—He came to see me not long before he died. I then lived at Hampstead-hill. 'Come, Erskine,' said he, holding out his hand, 'let us forget all; I shall soon quit this stage, and wish to die in peace with every body, especially you.' I reciprocated the sentiment, and we took a turn round the grounds. Suddenly he stopped. An extensive prospect broke upon him. He stood, rapt in thought. Gazing on the sky, as the sun was setting, 'Ah! Erskine,' he said, pointing towards it, 'you cannot spoil *that* because you cannot *reach* it; it would otherwise go; yes, the firmament itself—you and your reformers would tear it all down.' I was pleased with his friendly familiarity, and we went to the house, where kind feelings between us were further improved. A short time afterwards he wrote that attack upon the Duke of Devonshire, Fox, and myself, which flew all over England, and perhaps the United States.—[Rushe's Residence at the court of London.]

Solitude in Old Age.—As to myself, I have had my full share of the world—a busy share from fifteen to fifty. I should want taste, did I not now enjoy that variety in life which I gain by solitude. Still a medium has ever been wanting, both in my public and private life, to give a zest of true enjoyment. I had thirty-five years of perpetual crowd and bustle. I have now had five of almost continual loneliness and quiet. * * * Now do not suppose you can alarm me by representing this state of apathy as a calamity. It is the blessing for old age; it is the substitute for patience. It permits me to look in the glass without screaming with horror—and to live upon moderate terms of charity with all young people, (without much hatred or malice,) although I can never be young again.—[Memoirs of Mrs. Inchbald.]

From the Boston Patriot.

On Birds and their Misfortunes.—We have already intimated our opinion, that the labors of the scientific ornithologist are of far more practical utility, than the usual observer supposes; and that, even in the business of legislation, a regard to his researches might prevent many errors, which may much affect public welfare. The legislation on the subject of birds

Phrenological Observations made by Dr. Spurzheim, at the Mechanical School of Boston, Mass.

'Soon after the commencement of Dr. Spurzheim's lectures in Boston, understanding that some peculiarities of my school had led him to express a wish to visit it, I desired a gentleman to invite him to visit the school whenever he pleased. He came, October 3d, accompanied by the gentleman before mentioned. It had been previously hinted to the pupils that Dr. S. would visit the school, and they having imbibed the notion that he could see farther than their teacher, were by no means at ease, when a very tall, stout man, with an exterior rather forbidding to children, was introduced. The first impression upon the minds of the pupils was unfavorable, but the countenance of the Doctor, which expressed the delight he felt at the sight of so many interesting subjects for the exercise of his skill, soon removed all apprehension.

The children were engaged at their desks in a variety of exercises, and I requested him to walk freely among them, remarking that he probably did not wish to see any exhibition of their acquirements. This, I said, because I wished him, if he gave any opinions, to do it while entirely unacquainted with the points of excellence which would naturally be developed by any exhibition.

I had just corrected some pieces of composition, and I remarked to him that one short piece seemed to have such a phrenological bearing, that it might amuse him. He read it, and said he should like to see the child that wrote it. I told him where she sat, and we carelessly walked in that direction.—Before we reached her, 'Ah,' said he, '*caution*.' 'Ask her,' said he, 'whether she ever heard any discussion upon the points touched in her theme?' I asked the question, and she, blushing deeply, replied, that she never had heard any one speak on the subject. 'Well, my dear,' said he, 'you have not given your *own* opinion; to which side of the question do you incline?' She hesitated, and he turned to me and said, '*Caution* will take time to consider.' She then gave her opinion with great modesty, and it happened to favor his views of the subject. 'A fine head,' said he to me, 'a fine head. What conscientiousness! and what firmness! A fine model of what a female head should be.'

Caution is characteresstic of this young female, who was then about fourteen years old. She is almost timid. Her talents are not so brilliant as those of some other pupils, but her perseverance which I take to be the product of her firmness, has always enabled her to rise above common pupils, and to rank with the best. With a perfect knowledge of her character, having had her under my care seven years, I could not have described her peculiar excellences as readily as he did.

As we turned to proceed back to my desk, he laid his hand on a little girl about five years old. 'Fun, fun,' said he, and laughed, 'Courage too,' said he, 'look out for her pranks.' The child had only been my pupil three or four days, but she had already exhibited symptoms of insubordination. A few months more experience proved her playful to excess, and so courageous in the pursuit of fun, that she disregarded the restraints I usually impose upon insubordination and inattention.

The Doctor's attention was called to a child about ten years of age, to whom I had found it almost impossible to communicate instruction of any kind, and who seemed to have no memory.

He playfully touched her head, and said there was no deficiency of external developement, but he should think her mental powers sluggish. She will never commit any thing to memory, said he, but will perhaps learn something from those around her. I then told him her case, but he did not modify his opinion as to the external development. I thought this a paradox, but I was afterwards informed that the intellect was bright, until the age of three or four years, when a dangerous humour on the head was checked by powerful applications, which seriously affected the activity of the mind. He recommended exercise and almost exclusive attention to her physical education.

He next cast his eye upon one of the group that surrounded him and said she had *Form* to a great degree. O, said he, if she would only cultivate this power, what could she not do? But,' added he to me, 'she probably never will. Her constitution is bad—too lymphatic. She lacks energy, and nothing but frequent and powerful exercise will ever reform her temperament. O,' said he again, 'how strong!' It is true that her skill in drawing, printing and writing is very great, and it is as true that all her movements are very sluggish.'

The attention of Dr. S. was now riveted upon a child about twelve years old, whose head exhibited

This visit lasted only two hours, and he left the school much to the regret of the pupils to whom his easy manners, benevolent advice, and knowledge of their thoughts had strongly recommended him. Next day, they requested me to beg him, to honour them with another visit. He promised to do so, but his engagements prevented.'

When at the Massachusetts State Prison, he selected one who probably would, as he said, soon return if he were liberated. This prisoner was there for life. He pointed out another who had, as he remarked, no particular developement that should have led him to crime; and on inquiry, the prisoner acknowledged that he was there for acts committed while in a state of intoxication. He thought the heads of the prisoners, compared with others of similar institutions, were unusually good, and he explained this upon the ground that a large proportion of them, previous to their commitment, were addicted to habits of intemperance, and were influenced by other than natural causes.

[*From the London Spectator.*]

MALIBRAN AND SCHROEDER—*A Comparison, not after the manner of Plutarch.*—It is curious to remark in how totally different a way the talents of two great singers are employed and developed at the same theatre. *The* greatest singers (we make no reservation or exception) now in London, are Malibran and Schroeder: they appear in the same hemisphere, but they occupy different orbits, and convince you of their superiority by opposite means. Malibran is a creature of strong impulse, acute feeling, and commanding genius. To the advantages which nature has given her, she has added a knowledge of her art perfectly astonishing. She is mistress of every style, and of every European language. Like most geniuses, she is flighty and capricious: she delights in the indulgence of whims and fancies, and one of these is to take up a worthless piece and make it attractive. Such, as we have said, is *La Sonnambula*: it is dross, sheer dross; but, by the magic of her art, the part of *Amina* delights, enchants us. By a look, a tone, a gesture, she breathes life and soul into a lump of clay. Another of her freaks has been to take the part of *Count Belino* in the *Devil's Bridge*; a pasticcio opera, in which Braham wrote a popular song or two for himself, during the early days of the English Opera-house. It has been forgotten, deservedly forgotten. And why did Malibran revive it? Precisely for this very reason. She is come here to play the alchymist, to show us the reality of the doctrine of transmutation, to prove to our very senses that lead may be turned into gold. And she does convince us.—We acknowledge ourselves converts to her art, and bow to the power of her charms.

Schrœder is a being of a different order. She worships Music as her divinity, and those manifestations of its power which are displayed in the works of Beethoven and Mozart. Her allegiance is a sacred and unchanging principle, and she cannot bestow it at will upon good and bad, upon Beethoven and Bellini. She lives only in an atmosphere of musical greatness; it is the very air she breathes, and without it life would cease. She seizes with instinctive avidity upon all that is lofty, and completely identifies herself with her author. Could we conceive Beethoven to have sung, we would say, "he would have sung *thus*," when listening to her *Leonora*. Malibran will melt you into tears with her "Der parlate," captivate you with her Spanish ballads, or convulse you with laughter at her perfect imitation of "a certain fashionable lady,"—whose vocal powers were once ostentatiously displayed in her presence. Schrœder has none of this versatility. She will turn from Mozart to Weber, from Beethoven to Spohr; but she cannot descend into a lower region. She is the Siddons of her art—equal to the highest walks of it, but wholly incapable of the lowest. She could do nothing with Bellini, and the writers of the trashy school: her aim—her principle—is to set forth what her author wrote, precisely as he has left it, and, regarding herself merely as the vehicle of embodying his conceptions, no more at liberty to play tricks with or make additions to them, than Mrs. Siddons to the text of Shakspeare. Malibran, on the contrary, treats her author with the utmost scorn: her performance is a kind of improvisation, and is different every night.—She is in fact her own author; and if Beethoven would have been astonished at the perfect and faithful exhibition which Schroeder gives of his *Leonora*, Bellini must be no less amazed that Malibran has been able to invest his *Amina* with such grace and interest.

Advantage of Religion in the opinion of an Infidel.
—Who would [illegible]

Phrenological Observations made by Dr Spurzheim on the

2118 visit lasted only two hours, and he left this

MAGY. AKADEMIA KÖNYVTÁRA

288

Glynvi Iron Company.

Bowrington near Bridgend.

My Dear friend

MAGY. AKADEMIA KÖNYVTÁRA

Glamorganshire 29 Sept 1845

I was very glad to get news of you by your
note of 10 Sept/45 which was more than six months in reaching us
I am now staying on the Welsh mountains with my family
(such as are not scattered abroad) where I have a large
community dependant on the Company of which I am the
Chairman & my brother the Resident Director. Both
my pecuniary interests are very deeply involved. This is a
very engrossing place. You will not find it on any Map of
Wales but there are already about 6000 Inhabitants. We
employ between 1000 to 1200 workmen in our employment
& make 2m or 2m 50 tons a week. It is a pleasant
thing to retreat to these wilds & with difficulty accomplish
8 hrs from the very busy whirl & world of my habitual
existence. Of late Parliamentary labors have been very
laborious, but happily our legislation has been wise &
liberal. The last Session has done much for the interests of
our country & of mankind. And I hope the Free Trade
principles which we are incorporating with all our laws
will among other benefits unite more closely us the
Hungarian people. Indeed I do not doubt it — for if
you will produce, — we can consume.

Dr Schedel
Pesth.

This visit lasted only two hours and he left the

to ask about my family. Though six of my
eight children are grown to manhood & womanhood none
is yet married. My eldest son (John) has been for several
years in China, in the great house of Matheson &c
— the largest commercial establishment in the world. My
second son (Frederick) has won distinguished honors at
Cambridge, being a Fellow of Trinity, which makes him
independent for 7 years. He is studying for the bar. My
third (Lewis) is in the Government service in India
He is now in the Mauritius on account of his health which
has been so very much unsettled. He is the only Bankes
in our domestic circle. My fourth son (Edgar) is
secretary to the Earl of Clarendon, the President of the
Board of Trade, a very honorable position for a young
man. My fifth (Charles) the youngest is about
to settle his station at the Cambridge University, having
already got a Scholarship in that of London. So you
see I have every reason to be satisfied with the prospects
of my sons, who are all doing so well. It will always
gratify me to hear of you & yours, and especially when
you have good news to give me.

All my family send kindest regards
and with best love,

John Bowring

289 79

78

Borsóky János

ált

1848-ból.

MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁRA

280

Tekintetes Igazgató Úr!

A Kisfaludy-Társaság által az egyházi énekekre nézve kitűzött szépműtani kérdésre egy valaki pályázni óhajtván, bátorkodom nevében a Tekintetes Urat a következőkre megkérni:

1.) méltóztatnék néhány kútfőt megnevezni, melyekből mind a catholicus, mind a protestans egyházi énekekre nézve pályázni óhajtó felvilágosítást meríthetne; mert a Tekintetes Urnak jeles „költészeti kézi könyvén" kívül több forrásra nem juthatott;

2.) hol lehetne e kútfőket legbiztosban megszerezni?

3.) pályázni óhajtó nincs tisztában a feladatnak e kitételével: „kívántatik a magyar egyházi

3

éne kek <u>bírálati</u> története." Valjon úgy kell é
érteni, hogy az illető pályázó saját bírálatá véle
nyét mondja el az előzorolandó egyházi énekekr
vagy máskép?

MAGY. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Pályázni óhajtót, mint előttem m
gát kifejezé, az ösztönző főleg, miszerint az egy
házi énekek irodalmi állapota egészen el van h
nyagolva, történetét magok a papok sem ismeri
s így némi dicsőségének tartaná, ha e kérdést
minőkét hitfelekezetre nézve kellően kidolgo
hatná.

A Tekintetes Úr könyvészeti ismeretei
tágasak, hogy igen kevés fáradságba fog kerül
ez alázatos kérésem teljesítése.

Minthogy állandó pesti lakos nem vagyok
nagy kálára kötelezne a Tekintetes Úr, ha néhány
napok alatt nagybecsü válaszát „poste restante"
ily czim alatt méltóztatnéke a postára dobatni:

T. cz. <u>Bozsóky János</u> h. ügyvéd úrnak
<u>poste restante</u>

<u>Pesten.</u>

Megkülönböztetett tisztelettel maradván

A Tekintetes Úrnak
Pest, mart. 22, 1848.

alázatos szolgája
Bozsóky János

281

79.
Brassai Sámuel
8 ℔
1828 1860

MTA KÖNYVTÁRA

Tekintetes Toldy Ferencz úrnak, a kir. egyetemi könyvtár igazgatójának, a stb. t. társaság tiszteletbeli tagjának, a Kisf. társ. igazgatóságának, a cs. bécsi s több külföldi academiai tagjának s több megyei táblabirájának, stb.

Bécsben.

Bécs-utcza, 222. sz.

MAGY. AKAD. KÖNYVTÁRA

202
82

Tekintetes Ur!

MAGY. AKAD. KÖNYVTÁRA

Az a nemes és tettel bebizonyított részvét, mellyel az Athenaeum szerkesztősége, ügyemet (mellyben nyer tekintetben ugyan mindnyájunk közügyet) felfogta, ha tiszteletemet az érdemes férfiak iránt már nevelni nem tudá is, de köszönetem nyilvánor kijelentésére kötelez. Ennek némi kimutatásául vagyok bátor a tisztelt szerkesztőségnek egy cikkelyt küldeni, az Athenaeumba felvétel végett, ha arra méltónak találandja. Legegyenesb ~~erőpont~~ kifejezése és bizony nem színlett szerénység, ~~hogy~~ midőn azt mondom, hogy ezen cselely dolgozat közlése által csak alkalmat kívánom bebizonyítani és iránt semmi igényt nem tartok olly hírnévben mintha abból hasznom lám és tiszteletem díjját kifizethetném. Ugyan azért nem csak megsértve nem lenék sőt köszönettel tartoznék viseltetni a T. Szerkesztőség iránt, hogy ha irományomat, ~~a~~ folyóiratuk czéljának vagy érdemének meg nem felelés esetében, elmellőzendi.

Azt hiszem maga helyén lesz, ha itt nyilatkozást teszek, miért esett, hogy eddig elő nem valék bátor az Athenaeumba dolgozó társaság díszes körébe lépni: Ennek oka az, hogy a' mi szabad időm szétszint

hiva

hivatalos foglalatosságaimtol részint a Vas. ll.
szerkesztésétől (melyhez egész éven át is alig kapok
egy ívnyi idegen dolgozatot) megmaradna, ebben ha e
mein szük köre valamit sugalla, barátsági s haza
fiui kötelezettetésemnél fogva, a N. Társalkodónak to
vabbám áldozni. Megvallom hogy miután a'szebb
ven, mint Athenæumba dolgozatot igért iróje, kö
tetette, a' jelebbi mentséggel hamarább kellé vala el
állanom; de ha hibáztam is annak elmulasztásával,
ezért nevem mindenkori kimaradásával méltán meg bün
tetve és ezirányti nyilatkozásomat remélyem találkoz
vunkra halasztom. Jelenleg küldött dolgozatomra
nézve pedig reményiem megengedi a' Szerkesztőség,
hogy az hálám kinyilvánításán kifejezésének ma
radjon és semmi honorariummal ez által vissza nem
lehet. Nem fogok-én azért soha utazásom kiadott
sok dijról beszélni!

C. vigjátékát látók, s valóban bámultuk a' Szerkesztőség
nagylelkűségét, hogy annyi jót is mondhatta róla:
Elis dicsérhetnők comica situatiói tömérkényse-
gét, mi különösen ÖT irtbeli tárgyalásában tünik ki;
dicsérhetnák a' characterekbeli különfélességet, mivel
öt személy 13 charactert hud elénkbe varázsol
dicsérhetnák tartalmasságát, miszerint 6 fertály alatt
több változás lefolyt benne mint Shakespearenek
vagy — Raimundnak akármelyik darabjában; ha
nem minden örömünket s magas találmunkat el
rontá azon obscoenitas, mellyben csak a' bak-
ter lehet párja s a' mellyben unalom „megborzad
ko

bozánk. — Színházból kijövetünkkor egy uri ember
kinek szini ismeretségünk ha ha nem legmélyebbek,
legalább legkiterjedtebbek ezt mondá: „Én nem
tudom miért hívjak ezt vígjátéknak, talán mivel
fellegi uri longnette helyett gyertyával néz?"
— Egy ebaránt játszanak a' Viedenen elég rosszabb
darabot is ennél.

Bátorkodom még kérelmi a' Tek. urat, hogy egy bizonyos ha
szadalmas recensiot, melly talán Kövelgiznak fogat
átadatni tőle elhárulván, méltóztassék fidelissimak
felszeleltetni; és ezen ide mellékelt nyalábocskát
Prof. Sadlernek átküldeni. Ennyi alkalmatlan
ságomért pirulva kell bocsánatot venned és kijelen
tenem melly teljes tisztelettel vagyok

a' Tek. urnak

Kolozsvár Sept. 28dikán
1838.

alázatos szolgája
Brassai

MARY GRAHAM
KOLLEKTION

493
83

Tekintetes Szerkesztőség!

Det. gyűlésünkben tett szerencsém a' Tek. Szerkesztőséghez 2 db. kolostorabeli szekercén egy szabadalmat indítani, mellyből némi egy a' Athenaeumba ajánlva is érkezett, részint egy Prof. Sadler arra intézve nyilatkozni való. Mivel hozzám intézetnek nem tapasztalhatok, nem tudom megértésemet az elmélkedésre való illetőkhez tenni. Ezért bátor vagyok tehetőségemet a Tek. Szerkesztőségnek azzal az óhajtással ajánlani, hogy az Athenaeumban egy sorból álló véleményemet egy nyilatkozatra: Ezen szabadalmat szabadságra terjedő magamnak a' Tek. Szerkesztőségnek figyelmetes és angol Athenaeumban felvétetni sokáig, mellyet a' kis való fogyatkozásban és mostani Zeitschrift bark. és utánna mindenben

Min.

MTA KÖNYVTÁRA

89

I. Szerkesztőség!

Rajzkönyvem egy példányát kegyes
elfogadási és lapjaiban is mertem
tés végett bátor vagyok ezennel
el küldeni a T. Szerkesztőségnek,
ki is megkülönböztetett tisztelettel
maradtam

a T. Szerkesztőségnek

alázatos szolgája
P. Marsáni

U. I. Bátorkodom
kijelenteni az iránti
óhajtásomat mi szerint
vagy Heunfalvi vagy
Neustalmaun urak
szeretnénm ismertetőül
megnyerni.

6

87

bok.
mol.
ezdve
int
egy

Ur!

, de mind az ol-
ke leíró fejtsék
la írásúl okos
a Ht. Urat,
Szerkesztőségé
a bocsája az
nek az endelles
lo Czikket. —
vetett bevezés illesti
, hogy Világ ti Ak.
alatta, egy fogadás
lecendő fel. A' fogad.
vagy nem fedhető.
ő közlete dési vagy
rendben által
l. Megtiltásáig.

alázatos szolgája
Brassai

88

MAGYAR AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Ab. Collectaneum
de
Literatoribus Hungaris

Pesthini

f. beli — nov 9 840

Nagyon tisztelt barátom uram!

Kedves régen elvállalt fordításá-
melly első ötletében már 7 éve hagy
bőr ezennel reszelő alá veteném;
's reménylem hogy jelen alatt mind
befejtésére, mind a' hozá vagyon-
ami szándékolt rebirás eredeti
részint methodicus apparatusok
készek leendenek. Ezt azért bátor-
kodom kéggyedni. t. b. az birodal-
maton megírni, nehogy a' más
által felhányódott fordítmány ma-
gára bírálók kezébe, mielőtt
ei felszólításomám kiadassék,
vagy épen ezeknek ajánlására
az engimnek is egybevetésére nél-
kül nyomás alá adassék. Ez
ellen egyfelől óvást tesznek,
mint magamat legrégebben a-
jánlotta és az acad. által elő
fogadott, (még pedig, mint az
acad. akkori titoknoka Dobro-
szki úr levelából világos, a' ha-
tárnapi kitételig egyedül a-
jánlkozó és egyedül is elfoga-
dotta) fordító. Másfelől pe-
dig kéggyedni barátságos se-
gédet

gedet igényeimre nézve,
mennyiben igazamat lát-
ärkodni. — Egyébaránt igya
szem, hogy fordítmányom ne
fordítmány s az academicusnak
szégyenére ne legyen.

A' mostani társalkodóban az igaz
illető körülményt Világosról
tudom hogy leggyek jó értel
mében tudják venni. Még a
gyakorlatnak Commissionariusa
jelenne, kulcsul szolgaljon,
hogy az elmesség erejét sok
sem jó igaz ábécésilin, m
tekintetben a' Vackor szó
bizony nem tesz jót.

Lapjenti sat. Ez eremel leggy
tapasztalt barátságába ajá
maradtam
J. barátom Braunak
alázatos szolg
Bra

U. J. Válaszul egy pár szót körülek
tsétek. Ti Parthenon ismer
sét ugyan vájjuk.

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Tekintetes
Schedel Ferenc
Urnak
Budapesten

Tekintetes
Akkedal Ferenc
Úrnak
Budapesten

Az Athenæum tisz. Szerkesztőségéből.

86

itor vagyok kegyedet felszólítni, miszerint
a' Bankokról „Bankismeret" cím alatt
már már bévégzendő munkámról tenne
említést. A' közönségnek sokkal pon-
tosabb és kiterjedtebb kalauzra van
e' tárgyban szüksége, mint a' milyenül
a' magyar hirlapi czikkek és megjelent köny-
vek szolgálhatnak, s bizalkedem magam-
nak hogy többet és tudósítóbbat adni, ’s a'
mit az olvasó nálam két forintáért
megkap azért könyvtárt kellene szere-
nie. A' könyv két részből áll. Az
első" ormelet ’s tartalma a' bankok
Lirmai osztályozása, fogalmazása ’s
vezető elveinek kifejtése, 20 §. ben.
A' második rész a' világtörténetét
bankügyi tekintetben egy általános
szemlében előre bocsátva mind azon
bankokat, mellyeknek történetei-
ből vagy szerkezetére módjából ta-
nságot húzhatunk, részletesen, ’s a'
reiánk alkalmazható vagy alkalma-
zást tiltó pontok kiemeléseivel is,
merleti. Ha munkám a' magyar
irodalom középpontai nem jellemzik
meg, pótolja ki e' hiányt a' kegyed
nyomó szavazata és ajánlása. —
Egy czim alatt folyamodom kegyedhez,
mely

6

mert hasrinte személyébe bárom
is; de honárszetben, irodalmi te
kintetben és, merem hinni, iránt
mi szivességben, egy. Higgje e
Kegyed is, hogy, bár egyszerű hívő
de Kegyed iránti tiszteletben ha
rom vagyok és maradok

Kegyednek

tiszteló barát
Brassá
M

Kolozsv. Dec. 19
1841.

MAGYAR AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Athenae
ruel.

Kolozsv. oct 9. 1860.

287

T. Titoknok ur!

Gyakran kérek, hogy éppen mostani sok és bok
ra dolgai közt alkalmatlankodom levelemmel;
de részint oly tárgyat illet, mely tán egyszer
nagy gyülés határozata alá tartozik; részint
pedig rövidséggel igyekszem becsei ideje egy
részét megkímélni.

Mondandóm kettő:

Egyik az, hogy a mióta már egyszer felvilágosítottam
vala a T. Titoknok urat, annak mesze is tudósí
gát látom; t. i. a T. T. népkönyvnek teljes csillag
gászati naptárral bíró kiadását; körülbelül
a Nagy Károly korabeli módorban. Ezzel még
egy vonást toldok rajzomhoz. En ugyanis az
akadémiához nagyon mélyónek tartanám az
initiativát abban, hogy a kiadandó naptára
minden más naptáraknak mintául szolgáljon
—mindenik természetesen annyit véve belőle
át, a mennyi tervével s formátumával össze
jár. E végre az akad. naptárnak nékönyvet
két évvel előbb kellene kiadni, ugyhogy pl. a
jövő 1861. év septemberben v. octoberben kapható
kijöhetne az 1863-ra szóló. Engemet az ügy
annyiban érdekel, hogy az emlitett csillagászati
részt kidolgozzam. Ha, földiekre szállva, megem
lítem, hogy jómagam tervét a Nagy Károly (akkori) kéz
vező körülményeim közt, legfeljebb 200 o. f. díjt
kívánatosnak, kér a t. titoknok ur remélem, nem
nevem nem vesszi. Akarom állítni, hogy az ily fél
tételekkel az egész osztrák monarchia egyetlen
egy csillagászát sem fogja felvállalni annyiért; a
tervo végrehajtása pedig, ismétlem, az akadé
mia titkárságának tekintélyének öregbedésére fogna

Bolgá

51

3

Szolgálni ez urocknak és ügyébe tevékeny
gjére és körbenjárására becsületes és hálá kön
a maradék eltá méltó jutalma. Minden eset
bátor vagyok helyesbítésbe vagy ellenkezője felől
bírni a T. urocknak arról.

Második mondandóm az, hogy én a T. urocknak a
tsolás a m. Bolgai Farkas felett tartandi cs
bevétele iránt siettekkel vettem s abból a fe
tsolatást egy physicai és morális, óriási nehéz
gekkel kűzdem hektő vállalatra megértetem
Ollik ezek a nehézségek, mikor nekem is tőlk id
lesz irni s a T. T. urnak is olvasni, körülm
gom, addig pedig tsészségemet jeleutsém a
dőkre, időhaladtokat kérek.

Ennyiből áll jeleutésem, melyet a T. s ur függ
mébe ajánlván tiszteletel maradok

a T. tiszteknek urnak

Alázatos szolg
Brassó

MAGYAR AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Tekintetes Főtiszt Úr!

Bármi csekélység ő, mivel szolgálhasak, de mind az vala
mivel előtte annyira tiszteletbe levő személyét
kívánságát teljesíthetem azonnal örömest okoz
nekem. Örömmel tudósíthatom a' Főtt. Urat,
hogy az Erdélyi N. S. nevében szerkesztőségé
teljes készséggel szabad bárónára bocsátja az
Athenaeum Főtt. szerkesztőségének az érdekes
Kereskedésbeli viszonyokról szóló czikket. —
Mit a' Főtt. Ur becses levele alján vett tiszteletes illeti
csak annyit szabad róla felelnem, hogy Világi Ar
tul álnéz, ki lappanyon pedig alatta, egy fogadár
megnevezte vagy elvonteve federendi fel. A' fogas
dári pedig épen ezen titok fel vagy nem fedezhető
lényét tárgyazza. A' történhető közlekedés vagy
Sibrok hiányairól vagy csekély rendben által
tétethessi Világi Antal annal. Megtiszteltetés
tetes tisztelettel maradt.

a' Főtt. Tiszteknek Ur.

Kolozsv. 2/2 1839.

alázatos szolgája
Brassai

Kolozsv. nov. 13. 1860.
Vitt — 20.

Magyar tisztelő társaink úr!

A „illető" bíráló urak igen helyes bíbáltak[a] dolgait nagy kösönettel vettem. Valóbán hallucinatiói vétség volt, éppen mintha sakkjátékos a lovával egyenesbe menne mint a futóval. Magunk a bírálók is láthatók belé igazíthatónak volna a szövegbe. Ugy után magam igazítván belé, küldöm[b] ismét vissza.

A mi philologiai vigyen értekezésemet illeti, magam is óhajtanám, vagy óhajtottam volna, hogy mondja „vesse együtt és egyszerre jöjjön ki"; de bár csak azért is, hogy afféle nem kevésbé tüzetben mint igazságtalan ítéletkozásokra ne legyen kitéve, mint ez a kétszer nyomtatva, hogy „a magyar mondat sül egy szó vincz benne." De most már nem adhatom szózatomat rá — a mennyiben már levelező tagnak szózata lehet. Első, ben azért, hogy az 100 részeknek mondhatni minden sora a léleké nucleusát foglalja már magában, csak nyomatási által bővíthető terjedelmében kell szemem előtt állania és fogadnia, hogy bizodat dolgozhassam ismeretben. Másodikért azért, hogy Hunfalvy P. barátunk, a még világ előtt nem levő munkáj

[a] Igyvan az utóiratban.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

MAGYAR AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

munkára már is bátorlek és serjedelmes csa…
latot irván, ekkes nem szálhatok kusonlo terj…
delmés el unalmas ismétlések nélkül, bolotte…
a közönség előtt lesz a csáfolt vagy csáfolni
akart mü rövid idézetekkel vegitven a dolgo…
nem lesek felelősségben károsan nyilvánosan.
Ennél fogva, nem „pózakkal, hanem kérelem
bátor vagyok sürgetni minél előbbi kiadásá…

Leggen még szabad megemlitenem kettőt. Egy…
azt, hogy a t. Tit. ur nem méltoztatott …
talni közelebbi levelemre, melyel alkalm…
tankodtam. Ellátásolik, hogy Euclidest …
verkednék kivonni „mély porából“ …
adni maradékainknak.“ Hiszen tán a…
kolainkat nyomasztó békók levetkezével …
idoes ezekre nyugtatnunk nekik az
1–VI. valamint XI. és XII. könyvek külön…
nyomatával. Ha az angol iskolák egy
Stephenson’t, Brunnelt vagy Clarkot …
tak előállitni azon az alapon, tán a…
magyar iskolákban is teremhetne rajta…
még egy Győry Sándor; egy-e?

Teljes tisztelettel maradtam

a t. titoknok urnak

alázatos szolgá…
Brassai …

U. J. „Hogy etymologiai tanulmányait …
fogtartsam, bátor vagyok figyelmeztetni, hogy …
jövőből, v lejövőből illetve, valószinüleg …
föl, nöl, föl, löl, és hozá járulólag: höl …
(hová) és höl (hol v. hol)lemének az ana…
logia számára vont eredeti teljes tör…
zsökalakok?

U. J. Vajjon a dolgot jobb és tömöreb…
ebb állásától lehet-e remélnünk …
a magyar akademia eredeti terhének …
v czélnak visszanyerését is?

40

MAGY. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

40

80.

Brezityánszky Béla

ítélt

1840-ben

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Tekintetes Tudós Titoknok Ur!

A' magyar tudós társaság' igen nagy érdemü elnöke Ö Excellentiája még mult Hó' 8kán kozzám irt becses levelében, mellyet én csak folyó Hó' 3kán kezemhez kaptam, kegyes volt felszólitani, hogy a levél' vételétől számitott két hét alatt Elemer' adatait a m. t. társasághoz küldjem. Ezen kegyes felszólitás' köveskezében jelenesem vagyon az ide mellékelt Veben leiro Elemer' rajzának vázlatát bekülteni. Ki egyébaránt minden féle áldásokat pirulyon óhajtván maradok meg különbözetes tiszteletssel

Tekintetes Uraságodnak

Kaposvárt
Augusz. 12kén
1840.

alázatos szolgája
Brestyánszky Béla
kir. orvos, mint levelező tag.

81.

Breznay István
ált
1831-ből.

MAGY. ÁLLAMVASUTAK KÖZPONTI IRATTÁRA

Tekintetes Professor Ur.

Az Orvosi Jár. Elöljáróság Jelentését, a Magam, és Orvos Doctor Dániel János Ur Képéről, 10. Bank-Notaliy forintokban ide Rekesztem. Év-Negyeden, Kénszer, Vásárok alkalmával Ki, Vánnyuk Mind Kettőn el Kozatni.

Egyébbaránt ezen fecsegő Kocsin meglelésén való sziwes örömömnek jelentése, s annak érdemes Ers elő Kencsele okajtása mellett alázatos tiszelettel vagyok

Ilekben 8. Febr. 1837.

alázatos szolgája
Dreznay Józsa.

82.

Brockhaus

2 dt

1854-60 l

3

3

995

Professor Toldy in Pesth

997

Leipzig, 10. Juli 1854

P. P.

Unter den ausgezeichneten Persönlichkeiten, welche in der in meinem Verlage erscheinenden **zehnten Auflage** des

Conversations-Lexikon

geschildert werden sollen, befindet sich Ihr Name. Um nun bei der Abfassung des Sie betreffenden Artikels aus den besten und sichersten Quellen schöpfen zu können, ersuche ich Sie im Namen der Redaction dieses Werks, mir **unverzüglich mit directer Post** die nöthigen Angaben über Ihr Leben, sowie über Ihre literarische oder sonstige Wirksamkeit zuzusenden.

Auf die Erfüllung meiner Bitte rechnend empfehle ich mich mit Achtung und Ergebenheit

F. A. Brockhaus.

Ihre Antwort bis [illegible] erbitte ich mir, damit der [illegible] Artikel noch vor Ende August fertig gedruckt werden kann.

Ihre Hochwohlgeboren mit Dank für die Ausstellung meiner Bitte zu benachrichtigen, zeichnet sich mit vorzüglicher Hochachtung

Ergebenst

J. A. Brockhaus

F. A. BROCKHAUS.

296

an Professor Toldy in Pesth.

297

Leipzig, 2. October 1854.

Die Redaction der zehnten Auflage
des
Conversations-Lexikon

[illegible]

Hochachtungsvoll
F. A. Brockhaus.

51 3 3

Cpf

83.

Brüx Lajos

3 tt.

1816–1852.

61 . 73 73

Vett. ad. 13 1840

98

Tekintetes Úr Uram!

MAGY. AKADEMIA KÖNYVTÁRA

Kazinczy levelei hogy egybeszedni szerencsém volt nyilvánosságra
fő körelessségemet ismerem a Tekintetes Úrnak mint Kazinczy ezek legjelesebb műveit
adó mint Kazinczy ezek legjelesebb műveit kiadóját e részben is megkímélni. Ezért
Jahn barátom azon rendeléssel küldötte Pestről nekem vissza a Tiszt Dálkos ide le-
veleket hogy a Tekintetes Úr egy példányban nincsen a Kazinczy munkáin kívül kívánt könyv-
árúj zsebemen is kárba lévén az általam egybegyűjtött nem fogadtathatnak el. Ezért
Tekintetes Uramat arram el ki nyilvánítani rendeli Dő előre tudtára adni a pénzekbe
nyomtatás végett nem akarván a Tekintetes Úrnak sem engedelmes kérni hogy engedje
meg nekem azon magyar szerencsét hogy a Kazinczy leveleit a Tekintetes Úrnak is
ajánlhassam. Így vagyok reménylem is engedelmet nem kiba nyán ezt most egyszerűen
nyilvánítom e kárim pénzeket példányal szolgálok. A kiadásba nem feledtem el hogy
arról

MAGY. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

arról kiderülne, vagy a' 30 ik évtől, mávagy sem hogy Sipy Pál egyik legközelebbi rokona vagyok, ván engedelmek kell vala néném K[illegible]
nénezy' élő gyermekeitől; se arra kell lés nem nyilvánítom, s'Deczem a' Tekintetes ur[illegible]
ugy azt is Lugy Vaszary Gábor fia é a
Lakhatalan Jeremiának.

Alázattal teszem a' Tekintetes ur[illegible]
kivánt fiatalokat párolló regéli vonáglás
kalauzam nélkül napon egy Tekintetes
za urhoz küldöm regényem mellett - ha
denesnek találnak egy az megvásárlá
kiadni vállalkozó könyvárúsnál párfogó
ajánlatot remélni nincsen hogy ezt meggy
párfogó szavo lejtsem fel. - a' Tekintetes
ur kegyei körül hazafiúi
jelenel imádó a'

Tekintetes Ur ra:

Nyásvárosy. Sept: 20 1846.

ajánlója
Brúr Sopron.

99

Tekintetes úr!

Tisztelettel melléklek itt egy török okirato-
mellyet a' forradalom után sze-
rezzem; méltóztassék megpróba-
ni, más műértőnek adni, vagy
az ugy kezelni, azzal ugy ren-
delkezni mint tudományos bé-
látásával egyéb-; ki nyil-
vánul maradok a'

Tekintetes úrnak

alázatos hontársa tisztelője
Brózlajoth

Szászváros, aug. 10. 1851.

Kiváló Tisztelt és szeretett Barátom!

Ajánlom Tekintetes Urnak a' mellyben az okirat
Tekintetes Úrhoz fordul, kérem ennek
lehető pontos teljesítésével.

Pesten

Vettem aug. 24. 1852.

100

Tekintetes úr!

Van szerencsém az akademia számára némű históriai nevezetességű egyéneki leveleit felküldeni s e.f. voltak illyek halmazzal nállam, de a forradalom utánra csak e maradt; s voltak ezeknél sokkal nevezetesebb darabok, egész sereggel, az e város levéltárában, de több kérésem daczára is azokat az önös számos sanálás az akademianak még csak párban is felküldeni vonakodott, mig 1849-ben sellyesen elvesznek.

Ezek, mellett ide mellékelve szerencsém van felküldeni Benkő Józsefnek „Transsilvania, az Erdély Históriája Erdinak Magyar Nyelven találás kezirásaikról" Nevezetes darab, mert a' halhatatlan

irónak

MAGY. AKADÉMIAI KÖNYVTÁR

irónak eredeti kézirata; és m
után művei N. Enyeden min
fölégettenek, nem hiszem h
valakinek Benkő J. eredeti
kézirata ma megvolna.—

Nem volt szerencsém az
„új magyar museumot" olvas
ni, de ha Benkő'e „Tudósítá
sa" érdemes rá és abba helyez
foglalhatni, parancsoljon
azt az említtem derék mű
kiadni, és azután az eredeti
kéziratot tiszteletem jelén
az akadémiának bemutat
ni, ajánlani.

Ez ügyben éjjen egy évvel va
szerencsém az akadémiának
egy rövid levelet felküldeni
Az „Erdélyi Múzeum" tartalm

meg

meg volt-é ismeretesse? Hogyan
lehetne azt megszerezni?

A' Bolcskai Ivánn végrendelete és némelly erdélyi fejedelmek okiratai helyes tekintetből az új magyar museumba?

Kegyeskedjen a' Tekintetes Úr — ha foglalatosságai engedik — engem egy pár sorokkal ez iratok átvételéről tudósítani. Tisztelettel örökké és határtalan tisztelettel maradok a'

Tekintetes Úr'

Kászvarosi, aug. 9. 1852.

hazafi tisztelője
Brassai Sámuel

51 3 2

701

ROYAL ACADEMY

84.

Bröderlo Maria

i'att

1857 böl

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Geliebteste Frau
Barbarotte

Schon lange wollte ich diese Zeit
an Dir richten, und Dir be[illegible]
meinen Bruder Moritz den Mass[illegible]
tor ist, und Dein [illegible] wegen wie
allerdings, nach Deinem Tode [illegible]
ihr geliebtes Kostchen [illegible] Dein geliebtes
Pflegekind ein Asyl wo[illegible] meine Va
[illegible] zwei Tage von seinen [illegible] Spiele
[illegible] Abwechslung be[illegible] hatte und
beruhigt [illegible] einig Dein Bruder ist zu na
[illegible] viel um um Dich Vorlabra zu dann
[illegible] ten und, und Dein Herzen Dir Vater
[illegible] und [illegible] zu drucken, dass gewiss Dein gute
[illegible] liger Papa verdient, und so will ich
[illegible] in mit Dein Kostchen Barbarotte, Dein
[illegible] ser Papa nicht verräumtlich sagt,
[illegible] kommt machen, da mir [illegible] auf
[illegible] straff Zöldös gewaltsam Sorgen
[illegible] te, dass nun gewissen Pauler Dir
[illegible] schwende für Papa sagen wird,
[illegible] Du wären [illegible] gut, wenn er auf

Die Titula allein Sprache wüßt, was
nicht in Druckschriften sind um sie
zu können, sind folgen sie.

Publius Ovidius Nasonak Versei
a Kötetben.

Titus Lucretius Carus a Lengek ter
mészetéről Lat Könyvek. (fordittás)

Horatius Flavius Verseyetei
Kötetben. (fordittás).

Magyar történetek történetei
a Dicsö ausgleichs Kaybol szarmazo
Kiralyaink Latott Kötetben nyom
ta Sylvesters Pál.

Nyomtatasban még kinem jött
Közlései tantalma: Eletet e
jutalom Kérdésre. 2 Kötetben.
a felséges angyaiai Kaynak érde
meiről törvényeink tökéletesebbi
tésül. Sylvesters Pál munkája.
Vélemenyadások vagy Könyvismér
tetések és bíralatok. Sylvesters Pál m

Confoederatio primarvarum Constitutionis
Regni Hungariae. Tentata pro Paulum
Sylvestris

A magyarhoni politikai tiszti és
rendek. Szerkeszte Sylvester Pál.

Fontes Antiquitatum Juris Hungarici
collecti opera Pauli Sylvestris.

Nun bitte ich Dich zuerst diesen, alles
dieser dem Gelehrtengesellschaft mitzu thei
len dem guten Papa sagt ich aber, wenn
mein auf diesen Tode, dieses seinen Sprache
gemäß geben können wollen so schaft
es nur fort, das ich glaube können Sie
es verstehen wird, vielleicht wünsche die
Gesellschaft, auch ihre Nachrichten die
gemäß geben übersenden und wenn
die die Nachrichten endlich hätten denen
Sie das Leben übersenden
sie, wenn sie gelesen hat sendet sie
mir diese Gesellschaft übersende sie Ihnen
ein Stück beim Schreiben — ich lege
die bitte von Ihr Herz, und wenn
sie etwas wünschen so bitte ich es mir
mitzu theilen ich werde dann mit
Freuden Denenselben mich gefällig zeigen
Ihr guter Papa verordnet gewiß, daß
ich übersehen werde, was er geschrie

bare und in seinem kleinen Verkehrskreise
von vielen glücklichen Ehebündnissen viel schönen
Versen:

Ich weilen in Wien seit dem
Tode Ihres Vaters mit meinem geliebten
Gemahl; meine Adresse ist Landstrasse
Hauptstrasse № 284 rechter Hand, Ecke
Rasumofsky Händel.—

Indem ich mich in Ihr gnädiges Wohl-
wollen empfehle, und meinen Dank
womit entgegnete Schuld, verbleibe ich
Ihre

Ihre dienstwillige
Marie Brüderlein
geborene aus dem Hause Clemens

Wien den 24ten April 857.

MAGYAR AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

85.
Budena Józsefné
ide

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

1854

Tekintetes kör!

A' mint a' multkori történetirói bizottm. ülésben elhatároztatott a' Bekrauerek adandó választásban nemelly másolati és fordítási kibúvót kellene jövendőbeni mellyek kifejtésére én ajánlkoztam. Tegnap megint B. Eötvös ur iránt fel[illegible] és mivelhogy ma T. Szalay titoknok ur[illegible] megtudtam, Bekrauer már megint úr és nem kell már tovább kérni a' felelet[illegible]. Kérem tehát arra kiket kifejtése végett Tekintes úrtól 1.) Szilágyi és Szilády vételenyiratát 2.) A' Bekrauerek levelek egy exemplárját vagy mind kettőt. Hasonlóan másodrendbeli fogok azolgálni beiktatandó kifejtésekre, mellyeket talán minjárt németül is írhatok!

Teljes tisztelettel

Tekintetnek

al. folgalja

Budenz

v.8. ψέφεσθαι nem használatos mediumi alakban, hanem ψέφειν. Alkalmasint μέμφεσθαι lebegett versszerző szeme előtt.

2. κώφα, hibás, mint dorizmi alak, mikor nem épp ebben nem él versszerzőnk. 3.) ἔβώφα az ἔσοφᾶν = σοφᾶν imperfectuma akart lenni; de hibásan van képezve, írva is. De ezért élhetnek így is annyi licentiával, hogy ἐσσώφα-t 8 s' metrum kedvéért 3 tagúnak olvassunk.
4.v. ψυχὴν ψυχήν – tulajdonképen vocativus akart lenni, de ezt a metrum megrontása nélkül vissza nem állíthatjuk. Legfeljebb a végső valót így: ψυέν.
5.v. Mérlőre versszerző bi a μήν (mensis)-re tápogta a luna jelentését. Mert különben csak pápyjai hadidonnek járt a μήν. Sokkal obscurusabb és barbarusabb istenség fem mint κώφη mellett szerepelhetne.

Tekintetes Toldy F. urnak.

Leljes tiszteletel

szolgája

MAGY. TUD. AKAD. KÖNYVTÁRA

Január 23dik
1830–1850
86

9. v. ὄλβιον volt, hibás.

10. v. Rossz a' χρυσ mint nyomatékosabb önálló névmás ἑρεῖ helyett. De ezen nem lehet segíteni, az eredetiség megtartása mellett.

13. κάπρος (caper) volt – mi ebben tizennyára csak ὑάχιτον καρπόν helyett, a' mint a' 15. v. beli ῥίζαν is sejteti.

– χρᾶσθαι volt, mi dorismus volna. — A τό is alkalmatlan talán τε volt írva: akkor καρπός τε kellene.

P. S.

Ime átírtam ezen nem igen jó görögségü sorokat, kiegészítvén as-ek magyarázt vár az ékezetekre, s némely vsz alatti külső hibákat. A correcturába csak egyetlen írtam te, mert már tele van írva, s nem is tudom, mennyire akar Tek. úr eltérni az eredeti írásától.

Tekes tiszteletét mondok Tek. úrnak

alázatos szolgája
Bredetzy.

MAGY. AKADEMIA KÖNYVTÁRA

Tekintetes Toldy F. urnak

tekes tiszteletével

helyben

MAGY. AKADEMIA KÖNYVTÁRA

Bredetzy J. 1.
2 db
1830–1850
86

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

166

Pest. 16^{ik} Jan. 1830.

Kedves Barátom!

Tegnap barátságos levelét, mely mennél később érkezett, annál inkább megörvendeztete, örömmel értesem Tőled. hogy leg és még teendő nyár, és őszi tárlatokon sok képpel kapsolnak a sokaság. Melyekben Barátom nyája közöl kelendő; vezérelje Barátomat a Magyarok Istene mindenütt, mint Ő gyermekét, ki elhagyott nagyvilágban szántóvetői iparkodik, és a Tudós Világ előtt is reánk elhalgyattatásra jelen tűrelmét kérjük. A míg Barátom a Külföldön tekintés gyűjtögető lép is meresen, addig magam sem tétlen tűrjük magunkat; ugyanis e. Hetben a napokban végzek le a könyv. Pathologiámat, melyet még egyszer átolvasván diaetikámmal egyetemben Tekintetes, hogy a jövő napnap a magyar Tudós Világ e. Lei ben bocsátkozhatom; és jövendőben, ha talán valami szerencsés és őszinte Barátom azonnal jó és jese ol. dalát kimondjak, nem leszek idegen nemzet szánom. ványaim számára, akt németül is kiadni. Most a Hahnemann Organonja nyomattatik, melyet Dr Horváth a Pest kiadás szépen fordítván magyarra, a két szerzőm magam hozzám a 4^{ik} kötet nyán rendbe. A Helicon nyak két képes Atlasz megra. gyorítottam, a más hetben örömest Barátom valahu. hol, mert sok időben Pelnéki dr. és nőmet leghő. Lelebből üdvözítményain hivőlgosz áira kíván. ván szentelni, és akt szeretném, hogy a jövő esztendőben a Physiologiámat adhassam ki, mint sokunggyan reményleh is. A Kéz többi idő. jeis a mi egolyó viszonyunk tökelyítésére, gyar. apítási sára szentelem örömest. A Bécsi Cata. zára nézve semmi reménységem sincsen, még is nincs kívül, sok akért szeretném vecsinálni, hogy tehüldről már elkészülő

Pathologiamas, mely a Haromnemüléből egészen
különbözik, megemlékezik mis gondolhat felő
a Bécsi Nagy fejek. Az idén az Universitas
üzenetet ők nagyja fogják Januárban
nálunk ülni, melyhez jól készülve vannak
a Professorok is felszólítottak, hogy ekkor ünne
ből kifejtéseire ékes és okos válaszokat tegyen
De ez nem fogas Városok közöt, csak
Nagy. Lesen fl. Harangyni folyó em
pekszet hittes, azon tanuló ifjak száma, k
a fölszámadó hirdetések legjobban megfejtik
a mi facultásunk száma három egy pén
jat, a három hirdetések tartalmát már ki
válaszattak, de akok ányira fellengős, h
és vártok tőle, ne hogy Uramis fellelés ne
jöjjön le akokra; ezen alkalommal több kül
földi Tudósok is meg fognak tiszteletesni D
Cultásunk collegiallis ünnepélyével, ha
lás azt a dolog természetét megengedi. A nagy
Orvosi világban akolan semmi nagy változás
sem történt, nehány Chemiai Magyarázatis
tételeket kivéve, melyek Schuper Károly
Kára alatt nyomtattak, és melyek már elégge
fabarcsak folyok, darabokalanok, úgy hogy
chemiai nyelvünkhez alapjáig nagyobb részt
megtévé semmi gondot fordítunk, mely clímunkát be
rünkben jövendőben folyó iratunkban tartal
masan előfogjuk terjeszteni. A Barátom levelébe
jelentett többféle planumait Krömmel olvastam
volna, de azt kérjük a szerelmes Pistának
Az ifjú Ujfalussy Bálintnak a külföldi
fő egészségben, és ejjen Vezesse ismét közünk
minél előbb, de addig is ne feledkezzen Bar
tom rólunk; és tartsa ez utáni is hű barát
gában igaz szívü barátjait Magyarország

Szigeth Febr. 28án 1831.

107

Kedves Ügyfelem!

Ha Barátom levelével megelőzött,
megengedjen, hogy az arra lété
tessék vala, ha akkor látná
azon sok dolgot, mely vállaimon fek
szik, meg fogna bocsátani; d. i.
11. napig kedves Barátom utánn
Egerben, Miskolczon, Kassán, Nagyvá
radon, Munkácson, Beregszászon,
Szőlősön keresztül a p. t. Ujlé
megérkeztem Szigetbe, megérkez
vén azonnal Főhereszten K. Bi
zottmas, ki, Nekem keresem, mind
addig igen tereferélő vala irán
tam, ez csak Kamarában egy
egész Mázsa cholericus acidum
Chlori hozzám, hogy Mokból
szedjek ki a politico-Medicai
Személyekkel szükséges ismeretséget

Megijedtem a Halecsől, de még jobb
Comidón, abba lekínevén, a quakata v
endis miessá- kas lánczon; más na
ra a K. Bizottsul segit segés lé
li a Somsei Vagyok Barátainak a
nél Tgs. hogy Comissiót ki ő tülné
ősve, ezzel már kinte Gyolcsrad
maja, és még Kirly Fatsáry Szach
Vagyi Pozsiczsál nincs talán ne
ki lehetőbb segitségen, mit Vala e
gyebes terjé, minthogy magam nyalja
la dologhoz. Istennek hála Legalább a
nyira vitem dolgomat, hogy legalább
Clarissa fölszakitsan Munkálkodásai
nak, hogy Karnyira hogy ez már örömmel
dolgozom, és ha Párnak fájására ma
Sal s. idém ezés nem lészen; nem kel
vesztenem is, az által an kidolgoz
ó Instructiónak Alkotban, melynek fo
vagy, annis gondolom, 30 Xra vándegyen,
küldöm abba, ha talán Barátom gon
ja Azt orvalóknak lenni, de mi ér
nem. – Gyakorjék Barátom hogy a
2 Dik fűzés legalább Mars. 4 ére me

jelenjen, nemsem kérje Polya Mrasi
gyen Lipsiebe, hogy Ide ne Sajnálja Já
nunkról párandságos, a Viztakon ezen
a vidéken hogy igen örömmel vettek,
de örömmel a Collectio is Sine alkal
mi darabos.. A bolti Kisgalanty Bará
nak emléke emelésére kerülpóli
ról közül egynehanyat már tervbe is
elosztottam. Ez Vagy négyen Kamará
bám Barátaim azzal vagyi, és még
többeket is reményleha ha a Bagá
rici lapjai kijönek, ha lehet, olly
módon Dirik a Kisgalanty-Gyüjtésre,
hogy semmi olvasni való ne kerüljön
Magammal, ámbár olvasva Amlatni,
s Darabi más emlékem kereső idém
vagy, ezen édemes Barátaimnak itt is
szerezhessek megismerkedni. Az Academia
ról most alig van időm gondolkodni, ha
Bajzára be nem tudják fizetni, meg áll
hozom Azt az Academiát, vajha a kivé
nyes szépre, és ehhez sem válaszaimban
hi, Istennek Barátaimnak valamit vitte
valamis hasznára ösve, az Academia
nekem ezt számlálgatni jobb szerencse nálla
A Vilor úgy annyira elfoglal, hogy még
Szigethalra egy utazásánál többet nem

el tehessem hálvém a Critica[i] lapokhas, de jobb
szeretém a postán, mert így 6. nap alatt meg
kapom. — Képzelem Bajtás, Vörösmarti[s]ith
vagyok Vörösmarty, de ők fájdalom nem Vörös
Marti Mellem! Stettner, Bárczay, Valther,
és Jasper urakhas, Barátsimas jeles
ölelve vagyok

MAGYAR AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Tiéd igaz fele
Bajza

Jöni, el ne mulasson.

ösmeretek, mely szerencsés nyelvbeli külön
segéihez figyelmezni, azt mondhatom, h
hiszésök, kőhéz ásvány ainak gyönyörű
Kassán hevertek mellettem a kincs ön
lő és fényjaspisokhas, nem találtam, fajá
lyon, talán közel Kürtnagyok volt. Ot ch
lerárol itt levelet tudnak, e napokban
kapunk egy officiosus levelet Salonea
ből (: ha nem tsábám, úgy írják a helyes
ben a cholera kezdete helyeken öl
me Aggyanusak felvidéki Magyarok, nem
öli a lengyelt, vajha az Oroszt sem. M
egy örömhírecskéjét hallva Lengyelből érk
lés, azt írják, hogy cholerának hire sin
Lásem, hogy a lengyelek jól megabajgattá
az oroszokhas; vajha igaz volna! A Galic
ához is és Bereghez ütő Sarkán
Marmarosnak, azt írja az ova hirtelen
sebes szárazhéra keseredtek, de egy n
nap alatt az ovaros kánykaviára és kány
megaggyúlnak, ezek közül sokan magokon
is kánynak és — nak, valjon nem valam
szerűtlen cholera-ez is? a velem jött Se
bérz és a Vize Physicusai a helyszínére
küldötten, hogy részesek vadonba, ha val
mi van a dologban, érdemes leiven, leirva
lesznek a Tárba. A K. Biros ide még ép
ez ebéle beteg[e]sig nagyon kis lebegve és e
Doctors úrékhaljónak ezeket is tel[e]

[illegible] Vólunki, és azzal ez után jó hű barátsá
gában igaz szívű barátját Bajzát

Zsigos Mary 29én 1831ben 104

Kedves Barátom! T. Scheidel ügyfelemnek

Levelével együtt vettem Társunknak más
fajta Írását is, mellyet átolvasván,
la bele Minden Olvasónk nagy meg
Várnak elégedve lesz-e, úgy mere-
gyünk nem lehet Kétségben; a mit
Nagyon, sínlődő Barátom utolsó
Kötti levelében igen megijesztett,
Még is Még Mindég reménylek, az és
feleségem legalább Kifelejtik, hogy
a Pesti mulatságokat Még Mindég jó-
nak; avagy az Igen, hogy legalább
Jót. tegyen; Van e Barátomnak
Nyilvánó Reménysége. Képemről
Sajnálom, hogy bele nem dolgozha-
tom, de reménylem hogy nem Sokára
lara fabatsulok, s akkor, mit
csinyg Mulatsok, helyre fogom tétni.
Barátom Minden Jogja Kötséges
Vissza Utazásunkhas, és azt is
Fogja Tudni, hogy ennek elle
Kére

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Már poprád való levelem, midőn egy örvendetes
hír kallocsanija cholera végett itt tartózkodó
Majorné, t. i. hivatalos határelőtől tudja állítani
szerint hogy a lengyelek Warsó-ráli megverések
az oroszokat ezekből 30, amazokból pedig csak
12 ezer ember ért el; azaz és hivatalosan az lett
volna, hogy amazokból vagy 50,000, ezektől pedig
50 ezer volna el, ezer emberre t. i. egyes szám tal-
vár! éljenek a lengyelek! A kis Kalluby Anna
hajvirág már 6. jelmo le van nálam téve; meg-
parlom, hogy sokat áldve vedernek! Ata a Vörös
Marti Fürdőt már Megjelent, akkor is hiven Ba-
xatom tudtára egy példányt, és magas tőbbje
meg, mint eddig is neked. Ma a Consistoriumi Tar-
nóczy Megyő császára tánczal hivatalos alkalmat kőrül
mezőre, hol consumatiót állítanak, az alkalmat ott
kell a consumationali manipulatiohoz is mutatni.

papesa hiven parancsolatomra itt Pre-
szabásunk; készenről valamint az elő-
gyes Megyi-asszonyt, annyira levert ezer
bolsó; de csak hetedik fajt Mopt nekem, elő-
jön, hogy Megyey de Jurecsen jelevégem
gyes fajtáról, és hogy Szabadi Dom
gát Kárgonyal nem tudom, Kemény len
Megyi, hogy a jövő holnap más ut
lében Tasa Vergődiek; készenről kr
ja más sok volnak, mi nem az Instinct
hesper Vasnak, az időnyalom Belgől, mi
dem hülyte el a Critica fajokhas. t
ság itt heves Vas, egyebb, hogy a chole
Még Pirindég karaktérik, nem tudna
kor polizmai rendelések e, annyi a
bij epidemicitásra oka terjedésének...
gos fij Derek fognak kiczinni tárgyak
bas, azzal egész Ötulök, vajha Pirindé
dalan Mázol és Mázol, de jól jelen
dek Meg. Barátunk Vörösmarti, Pirin
lán beteg, valószínű chinálja meg a
Meopathia ar celastano Gyógyszer, ma
Vigye örülög akár mit cselekedjék. Hát
Scarlatok, Aládemiczok mit chinálnak
nyughatnak Talán; akkol egy Jós Sca
Jelezzen a Segédtolnoknak. Odalve Vagyok
Kária Bugá

Tsvel Társoh barátomnak.

Levelem Ozmae jól elvalálsa barátomnak Második tizedhez való hivatkozásra, mind ez ideig fölösleges ő. nülök; vajha az Academiával mindez úgy közös volna! Hogy Kis Varsán Jövő Academicus Pályáról lemondva, az Pap, mert tudom, hogy sokakban Szárnyat törte volna; most már sem Arvás sem Helmeczy, hi fogja levezetni a Valmerő en. Vatikánt? Jöjjön Barátom hozzám, sokat de sokat, mindent a mi csak figyelmet érdemel; jól esik nekem ennyi Volgok közt Ozen Vendégzenek az Ágon. Itt a Magyar Nyelv emlékája iratlan nem egy Ecsetvételre Ah az Ember, úgy a Kisfalu. Ez Ormánsága nálam hét Tíz már Lenette a Preexistentiát, Remény lek

MAGY. AKADÉMIA

többet is, csak kijárhassa, s ba-
rához hazám, mis, Volgai na-
vég ezrei veszélyek, mert aha-
egészen apostolkodni fogok; tá-
Azokra is megszakadtam e
Magyarul csak olvasni is alig
tudó sebészt, ki Bálan lete
vén annak tartják, Baráto
a jövő ősszel megjelenésével re
az elsőbeni szükkel együtt
fogja küldeni, ime címe:

Martini Pál Úrnak
Sebésznek
a Szigeti Gróf Cameral Ad
ministratiónál
Szigeten.

Jeffek pedig Ekr szelic Boszán kül
deni, mert 6. forint 24. krajczá
ssza nálam le Octóber. A legel
Ségen kitörlvén Barátomat fen
Elelvén vagyok Füve Bú

Tsöllöy 1ször Jenn 1831. 112

Kedves Barátom!

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Váltsak vonsaon, a poszta nesper-
rel lévén, érzem, hogy akarnal
inkál a Tiszta Tép felé, nem
akarám az általános elmulasztrani,
hogy kérjem Barátomas arra, hogy
Mikaszét engemes tudósítani a
legközelebbi postán, ha Pabriely
Adrianus Barátom, kit Bajza
Barátunk is esmer, nem adott-e
Barátom kezünkbe ezer
huszonöt bankó forintokas, mel-
lyekes kelle Gyümgyöpe tellett
volna küldeni az ér elutasítása
után, de akkán is: mert a mis
nem ondan Tepen létrenlux Gyü
gyösön keresztül kenvén, magam
adtam által az érintett pén-
zét, kelle pedig nyugtatnak

Pünkösdről vélek, hogy Akkor gl
Vidéknél adná által Bar
tomnak; nem hiú aggodalom b
vagyok tehát a pénz felöl, h
jön általadatom e Baráto
nak Pándeken szerint, vagy
ván a Közben még Fabric
leveleim hagyná elküldöm
Pünkösdre, hanem még a Kez
ben vagyon. Kire tehát e
erröl tudósítani. — Ne sa
nálja Barátom az Opán
hoz vagy napám hoz fölag
ni és nekünk jelenteni. Hog
tsekes pataki Orán Szigeth
vizen Közel vagyunk jó: egés
ben Kökép Kánya ok, felette eg
ormos fogjuk ökes tudósítan
— A cholerárol itt mindenü
félnek, de felöle semmi hirony
nem tudnak. — Ebben új Cal
lér olah főállató vízibe

Dapsin, a Közvetlenő alka
lomnak többen.

Jó barátja
Bogáti
Z

lak e napokban, furcsa volna
ha a Tisza Mentében hállana
le a Cholera. — Köszön
tsön Barátaimat, és Bará
tomat ölelve Vagyok

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

ha kereszttül Menvén Gjacskoz
Barátom hivatalra a Cseh-
Ország-ból, vagyis nem ékeskedő
e nekem Szigetről holmi apró
téhaim, igen kérdezém, ha ai-ben
lévő vidékhez, Cömyveket, nem
Szeretne pedig egy feleségének
való Resour-levelet Magának
venne, mert ezen levelétől fele
ne talán jól szakadtában, vala
olyas legyen benne, a mire nem
Szeretnék, hogy megolvasnának.

Szigeth Junius 1ején 1831ben. 113.

Kedves Barátom Uram!

Kívánom, hogy azokra Szőllőjül vett Le
vélemre vette, ezennel Értem újolag Ba
rátomat, minél előbb válaszolni arra,
vigye meg Barátom azt is, ha Ba
ranyai az igért és már elvett inkre
azon 100 Forintot letette e, vagy nem,
ha nem, jó lenne tán őszre nevemben meg
szólítnani. A feleségem kéri Barát
tomat, ha Méltóztatnék lakásunkba
általmenni, s ottan a Leglet - vagyis
vízjóslatú Kobázul nevünkben a tul
csot elkérvén, Minthogy némelly Cöm
veket akarna kezelni, nézze meg
Barátom ha a Dunára eső nagy
szobor alatt lévő asztalának fiókja
be van e csukva vagy nem; abban
t. i. némelly vadakat vannak, mellyek
het feleségem nem szeretné, ha a
fiók nyitva lévén, valahogy szá-

vagy atyafiai kezeikbe jutna; ha a
Car nincsen Maradt Volna az emlit
fóth, vagy Labacop kívánnám a f
Kalcany által Lakassa be azt B
Vatom; Vagy pedig Vegye Magához
zon irodolas. — Utazásomban
a hol csak lehetnek sondrozzam
olvasóink gondolkozásaikat, főbbny
csak azon paranczolatra, hogy ne
hez érteni, egyébként meg Volnának
sarunkkal elegendő; akiro k
nem Baracsnac, a hol csak leh
clausulába a deák vagy görög ne
het is irja föl, sőt olykor, az
övegek is Lampára gyujtván, e
reá idegen jön bele vegyék
ne ketsebeesst, az esztendő veg
vel ugyanezek a dákba jó fog le
az eresz esztendőben elégjen ez
nül technicusok számára alphabe
e közölni ezkéns remélhes
salán, hogy olvasóink ejen fokhat
heveskedni nem fognak. Ite közö
leiken Erdelyhez utánna leszek

valahogy, ha nem fölbe kerülne,
Kerencsenek hü lépés valahogy meg
kaphassam, az ért akarattom a lenne,
hogy még az iden ezzel ajándékozniok
meg olvashassak. Ont gondol Bara
com e tekről irja meg. — A kolo
tsáról szerint Magyarországban szeptember
4 — 7 Orszagra Monderinus Dul Galliciá
ba a cholera több Mint negyven hely
ségekben; Lembergben egy hitelesi
tésről szerint hat nap alatt 1506
keseg halt meg. Furcsa volna ha
Mar Magyarországban volna a cho
lera, Zsamjlakon negy fohallito
olah csak hamarjában meghalt, a
Commissarius ohne azonnal elszaladta,
tovabbi enkétsáink meg nincsen
a többiek felöl. Hatszaz is halal
lak a mezőn egy halottas, fölben
kivácsor most van az uton Nyisz
ma es egy sebes Strikülve. —
A Mint tegnap hallottam a commissa
riusol kas chirurgus és Cirt Doctor
van a conscriptumaid ide resolválva,
ha még tovább, mig Maradom levelem
vesz, azok Pesten da nem hagyjak

volna, ne terhelleszék Barátom a
Légemnek új parasolás Kályle
vesről eltérni; és azt Kályle
rés jó becsmálván, az emlitett
által eltávozni. — Ezzemnél fo
szik egy valás Galliciai Ebe
vendéglő vala kinja, Akkonak vesz
Tamás Mihelyre Bécsben leerd, Meg fo
tülbeni, de Most Más Volgohas
a Commissarius. — Vörösmarti,
Sal Barátaimas Valamins Sett
ső ölelven Barátommal együtt
vagyok

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Szerető Barátommak

Kálga

Ő Kolgája

Kálgay

Ezen Levelemet csupán azért
Tsomolítottam elébbvaló
Gyógyszerek elkészítésében
Tsak, mellyek reggelig
Tsaknem, de nem tovább
Tartanak. Mindenképpen
Szükséges, hogy a Kályle
Ezt hogy a Kályle
Tsak meg ne
Ezen Levelemet
Tsak meg.

Ezen kapzsiban va
a Mellynek Tulaja Szettier
vel van. Majd el is vérök. Azon sóba, me
ber azon titkos irományok vannak, nem a fölsőbb em
tes sobában, hanem az ebédlőben van, vagyis Irod
az első sobában, a mint benyegy az ember, az en pol
tom alatt, hol az óra áll.

Szigeth Julius 12én 1831ben

Kedves Barátom

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Még a mult postával vettem Leve
lét, mellyre akkorral felelendő
valék, ha a K. Bizottsági Kasselyme
ző alá, vol a cholera a legna
gyobb dühvel dúl, ki nem küldöt
volna: hol tanyájában dolgaimat
végezvén, feltettem, ne talán
ezen közben Hajósra, mellyen
ásemmi fűhség, elzárják, szü
gestre csak tanyámban vigya
jiettem. A hozzy Pesten vá kagy
tam azolta csak egy pár napig
sem nyughattam, mert edrig h
gocsa, Bereg, Szathmár Vgyébe
Küldöttségemben a K. Bizottsági Ele
inek ölelsem, hogy talán még
első magyrában el lehes nyomni
ezen tüzet, de most már ezen jár

szenvedemmel egészen fölaldtam, napra több helységeket impiúlva
ni kellvén. Ugyan nehi kár, ha m
a világ szélére jusson ank, ezen ka
mar mód eléön bökölnünk kell
Én a Secretarius es Consilia
nak eddig való törekedéseimet,
pásztalásaimat fölkültöm. Ki
hívje hi tőle Barátom a Tár
vendő körében talán használ
lehet. Nekem most egy cse idöm
hogy dolgozzam az Academia
mára, azért is a helyem adom
munkák recenziójának magam
a Helytől. Upensálaem
lékem, helyetten az Deb
Országra Ür Megyeket, mert ha
most helyette lehetne, dolgozna
mint az öltöz, de és most
külömösségén úgyis inkább
Nézett mint practicusra, mint
ám theoreticusra; azért elö ez

egy Barátom hiram, vagy Vörösmar
ti Barátom a gyülevben. Az
idei közönséges gyülésből alig
lesen valami, avagy nincs Sine
nimben cito transire lassari
hogy mi, hogy magam is mikél
összakerekedne Barátaim kaszai
közé. Annak igen örülök, hogy
az én jó elvégzemes elhozzam,
legalább együnk vagyunk, akármely
Latin találand is; nem csak az
ürüm, hanem a Vaterlandság nap
jain is jó az illy jó élevárs. Pe
he alatt Lastmar Vizyeben volna
lok a tölünk közönségesen tiszte
tölcsey Ferenc, a többi Urakat
hisz haverdásból már jó ismerem
sajnálom, hogy nem láthatom, de
még jobban sajnálom, hogy nekem
kelle Uri helységek, ekkor össze
jö elszakasni. — Az Isten
áldja meg Barátimat és azjin
jó egésséges minyájokkal.

3

Kedves Barátom!
Vettem végre óhajtom levelét, magam is
a mult postával vélek Barátotthak, az az
egy örvendezter, hogy még eddig Barátaim
körül mindenik életben van, örvendje az
Isten, hogy ezen bérus idők mintsem ha-
marább megszünvén ma holnap egymást
láthassuk. A következő postával
igen örülök a Tár végett, talán valami
gyönyörüségh lehetek. Hat annak
a Jobbjoknak, vagy hiteles is hijják he-
lyesen mitől áll mitől nem drabjával.
ja Schupen, annak is talán nagyobb lesz a

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

[illegible] szólam ne feledjétek ezzeren, hir
Magunkat a Kisfaludy-társ[illegible]val,
akik és joha jobban nem kívá
nom most. —

Meg[illegible]
Kej Lettner, Weinmann és [illegible]
Barátim tarval jobb estend
volo: de tán az jövő hónap
lesznek!

A Barangain fürgesse Barátom
Kisfaludyságh Úrat hogy hozza vele
föl a pénzt, és még jól es
lenne 8 mülva nem találnom

A tárra nézve ne aggodjék Ba
rátom, mert Caudatus ab his cul
pis ab illis. Ha idom lesz
kissem majd be[illegible]nek Bala
nak.

Ligeti Augustus Győr 1837ben 116

Kedves Barátom.

MAGYAR AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

tás csak örökre elrémuta, és Megfele-
lezett tárgyelérésől, csak nem alhge
többé irni! azt gondolja talán hogy
már megis haltam, azt még nem; élek
még kedves Feleségemmel; vajha addig
már az Isten, hogy is más kárhozott
egymást, és segithetnék a tárban vol-
gozni, melly talán erre Mostoha időben
fól is akad; mellyhe Mégis az Ujlaki
Kholera, mint Magyar országba az el-
jött erre napokban Tolgyán Chirurs-
gusnak fóktére fól is fogom külbeni. –
Elhiszem, hogy Barátomnak is sok
dolgai vannak, mert Tejben még vajab.
bol lehetnek a Volgoh mint Erre vi-
déken, bár on sok ujság, csak kitsa nem
sok jón is hozna Barátom, de az il-
lyeken nem is szigen vágyom emlni, úgyis
jönek majd Pestről sok rossz ujság.
Jobban érdekel engem a Gyüngyösi Sere-
vestenség, a hol mint hallom kilenc hét
alatt vagy négy száz ember meghalt. –

ott van apám, anyám, ott nénéim és
meleivel erek kiöl a kis Mercs
mind erek kivemen lehetnek, és sajá
lon fogolnak. Sajnálom, ha erre já
vilben Önkelhednek; azért is kér
Barátomat, hogy a Gabi elsőt
selett 1025. frimsolból, Erre
25. frimsos valami jó alkalmat
sággal erga revelyales Önagyö
Bugát Gánosnak átadhatod
mellékzetnek. Az az Ignen ad
Baranyai ember még eddig sem
lette Bigra azon egy liet napra
vett 100. bankó forintos, Sürgöl
rem Baráson, másként elvesz.
A Társpelványnak has most kán
lehet fizetkedni, s nem ember
levelemre válaszolsz e, mellyben egy
pre nem akarok jelenni etten. - A
ker ember fizetésének Lemberből jöt
na közölni, arra elegendő pénz ma
nincsen Magyar országban pénz
— Hát a Társaság mit csinál,
nem ejtett e még valami el
az Ignen örizze e még. Az akadémia
gyűlésch tartanak e még, és Feb

ója e a cholericus betegeken, nehe
lyette helyen elmenni, de helye helyébe
a cholera. - A Szécsényi Vilá
ját kültsérni még Baráson, mennyi alig
ar valami olvasni való. - Hogyan
ar Vörösmarti, Bajza és Steiner
Baráson, élnek e még, és emlékez
el e rólam, bár csak valami elly
gy kis levelkével megörvendeztesse.
ját Bólya nem mond e valahá a
cholera ellen. Jó hogy az Ínség napja
esen nem volnak, kiknek számára
gyim még megbecsülhetnek volna, itt
csak fenyegetőch halálával, ott talán
ellyegítettek is volna. - Vegyen ma
gának Baráson egy kis házat, s
vegyen, arról is mit mond a Törvé
szék kisparkirálya sorsáról. Élelvén
vagyok

MAGY. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Tied barátja.
Bugát

Ligeto 15ik Juli 837.

Kedves Barátom!

Hamarában! — Jegyék egy eddig lujos Cav. Tát példányt Ligetbe Megküldeni. Tsz Asztalos Bal T Marmaros Vgye Tábla birájának Ligetbe Megküldeni, a pénz reá nálam Van letéve. — Reményletem előbbeni levelemet Megkapod; hyodgos vchatzik a cholerárol, de reményletem Barátom közelebbről Még többet hall; úgy p. o. úgy hallom Tohajban a cholera a legnagyobb Mértékben dul, s Vrgy már 100. beteg hal Meggyen meg; a többek közt a patikarius is, kinek helyébe Most jehsait beme. Kápolnán, 4 ejjen Most jön a tudósítás:) 7. Cholera hatt Megy a hisán itt Liget mellett halnak a gajdások és kocsmárosok közül, kik Consumacia alatt Voltak.

147.

De még Istennek hála Szigeten semmi baj;
Azonban készülnek Pécsen ezen beszü-
lesre nem tudom meddig elfogadására,
mi Azonnal illa berek! Ez. s feleség
egészségével Vagyunk, legyen Barátom
ez a hebünkből szerencsével együtt

Bogát

Ezen most napok Levelei Hidegpatakról (: Galicia ha-
tárából, hogy ott is tünnön már a Cholera,
ez szerint borong minden felöl a Vég pö-
lötsünk, nem tudom hol csap öszve. —
Tulajdonkép a Cholera Marschrautei-ában
úgy is úgy Vol. hogy arrol jö a Cholera,
azonban megcsak az ahozott.

gen, ezen
nép Jütt
be az Or
megoltalm
ma tette

Ligas Vs. Julii 1833.

118

Kedves Barátom!

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Ugyan Ezer Dolgai Vannak, Kemarad
értem azon szerencsétlen casusra
ros, melly Pepen történ, és melly
nek Legény szerencsétlen fogyatko
sá áldozatjává lett épen akkor na
pon, Midőn Maganhak is a
nép Jük áldozatává lette lenne
de az Isten legalább még eddig
megoltalmazott. A szegény felesé
ben tegnapiére Lunkin állapotja
végett hozzá vágyik, Magam kül
ül jelig Mz Meg nem történhetik
ha Barátom a Processusokkal
sal öszveraláljön, ne sajnálja
öszes fondrokni, Valjon Megtörténik

Vége

SZEGED
MTC. KÖNYVTÁR
BESTELLT

A Mélyen Tisztelt Kamarai
Ügyészi Hivatalában.

Pesten.

Levél Orosi Pál
Pozsonyából.

lehet e az? Örömest válaszolok Te
vállaimra akármelly pro-
legalább az orvosi Pár is jo-
előhaladna, mert sudan szegény
Barátomnak elég baja van ve-
De ha az Isten ébren, hi fogom
azt pótlani. A Campkon tegnap
a Hahnemann lelke szerint
pár choleráinak adtam a tegnapi
jobb effectussal, ajánlja Barát
a collégáknak, s ha elsül, ö
Kennyi Campkon csak veled,
gyen, jön már most is ellátha
magát vele. Ő ezen Bécsi vég
erkezik epidemicusnak, vagy
ollynak tartom, melly a folyoh
közében találja Londonban, a
Pár pedig Constantinopolnak tart
melly minden azon epidemiai
a cholerás elöhozza volna Eg

kivül nincsen, azaz ez ember fiate
több cholera'olkal per corre-
sint communicálnak. — Jó volna el-
experimentumot tenni; t. i. egy olyan
vidékről, hol még hire sincs a cho-
lerának fedetnének össze vagy 40.
ö achtolerára praedispositio ellen
bérek Bécsből, fenyvesek, phthisi-
sek, consultus. Ezek adjon consultus szállásra
a Hahnemann lelke szerint a hiba partjára, ejtsek
pár choleráinak adtam a tegnapi napnak a hiba partjára, ejtsek
jobb effectussal, ajánlja Barát napnak egyik helyről a másikra,
a collégáknak, s ha elsül, ö azt hiszem, hogy kötnek magu-
kennyi Campkon csak veled, ban is hittre a Cholera: a Sedens
gyen, jön már most is ellátha hőtelenségre volna; mert ha egy kan
magát vele. Ő ezen Bécsi vég polna a dolog, ahhoz a Mostani
erkezik epidemicusnak, vagy politica rendelés ellen
ollynak tartom, melly a folyoh ló képe kapontalan; mert ezen e-
közében találja Londonban, a lerre nyárlon jöhet arra kellene ü-
Pár pedig Constantinopolnak tart gyázni, hogy a víz Bennébenlehi
melly minden azon epidemiai re hályon (: a malmokból több em-
a cholerás elöhozza volna Eg ber ritt már haza cholerát :) egyik
hely pedig a cordon csak az egyes

MAGYAR AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

329
119

Ejjen most jö hozzám a Pyr-
sicus Kreginy, hi Hidegpa-
takon, hol a cholera nil, Cam-
phora ejnémmal kar eserben
szerencsésen arodni; valjon
nem a kaporaak kell e
ezt tulajdonitani?

MAGY. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Az Orszagi kár
Darabtalajban.

Ejjen most jö hozzám a Pyr-
sicus Kreginy, hi Hidegpa-
takon, hol a cholera nil, Cam-
phora ejnémmal kar eserben
szerencsésen arodni; valjon
nem a kaporaak kell e
ezt tulajdonitani?

MAGY. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

ix hozzám ez most, hol vagy
cholerás lázakra és az orszá
szaszaira kirándoltatnek. Te
hogy nem tudjuk, [illegible] Ma
Hispaniára érkeznek a cholera, az
akkor Sipra partjára szállitandó em
keres is legalább 50. ölnyi dis
tára kellene lenni. A patikáriu
teli munkálkodásának a legpontosab
nak kellene lenni. Az egyes kázak
cholerás lázakra tekintve, mer
illyekre mégis az epidemiai ok, ág
láspik hogy enged. — Igy hallám
hogy a dalmát Kassán Jul. Pápay
dra Posson nevolyára; az Ipsen
legyen szigalmas legény magyar
tudnek: labdon és Dig egyszerre
gen sok lenne! Szeptemb. elei vom
ki kallon a Katonaságos és em
munkájára; ez is mala fignum
verna; igy nem tom, mikor fahad
ge a Cholerának. Az Ipsen élro
minden magyaris, legiblább pedig
ni társaságunkban, ennek sagjun
tudja Bars Baronom; kivrelye ö
vajha ma holnap láshatnók Magyar
Budát!

Nagy. Károly. Septemb. 1én 1771.

170

Kedves Barátom!

Vettem levelét a Kárpáthyéval együtt, Ez Monostorom igen gyönyörködtetett, a Kedvességednek Uzonnyal-beszélleses ismával, s reményiem hogy e szerint praenumeransaink száma esztendőre kétszeresre nem fog A Scopula árnyéknak leírása nékem nem emlékezem, ne tőrjen e fiba, hogy arra provocál Barátom. Ha a Disertatiohoz Illustrabor Marshallok kopogó-különös kapaszkodásai kat, Melyeket igen jungeseh.

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Abelyn

5

3

betürült, abból is jó rész tele
a Tanba, és Valóban azok
a Mikes sellyel sellyei sallom
jól fogna lenni. — Marma
rosban majdnem egészen meg
szűnt a Kolera, Valamint
Magyarában is, és Lazá
márról is szabnak ekkor tele
állítani, Karem most már
a Kolera helyett hideglelések
Még pedig gonosz indulatuak
fölül Lazárban jelen
tek meg, Valamint forró ep
és ideges lázak is, Mellyek
sokat ölnek az emberek
Közöttik Az emberek
Közban ők a Kolerához hí
sek szokva Vigyázva, és Az
emberek szépen örülnek kétsé
szabadabban lélekzenek Lélekzem

jött Vagyok most a Barátom Ba
rátjának Melczerrel nyugvó
földén. Ha annyi időm lesz fér
jas Meg fogom látni, tegnap sze
rencsével találkoz
tam, de sülyedt emberrel ta
láltam össze, ma talán a Gróf
Megérkezik, fogok vala lőtzel
beni, és alkalommal Megír
merlem. Hogy Bajza Barát
tom volam Meg nem jelenhetem
az igen örvendetest, Vajha
Kis la gonosz Vérmarkés
Nemzet is irnának egy pár
sort, a távolban Komisa fi
vemnek igen jól esnék. —
Legény Attyal elvinnyo, sehás
az már Romsen, nem Bikcsen
Vagy a halasülőre jobb és
beszélgetősebb emberes lapjunk.

MAGY. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A Baráson nevű levelében
Az ő Excellenciáról, hogy B.
Lya Barátunk, oly kegyel.
Gyével Vizi kirándulásáról, az o
ezzeli találkozásáról igy
szólhat Vörösh. — Az bullon
hogy az a nyomorú ipsán teljes
Kenyeres csinától, él hogy
egyik egyik lányának 100,000
Forintocskás hozzánk Volna, ez
nagyon nagyon rossz propozi
cziónak csak hiszemkél vol
na. Más, kéne sokat gondolni
vele! ez Jah közönség! Ha
Baráson Vizsga kirándulásáról
ról valami hallani fog, a
Konsul irja meg, mert már
ezen Vándorló élete: ép alka
lomhal igen Reginaam. —
Ölelve Vagyok

Ő barátja
Bogát

Liget 7ber 16án 1857ben

Vidéki Barátom.

Károly ból írt levelemre hiszem leg
kapta; ezzel nem akarlam,
Barátomnak, ha
csak egy vers találmányom szá
mára az Orvosi Tanácskozmá
nyi nem kérésén; ez nagyon vala
mis Asszonyok az ő Rég el
vig le nem tette Arát, de re
ményiem nem fog semmiképi
sem árnyik árán maradni. —
A Tárgyalt dány Molnár Ge
rencz Sebészek Kassára
Kerejtsül Esadány helységé
be teszik át tenni de teszik
a kórtékra jólvéni, hogy a
Kassai Bástyamester Ott a
Kaszárnyai szerencsétlen Sebe
sosnak, hit ő nem ösmer, hi

Külvi

küldeni ne terhelesséh. — Ezen
idezáro levelet ne sajnálja Bar
tom az masse által. A Vaccina
cion Professorom Ő Excellentiá
Császárnak kiküldeni, ő ez eg
klassis ejmáltassal most, ha me
lenne ő kezeknek eleibe, ma
jó lesz ejszentűre a Fár ügy
ben bevne kezdeni. — Az
utazást már igen megúnnam, ugy
mihez lesz vége Vándorlásomnak
sok ecker és vesszőelemnek jár
ha Vlaamis vall Barátom ügye
meg ujjatizasára nahas. — Ugye
es Szamarasban alig vár
lera ugyis, harem Szamárban
ij es ij lehetnek ki ki magát. —
Kerlam olly tanyát, hogy tsak ka
pitulacziohas még eddig egy fe
küldetne be, nea andar, talan es
se utazniába epek, mert sok
több izbeli levelemre nem feleln
Tsirelen Barátimat, magas tiszt
ölelve vagyok

Kübr
Magár

Kedves Barátom!

Ma gróf Széchenyihez hivának menni, egy fő
halmaz aharcolt nekri ajándékozni, ez alka
lommal szeretném, had a helinsétés járó ho
rácziknak is assignálná; arra kéreli de
kedves Bátom, légy olly szives; ürnák meg az
e léptemre küldéget utasitást. Ölelve vagyok

Volnig tü Barátod
Magár Pálg

Pesth Dec. 3án 1844.

MAGYAR AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Tisztelt Barátom!

Ilyen változnak a göcsei szójárás szám. részletei, akár tudnunk minnek a finn és más rokon nyelvek jobb megértése, minnt régi ségeink ügyesebb megmagyarázása végett üdvös volna. – Legrap. Szerzenbacher barátunk úgy hallám, Deák (: gondolom :) Józsefnek épen van, és ezen ügyes a göcsei szójárást tökéletesen bírja, ugy vélem, jó volna társaságban valamit írás tőltteni, se tán ösmerős vagy vele, akkor kétlek inkább e célunk érésében. Tisztelettel vagyok

Pest január 7kén 1875.

Tisztelő barátod és szolgád
Bugát Pál

MTA KÖNYVTÁR PARA

6 3 3

134

Nagyságos és tisz. Tanácsos Úr!

Tanácskozásul, miképp lehetne honunkban nyelvmüvelő egyesületet létre hozni; N. Nagyságodat vasárnap, az az jövő hó 19-én délutáni 4 órakor tiszteletteljes Országgyűlési társaságunk termébe meghíni bátorkodván, mely tisztelettel vagyok

Nagyságodnak

Pesten január 18-án 1845.

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

alázatos szolgája

Bugát Pál

14

125

Kedves Barátom!

Vegy rólam Völe classicra
lelkes, így jó lelkiismerettel
írom az haszontalan haszontvevő
kiszámíthatlan vénys. — Jelenben is
szeretnék Vas kijelenve. —
Sinn nyelves illető könyveim
re Külsőségem levén még élek,
azokat Sinnig magamnál a
kaszom szerzeni, így, hogy ha
tán azokra valaki vala jöh
ség volna, igen kevéssen
sen, mint elajándékozottak
kal az academia dispondl;
ha halok, mint academia ka
lajdonai, visszaadattassanak;
kérlek tehát így rendelés,
hogy ölem megkapjam. Barát
ságos viszontlátásig vagyok

Tsi barátod
Bugát

Pest 2ée 846.

Kedves Barátom! 126

Seniornk Reisinger Lévén kérnagi
Viszeversekgetter, ő rendelse el az
egész ügyet; his is kivánsa szerint
kan legnap megsétálnivan, csak a
r. professorhoz mondassa, hogy öppe
kis a legyen, mivel egy ottal min
gyári gyülés is tartassandik. —

MAGY. TUDOMÁNYOS
KÖNYVTÁRA

Ki fáradó barátod
Bugát

febr 16.

Ecl. Ockenfel &c.
Kiadóhivatal Wien,
Stadt Wollzeile

Fel. Ackerl
Ferenc dr. j.
Kőszeg nov. 11.
Rab.

Tisztelt Barátom!

127

"A Magyar Medicina Salyrózó a Kórisme és gyógyítás (: Diagnosis & Therapia :) irányában" e név alatt készül egy értekezésem, mellyet a soproni Nagy gyülésre akartnék beküldeni; mivel azonban — legalább az én gondolatom szerint a tárgy olyan, hogy nem lehet elégszer, s elegendő helyen és alkalommal elmondani; azért róla élő szóval vagy vagy vagy vagy előadást tartani a Soproni Társaság gyülésében, úgy vélem nem lesz czélirányszalan. — Van azonban egy más értekezésem is" a Magnesiának készítéséről, mellyet ugyan a Kir. M. Term. Tud. Társulat legyik gyülésében már felolvastam; mivel azonban nagyra azóta nem kevés változtatást, javítást, hozzáadást tettem, azért ezt szintse felolvashatandom. — A felelő közöl tehát lehet majd választani, addigan meggondolandom, mellyikkel lépjenem föl.

Tisztelt Barátom!

127

"A Magyar Medicina Salyrözés a Kórisme és gyógyítás (: Diagnosis & Therapia) irányában" e név alatt készül egy értekezésem, mellyet a soproni nagy gyülésre akartam beküldeni; mivel azonban — legalább az én gondolatom szerint a tárgy olly arra, hogy nem lehet elégszer, s elegendő helyen és alkalommal elmondani; azért tőle élő szóval vagy írás után előadást tartani a Budai társaság gyülésében, úgy vélem nem lesz czélirányszalan. — Van azonban egy más értekezésem is a nagy nemesítésről, mellyet ugyan a Kir. M. Tenyr. társulat egyik gyülésében már felolvastam; mivel azonban nagyra azóta nem kevés változtatást, javítást, hozzáadást tettem, azért ezt szintse felolvashatandom. — A fentiek közül tehát lehet majd választani, amiről alkalmas meggondolandom, mellyikkel lépjenek föl.

Buda jul. 15én 1874ben

Tisztelő barátod
Bugát Pál

Dr. Ingmann már Berlinben van, Leveles kapcsolatban, augusztus elején már közelebb leend.

Kedves Barátom! 1788

Ősém Gyurkovics Károly jelenben Petersburgban van, kérdeték és kérlek, Valjon Valami ajánló Irás Kiléssed, Mellyet levelembe zárnék, nem adhatnál-e számára Pétervári ösmerőseidhez, Talán Alolhoz, Vagy akhoz, kivel a Regulyügyében felelhettél; ha igen, úgy kérlek, fedd ezt minél előbb. Ő egy álló évig időzni Pétervárott. – Úgy Mi úton lehessen ösémnek pénzt?

Ezekre kérvén, tisztelettel Vagyok

Pest jul. 2dán 1788ban

Tied barátod
Bogát 3

Kedves Barátom!

Ősém Gyurkovics Károly jelenben Petersburgban van, kérdeték és kérlek, Valjon Valami ajánló Irás Kiléssed, Mellyet levelembe zárnék, nem adhatnál-e számára Pétervári ösmerőseidhez, Talán Alolhoz, Vagy akhoz, kivel a Regulyügyében felelhettél; ha igen, úgy kérlek, fedd ezt minél előbb. Ő egy álló évig időzni Pétervárott. – Úgy Mi úton lehessen ősémnek pénzt?

Ezekre kérvén, tisztelettel Vagyok

Pest jul. 2dán 1788ban

Tied barátod
Bogát

Tekintetes Tudós
Arpad Károly Úrnak
Kolozsvárra
Kolozsvár

Kedves Barátom! 1879

A Beske Török grammatikája Magyar nyelven, de kevésbé tellyesdben kapható, szerencsém; — Kérlek tehát ha illyen van, ezt nekem kolcsön adni méltoztassál.

Kiváló barátod

Budapest

A Magyar, finn és Török nyelv kapcsolatáról való

vizsgálatomban.

varrando ertekezesemet; na mas van: vagy mar
kesz a kapcsom.

Ertesítés kapcsán
van alkalmad kérjük
Kolozsvárra

98

Vétetett nov. 30. 1849

1850 31/30

Kedves barátom,

Kérlek irdmeg, mikor halt meg Antal, s végintézetében micsoda pontok azok, melyek Tőr-érdekeire vonatkoznak. Oka szeretnék valamit irni felőle.

Pl. marc. 20/52.

Meghalt junius 20án 1850.

Ftu barátod
Toldy

Könyvtárára a Pápai Kerületnek;
Vagyonából bejövendő öröksége — melly úgy látszik = 0 —
a Magyar tudós társaság és a Vörösmarty-Kéma
intézetnek hagyományozva.

Bugát.

Erről április harmadik hetyi ajtósályunk gyülésén,
ha más nem volna, elbeszélésem tudósításról,
tartandó értekezésemre; ha más van: úgy más
heti hatvan.

Antal Mihál ~~bíró~~ mint bíró végezte Egerben
a philosophiát.
Egerből (gondolom 1815-ben jövén Pestre a Medici-
nára, mellyet nem végzett el; innen a Tör-
vénytudományra mentt által, mellyet végez-
vén több téli karakat nevelővé lett.
Szóval nyelvünk terjesztésére a maga idejében
többet tett, mint sok más könyvei által; még
pedig nyelvünk iránti szeretete olly időben
fejlett ki, midőn még mint egy sötét az égöalat
minden fösvénységben volt.
Ugy tudom felesi Munkás nem adott ki, noha
sok szép tehetségei lettek volna.
Jósi Lakónyon jövén a világra, atyja gondola
borsai Communicátusi jegyző volt.
Mennyire tudom, válaszos szakavatottsága nem
volt, a természetttudományok iránt azonban
a legnagyobb Sympathiával viseltetett.
A legtöbb holban sanguinicum temperamentum-
mal bírt, úgy hogy ő ennek ügyében tehe-
tett volna tartani
Lelkének legszebb virága ~~volt~~ barátjai sze-
retete volt, mit végrendeletében is
bebizonyítani akart volna. De sokas
akart a sírba, ő nem hiven a sorsha-
ő gondolatom szerint 57. éves lehetett.

Ste 6 Sveti nulyy 1800 jan. 20 lebaviny
0932 folio [illegible] tartozik a 370. lap. B

1911

87.

Bucsay Emil
3 tb
1827–1828.

1732

Tekintetes Kölcsey Ferenczre Bucsy Emil üdvözletét!

MAGY. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Hazámban tett Utazásom hátrálmak okáról, és
hogy Levelét hamarább nem vehette. Ön az Ur pláne
numás több rendbéli olvasásom s tehetetlen vol-
tára nem ösmerendene; azon egyet felett sajná-
lom, hogy Utasaim nem lévén kezemnél, barátságos
kívánságának megnem felelhetek. Talán lészen idő,
mellyben hasonló czélra kidolgozottabb Kard-
jaimat közölni foghatom. ——
A mi Életem rendes ideje, az igen keveset állo-
Azonban elég szerencsés vagyok emlékezni több
lelkes és szives Barátokat, kiknek ügyekezetem
s okaságaim kedvesek voltak.
Születtem Kolosvárom 1784b. Május 16d. on
kezdettem Tanulásamat olly folyamban. A
1795 Grammaticalis Oskolákban P. Horatsoni Ja-
noscay kedvelésse megvolna a Romai Littera-
1798 turát; P. Elek Sándor a' mellett Magyar dol-
gozásaimat is kedvelte s lelkesitette. A Lik-
99 cosophiai Cursusban Kassán Lang volt leg-
1800 kedvesebbem, Szükségi, Lovdicsenszky, szerette

MAGYAR KÁRPÁT KÖNYVTÁRA

s' élesztgeté benném a' hazafiui törekedés' s' lan
ratnak. Ő adta kezembe a' Kassai) Orpheust' s
egygyet s' mind eggy szébl Uranfai a' hazai la
ratnak. Az Orpheus' kiadója mindenem la
1801.2 s' azzal mindég bészélgetnek lenni. A' Tüvény
1801.2 ben Kolosvárra kalgatam. — A' Piaristá
1803.4 közé menven L. Horányi a' Görög Liter atur
hevezett. Ez a' Romaival eggybe kapcsolva
kemiben kezdettem ízelítgetni. A' Leo-Magia
ren vele L. Lippai, a' szelíd és lelkes em
és hazafi; Ez nekem a' többi deák Auctor
kívül a' Virág' Benedek' Poesai Munkáji
is megszerzése Oltan kezdettem agy ízni, hog
magammal valamennyire megelégedhessem. Oma
1805 Kolosvárra menven tanítottam. Subsenatus Con
siliarius Kenderesi Mihály minden igyek
zetemnek s' törekedésimnek bazája s' elő
dítője lett.

1806. Aztán Beszterczen (Erdélyb.) tanítottam. Az Er-
délyi Muzeumban kijött Darabok ottan készülte
A' Ligetben az utolsó read nappon kibúsan nyomta
tatott e' helyett: Csöndes vagy, s midőn földes
levelid mean zörögnek. Egy Zephir inget) Ezután
Bistrán a' Theologiai tanultam mint Világi Pap
1810 sára készülő. Hazámba vissajövén Szebenben (Hér
a' Theologia kar esztendőkig tanítottam, külön
készített mellyek elsőbjeként, egésségem gyen
gelkedése miatt, privatizálnom 1821 Novemb' 13, a'
midőn az Etikából s' Pastoralis Theologiai Tanít
rójává lettem. Ezen hivatalom mind eddig tart.
Az Erdélyi Muzeumban kijött prosai munkáim
a' privatizálás' ideje alatt készülnek. Ezek mind ol
lyan tenientelen hibákkal nyomtatodnak, hogy igen
sok helyeken magamnak is lehetetlen értenem. Ez
okozá nám, hogy az olvasó Publicum tudja, ne hogy
azt gondolhassa, hogy elég tisztelettel irántam nem
vagyok. Ezen efféle Correctio' elmulatása mindég ká
rányomat árulá. A' Muzeumi számára irtam a'
Lyrica Poesis' okait is; de nyomtatása elmaradott.
Vagyon többnyire Lyricumok; ha időm a' jobbítá
tás megengedi, jó két Darabos fogmak tenni.

A' más megjelent Kréfát mindenkeppen szeretem. Kitől fogva igen kedvelt auctoraim: Sophocles, Euripides, Horátius, Herodotus, Xenophon, Plato, Plutarchus, Cicero, Tacitus, Shakspeare, Thomson, Blair, Milton, Ossian; közelebbről T. Moore és Lord Byron. Különbben Kazinczy és Virág Benedek által megis legjótévőbben hatnak és hatnak fognak Dante, Petrarca, Tasso és Pindemonte sok tekintetekben elfogulatlan becsülnek nekem; az többnyire több studiumom. És az, a' mit az Ünnek basásságos megszólításra felelhetnem. A' mik ezeljához fognak tartozni, nem tsak elsőfokúk kiválogatom. Ha tudnám volna, hogy még meg nem jelent darabokhoz is fog folyamodni, ugy irásaimat elhozatnám s kiegészítve örömmel küldtem volna számosabbakat.

Ügyelatosságom nem engedi, hogy igen kedves Levelein gondosabban feltsyek; azonban legyen arról meggyőződve, hogy hazafiui Törekedései és Édemes Személyemnél inkább betsülleni nem fogja.

Károly Fejérvárat Nov. 1. 1827.

P. S. Ha ezután hozzám irni fog, a' postapénz kifizetése nélkül küldje Levelét, assa kérem. A' kifizetett Leveleket nem veszi a' gond a' postákban: nekem más több igen kedves Leveleim esnek el.

Csoltz Ferenczek Bucz Emil üdvözlése!

MAGYAR AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Jelelte sajnálom, hogy, irásaim mind Kolozsvárra lévén, ugy semmis sem küldhetek fel. Azon darabjaimban, mellyeket felvett, éppen ezen okból semmis sem jobbíthatok. — Szerettem volna látni a felvettekhöz a D. Magyar fordításait szerint az elsőtis; mellyben az elegiai hangban hasonlóbbis; még sem ellenkezik vágyy a Lyricum nemeivel. Azonban országatlan bölcsészollam éppen nem szándékom. Ha lehetséges, csak ugy kérem. ——

Engedje meg nékem, hogy még folytassam levelem. Ön nem tudom hogy, kivele nékem egy olyan gondolkozásu character mutat, mellyet előttem fellé ismeretes. A' mine magán nevei, valóságos Nevei? vagy az csak felvettei? Nem volnának valaha valahol egyjütt! Vagyon e, Kajinczy kivül, még egy közbüsétunk? Ki az? vagy Kik? Ne tartsa ezen Kitételeimet gyermekeseknek. Én az Urban nem csak a' lelkes Embert is Hazafit tiszteltem: hanem a' szives Barátot is kedvem szerettem; vagy inkább szeretnélek. — Ön sokszor Estendőkig sokakkal a' legszebb pillantatokat éltem a' nélkül, hogy nevekre vagy tudamokra, vagy most önlékezném. Ki, megismerem, nagy gondolatuságy; de az más magtöltést. — Talán az Ürés egyéb Azoknak. Ha idője engedi, kérem tudositson minél előbb. K. Fejérv. December 3d. 1827.

U. I. A' mit Elsemből leirtam, nem azon czéllal irtam, hogy mind kinyomtattassék; hanem, hogy abból az Ur tudtára adhassa a' Szükségeseket. A' bevezetésen is kicsinyesen hangzottak nagyobb publicum, kivált, mikor nagyon magánok

Ugy más sok példája vagyon az illyenek' vétyánc
's hitván elmétkedésnek. Nem lennék jó Ágon A
sowok' nevekkelyes sok' mennyei Lioratusijakra
vegai!

735

Jan: 26. 1774

1775

Tekintetes Uram Uram!

Baráthgyi Levelét vgy szemlésem volt szerencsém. Hiuántagának most is ígyák anyagban feltalták még, hogy megkapván nagy bajjal az E: Kdly. Muzeumot (: mivel se iródeákom vagy hónoráriumot nincsenek ígérni :) abban való darabjaimat megvizsgálhyam és a hibákat megjobbíthassam; a' mi a más Levelet illeti. Felgyürtem mindenikre, hogyha talán szándéka lenne még valamelyikhez felvenni. Az első darabra nézve tehinetből, felette óhajtanám a felvételt. A' mi hibáimat nyomdászodott, az egyes ábjaimat vonalokkal vagyon kijelelve. — Így istenem öltem életem egyik pillanatjaiban; ezen formában nékem most is legkábbnak tetszenek. — — Tetszen ünnepelt, hogy a Tudományos Gyüjteménybe Párisban ugy kerülhessek be. Ezen lelkes Hazafi a Párisban ezt meg fogja. — Azon munkámat a Lyricusokról már Hazámba küldöttem mintegy egy hónappal ugy vélem, a' minapában kéjsőn. — Én ugyan mindég beesülöttem a Tudományos Gyüjteménybe

MAGY. TUDOMÁNYOS KÖNYVTÁRA

Kölcsey Muzeum 17 Füzet 209 Lapja.

1.

Ah! milly bovongó fellegy emelkedik
A' kék sidiken; — Zajos kultanok
A' Kellemeknek pusztaságos
Hon Boreasi' vad agyasholdja.

A' rozsa búsan hajladoz elvegedt
Agán; kivisült szép kebelébe a
Zápor csapott. A' Liliomnak
Tettheles ágai összetörtek.

Mészeken oszlott a violátska; más
Nem hinti kedves illatit a ligetj'
Csermelyi mellett. — Hajh! engészik
Kellemi a gyönyörü Tavasznak.

Egyan abban a 210 Lapon

2.

Oh! Virágok kegyel mosolygjatok ezen kis
Fára; alkossa rá ragyogó sugyot;
A' szelektől menedeg. — Az Erényeknek
Szentelem én ezt.
A' Szerentsétlen' kebelének élet Jó-
Tétemény' tisztes szemiből neveffen
Kája a Jóság is öledö karokkal
Nyomja mejéhez.
A' Jótétemény személyesitve.

de soha sem hittem, hogy a szivemtem t
sü Munkák abban helyt lelheffenek. A
nessa nekem kedvesebbek látszott; annál s
kább, mivel, ámbár mindennemü tudom
és hathos ismeretekre befüllök, a szyllabá
való dadogástól még is mindig istodzotta
Mikellyt látni fogyon, hogy Pösömagy Ur,
én óhatok, Gyüjteményimbe valónak lenni ism
azomal semmis fem mulatok el. —

Nagyon kközlöm a Tekintsem res enge
mind ugyan bátorságos megszollitásával, m
pedig annak, a'mit tudon annyira okozo
szives közlésével. Legyen meggyözödve, h
valaminy Barátságára, ugy Tekain is befüll
dom. —

Tapasztalt szives Barátságába ajánlom
gam az vagyok válozharcsolnál

a Tekintsem Tiednek
Kfgyr. Jan. 16 d.
1828.

köteles Kolgája és bar
Bucy Emil

Kölcsey Ferenc összes művei és levelei, milyikben a' szerkesztő által kiadatlan darabok találtatnak. Közli Toldy Ferenc. Pest, 1842. Kisfaludy-Társaság. 8°. (Kisfaludy-Társaság Évlapjai. 1.)

Hetedik Füzet 129 Lapj 8d. Rend.

gyülölj. Tellusz.

132. N.

az Istenhez halhatatlan

Hajlékokig felemelte

A' nagyra termett 's a'.

291.

Vége-szakkal; — úgy

Létele adának az Embereknek. —

130 Lap. 132. N.

Se nem esdekelhet Óhatatlanul. (a' Enikül

Nyolczadik Füzet 822. Lapj. 22 N. 3 a'.

O! mikor látlak gyönyüü mezők, fény
Csermelyek, kedvet ígérő partirák,
Vészel, erdőshik! — Peletek nem öldös
Martyna gondos.

Földes árnyék! hüs kebeledbe nem lép
A' dagályosnak fene mérge. — Csendes
Vagy; — és midőn zöldes levelid susogtak
Csak Zephyr ingat.

Hetedik Füzet 173d. Lapján

Ebben hiba nincsen, hiszen a' 6d. rendben „
hol bár az igéző után Comának nem kell lenn

Első Füzet. 48 Lapján a' 16d. kimaradott Rend:

Duvva mején remeg a' Sonoszság.

MAGY. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

135

88.

Bujanovics Ernő

2 dt

1851–1855

5

3

3

MAGY. TUD. AKAD. KÖNYVTÁRA

Tekintetes Úr!

Minthogy October végével bevégzett két éves a Parkentalanát az elmult évbeni Biztosi minőségben járato bérhozási tartozásáról a kelyt. osztálynak beadni kivánom, szerencsédjék mint Titornoka a Magy. Academiának rektora a fölöli Bizonyságot beadni, hogy mult és October havában jelezve October 9én és 23án az Academiai kisebb Ülésekben mint Biztos intervenialtam, kihagyván Oct. 31ét mert akkorára már a Kereskedelmi Kamarai ülést hirdettem.

Egy uttal Kérném, hogy azután azon értesen is Nagy Daniellik Kanonok és Sz. István-Egyleti Alelnök urat részemről felszólitani szeretnéd, hogy October 8án az illető Közgyülésben mint Kelyt. Biztos intervenialtam — Köz. é jövő hétfőn Akademiai ülésezés?

Budán 3/11 874 Nagyasszony Ernő Kelyt. Tanácsos

Tekintetes Titoknok Úr

Lyon hivatalos felszólitást, melly[et] a Helytartósági folyó évi Márczius 11-én hozzám bocsátott intézmény folytán a magyar tudós társaság történetmi osztályához intézni kötelességemben állj[a] de csattom a végett, miszerint ugyan azt a legközelebbi történetmi kis gyülésben felolvasnia és mint ön maga a kijelentett felsőbb kivánat teljesitését elősegitenie mint a történetmi osztály tudós tagjait[ak] e célra felhivni szivesked[jék].—

Minthogy halmozott hivatalos ügyeim által akadályozva több hetek óta a kis gyülésekben részt nem vehettem, személyesen össze nem találkozhatván, tudtára adom, hogy hat[ó]sítére szabadsággal eltávozván, Fenyes Sámuel cs. kir. titkárt[ok]at megkeresendem, hogy helyemet ideiglen ment o.f. biztos a kis gyülésekben pótolni ne nehezteljen

Budán 1858 Május 24-én Bogdanovics Emil o.f. Biztos

Tekintetes
Tóth Ármád a Magyar
Tudós Társaság történetmi osztálynak
titkára, Pesten
Hatvani Kapu Utcza Házban

89.

Burgschmiet Jak. Län

i tt

1847 Höl

MAGY. AKADEMIA KÖNYVTÁRA

Nürnberg den 13 februar 1847.

1319

Verehrtester Herr und Freund!

Mit unserm Ungnügen entnehmen wir aus Ihrem Schreiben vom 4 d. M., daß Sie bei der beabsichtigten Aufstellung eines dem verstorbenen Herzog Leopold, von unserm Mitbürgern zu errichtenden würdigen Denkmals von Bronce, Marmor so abgeneigt gestimmt sind, und bin ich Ihnen mit dem wärmsten Dank persönlich verpflichtet.

Ich werde gerne Alles mir diesen abgeneigten Aufstrag zu thun andern selbst, Alles anbieten, dieses Monument zu Stande, um Ihnen persönlich und Ihnen zu Ehren gereichend, da Sie mir so freundschaftlich entgegen kamen, – würdig aufstehend, auf den möglichst billigsten Preis stellen zu bestimmen.

Heute schreibe ich an Herrn Praesch, Ihrem verehrten Freunde, dem II. Herrn Bürgermeister L. Rottenbiller um, Ihnen gütigst zu wenden, und bei mir sich wegen eine Bitte an Sie

MAGY AKADEMIAI KÖNYVTÁRA

61 73 73

750

90.

Burcian Pál

3dt

1848–1850.

MAGY. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Tekintetes Titoknok Úr!
Különösen tisztelt jó Uram!

Bátorkodtam ezennel a Tekintetes Úrnak küldeni ezen 15. Pos. magyar régiségek és ritkaságok' Lajstromát – ha tetszésének szerébe által adnám

1. Régi Magyar Nyelv emlékek 1. 2. 3. Kötet váltsában . . . f 12.30
1. Magyar T. T. Könyvei 1—5. finom 20 —

ez iránt a Tekintetes Úrnak bővebb választ kikérvén (s ha el fogadtatnak, azokat rögtön küldvén:) mély Különbözettel tisztelettel vagyok

A' Tekintetes Úrnak

Kolozsv. 12. Apr. 848.

alázatos szolgája
Benián Gábor

U. I. A' kalotai beszédek equivalensén alázatos köszönettel vettem értekezni ezek egy alázatos kérésem volt, hogy a' Szög ne hallattsa olly sokára, mint az első ízbe — hogy az ellenkező esetben ennek másfele kimálhassam.

51

3

3

84/1848

Vettem június 16. 1848

Tekintetes Úr!
Különösen tisztelt jó Uram!

1142

A' Halotti Beszédek' Gyüjteménnyé folytatására ezennel van szerencsém küldeni 28 darabban a 8r gyj fo- 44 ezen summa fejébe kérnek:

1. Blair Hugo Leczkéi 2. kön	fl	1. 40.
1. Cæsar 2. kön . . .		2 — 36.
1. Tiaro beszédi		
	fl	4. 16.
ebből (. közlebbről ij helyben hagyott:) 15% levonván		38.
marad netto .	fl	3 38.

melly 5. darab könyvet Tek. Tud. Reisig Emil Prof. úrnak, ki az ívek számomra el-hozni, által adni alázatosan kérem. Továbbá jelentem tellyes tisztelettel: hogy én p.ha az Unió meg lesz:) mindenképi vissza jövök Budára, már katalogusom ezen gyüjteményemről van, mellyet az által el-küldöttem volna, de az előttünk már küszöbünkön álló Ősszi gyülés végett itt nagyfontosságu vagyon ezen- kérő szívvel kérésemet meg ujitván tisztelő kegyébe ajánlott tartozó tisztelettel vagyok

Tekintetes Urnak

Kolyvárt 24ik May 1848.

alázatos szolgája
Bertán Béla

vertatum

Eltem Június 16. 1848

Tekintetes Úr!

Különösen tisztelt jó Uram!

142

A' Halotti Beszédek' Gyüjteménnyé folytatására ezennel van
szerencsém Küldeni 28 darabot = 8 x ngy/ = 3. 44
ezen summa fejébe Kérnek:

1. Blair Hugo Leczkéi 2. kön	f	1. 40.
1. Cæsar 2. kön . . .		2 —
1. Tiaro beszédi		— 36.
	f	4. 16.
ebből (. Kőnlebbről ij helyben hagyott:) 15% levonván		38.
marad netto .	f	3 38.

melly 8. darab Könyvet Tek. Tud. Récsy Emil Prof. Úrnak, ki az jövő pámomra el-hozni, által adni alázatosan kérem. Továbbá jelentem tellyes tisztelettel: hogy in f. ha az Unió meg lesz.) minden nap fogok vissza jövök Budára, már Catalogusom egész gyüjteményemről va-gyon, mellyet az ittal el-küldöttem volna, de az előttünk már küszöbünkön álló Országgyülés végett itt nagyfon szégyen vagyon rea- Kiis fiúnk kéréseimet meg ügyvan ta-pasztalt kezébe ajánlott tartozó tisztelettel vagyok

Tekintetes Úrnak

Kolpvárt 24ti May 848.

alázatos szolgája
Bertán Béla

vertatur

M. J. Réisy Emil úr még mind itt vagyon! – azolan fo
gondott Gyüjteményem 4. darabbal mellyeén ke
rek alázatossan: 1. Lieo beszédeit – é[s] Perán a'
túl jegyzettekkel öszvejen 6. darab, mellyeket nem
többe Réisy, hanem Eggenberger úr által a' leg k
zelebbi gyors fuvarral el-küldeni eljedzek.
Kolosp. 11-ẽ Junÿ 1848. Burián Pál

Item Jelso Miskáczÿ [?ha elébb nemis.] Budai Lakos Ujsak.

MAGYAR AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Kolosvár. 14. Aug 850. 193

Tekintetes Ur! Különösen tisztelt jó Uram!

Folyó év. Julius 6. ikán fogsá gomból, mellybe á szeren-
csétlen forradalom tapasztott, ki szabadúlván, tsak
úgy arom hó 10 ike napján boldogúl felnyitot-
tam — s á mi á dúlásból — meg maradt — tsend-
be feedtem, nem sokára Catalogusomal is felgálni
fogok; addig is á mi kevés magyar régiségu találé
tam, itt küldöm 7. darab impressumot:

1., Székely Chronikája. 559.
2., Heltai Vigasztalása. Kolozsvárt. Kolpr. 553.
3. ś 4., Selly ś Balog temető kulcsa.
5., Bolboz kimúlás mesterségé-
6., Apologia Teatrum Unitariod Honvédtől 700. kr
7. Kolozsi Istvánn imádságai. (ezt soha sem láttam.)

mind á' kik darab ostrokra — á mit adhat á' T. Ur
a M. T. Társaság ki adásaiból nevezetesen á
Classicusok fordításaiból, tudósítását legnagyobb
ínnal által adni, hogy arra küldje el kérni kollegyus
Szerencsétlen sorsomnak jószívüségébe ajánlván ta-
gságának kegyéről nem felejtkezek

Tekintetes Urnak

alázatos szolgája
Buttai Dáka

2

MTAK – KÉZIRATTÁR

MAGYAR IRODALOM

LEVELEZÉS

4°

61/d.

TOLDY FERENC

LEVÉLTÁRCÁJA

IV. „B"

1

VÉGL